

Leto XXX. — Številka 55
TRIDESET LET 1947–1977

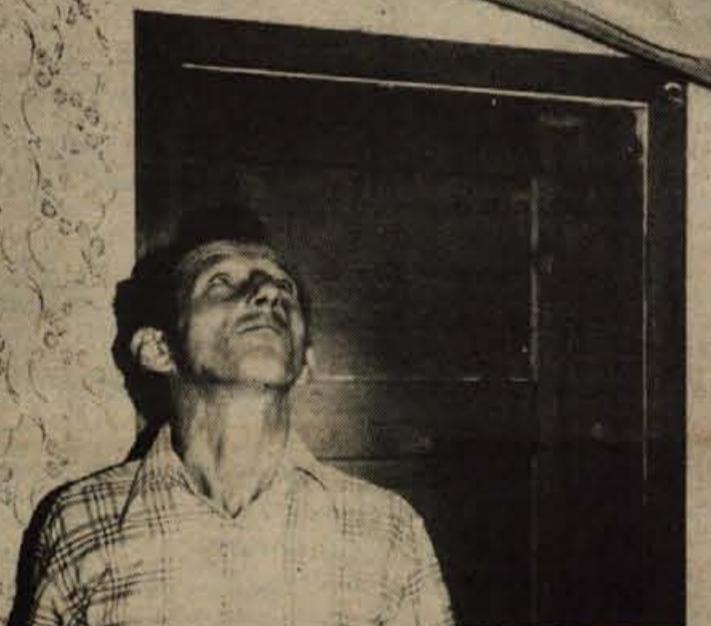
Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kranj, torek, 19. 7. 1977
Cena: 3 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Rozman Joža pod razpokanim velbom v svojem domu na Spodnji Beli štev. 2

V soboto ob 14.13 se je stresla zemlja pod Storžičem

Razpoke grozijo

Potres 6. stopnje je povzročil veliko nevarnih poškodb predvsem na hišah med Preddvorom in Goričami – V razpokanih in razmajanih stavbah bo mogoče zagotoviti potresno varnost le z izredno visokimi sredstvi

V soboto ob 14.13 smo začutili razmeroma močan, vendar k sreči kratek potres. Strokovnjaki Geofizikalnega observatorija na Golovcu so pozneje ugotovili, da je bilo njegovo središče pri Preddvoru, kjer je dosegel 6. stopnjo po Mercallijski lestvici. V Ljubljani je imel moč med 4. in 5. stopnjo, čutili pa so ga tudi na Goriškem, v južni Avstriji in drugih sosednjih območjih. Prvemu najmočnejšemu sunku so do nedelje opoldne sledili še štirje šibkejši.

Najbolj je bilo prizadeto področje krajevних skupnosti Tenetiše, Trstenik, Goriče in Bela, saj ima večje in manjše poškodbe najmanj polovica vseh poslopij. Na območju KS Bela jih ima, za primer, od 150 hiš poškodbe kar 100. Predvsem so prizadeti starejši stanovanjski in gospodarski objekti, številni obokani stropi so gosto preprenesi z razpokami, največ ometa je popadalno z leseni stropov in sten, podrla se je veliko dimnikov, le redki stiki stropov in sten so ostali brez velikih razpok.

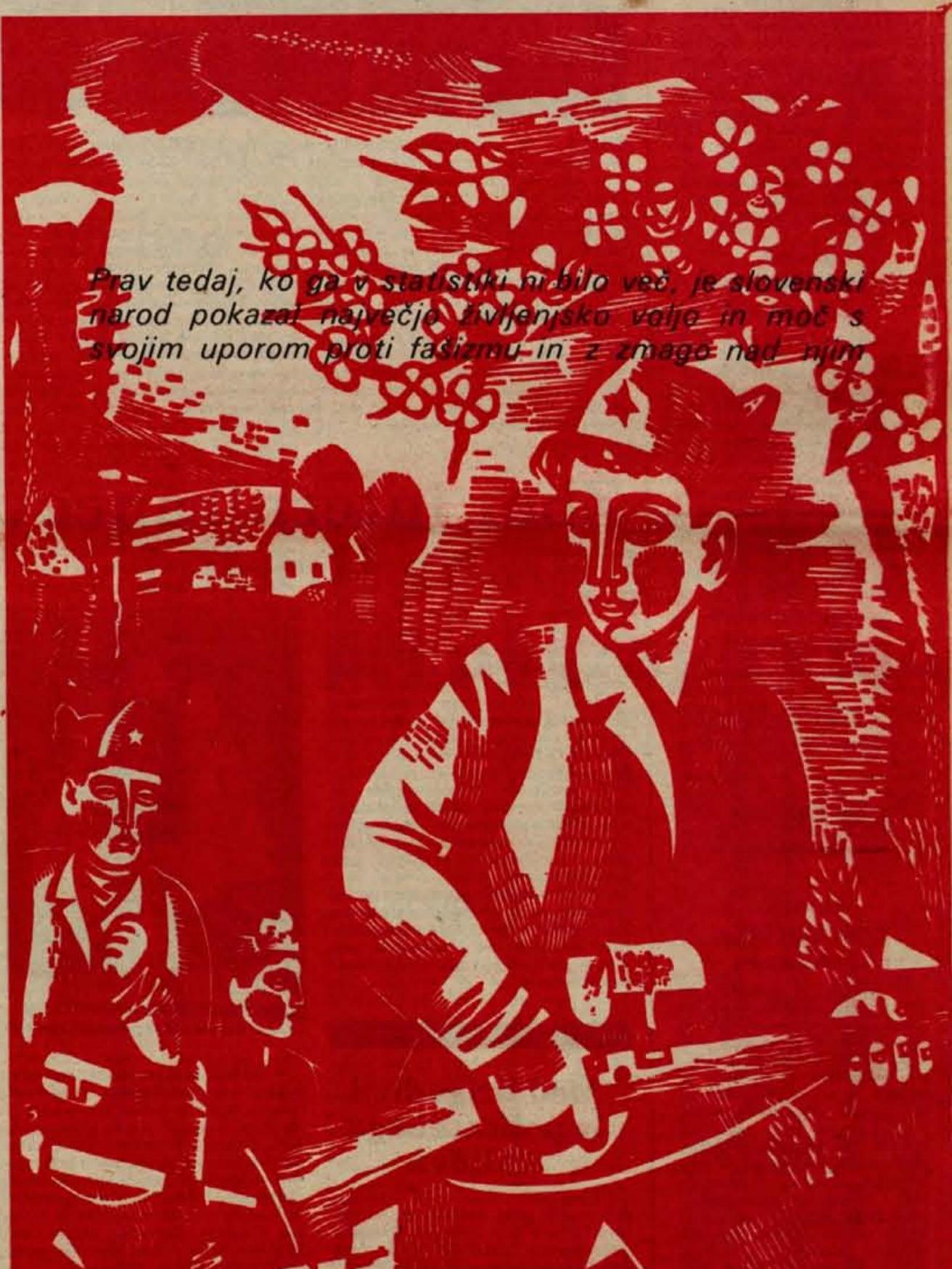
Ceprav panike med ljudmi ni bilo, se je več kot 20 družin odločilo da spijo na senikih, v trdnejših hišah sosedov in celo v avtomobilih.

Energija, ki se je v soboto sprožila med Kamniškimi Alpami in Karavankami, je imela enako rušilno moč kot 200 ton eksploziva. Potres je bil tektonskega izvora ter je bil del splošnega poteka oblikovanja zemeljske površine v tem območju. Enako močan potres so isti kraji doživeli leta 1906. (po Tanjugu)

V nedeljo dopoldne si je najbolj prizadete objekte ogledala komisija občinskega štaba civilne zaštite občine Kranj, v kateri so bili polveljnik štaba Janez Sušnik, strokovnjak za gradnje inž. Avgust Bajželj in strokovni delavec oddelka za ljudsko obrambo Stanko Kolar. Ugotovila je, da so v 4 hišah stanovniki močno ogroženi. To so Gregorčevi v Tenetišah, Teranovi na Trsteniku, Valjavčevi v Žabljah ter Košnjekovi in Rozmanovi na Sp. Beli. Začasna bivališča si urejajo v gospodarskih poslopjih in pri sosedih, zelo prav pa

Nadaljevanje na 16. strani

Prav tedaj, ko ga v statistiki ni bilo več, je slovenski narod pokazal največjo življenjsko voljo in moč s svojim uporom proti fašizmu in z zmago nad njim

Jutri bo minilo
35 let
od strahotnega
okupatorjevega
zločina
v Spodnji Kokri.
Izvirne pripovedi
treh prič
na 6. strani

Naslednja
številka Glasa
bo zaradi praznika
izšla
v torek,
26. julija

Naročnik:

XXVII. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM
OD 5. DO 15. AVGUSTA

Neurje po Sloveniji

V četrtek popoldne je Slovenijo zajelo hudo neurje. V Ljubljani se je zlilo na kvadratni meter kar 26 litrov dežja in je voda zalila precej kleti in kurilnic. Narasla Logaščica je poplavila okrog 70 stanovanjskih hiš in Tržaško cesto v Logatcu, ki je bila nekaj časa zaprta za ves promet. Poplavljena je bila tudi cesta proti Lazam in ulica Brod. Po prvih podatkih znaša škoda na stanovanjskih objektih 5.000.000 dinarjev.

Prebivalci Stare Vrhnike so zaradi neurja za nekaj časa ostali brez vode, ker je ujma poškodovala zajetje vrhniškega vodovoda. Toča pa je oklestila polja na Štajerskem, predvsem okoli Slovenske Bistre in Velike Kapele, pričanesla pa ni tudi nekaterim poljem v okolici Ljubljane. Hudo neurje je besnelo tudi v Posočju, kjer sta veter in toča oklestila sadovnjake v baški dolini.

86 milijard dinarjev

Proračun federacije v letu 1978 naj bi na podlagi gradiva, o katerem so konec preteklega tedna razpravljali delegati v skupščini SFRJ, znašal okoli 86 milijard dinarjev. V primerjavi z letošnjim letom, naj bi se povečal za približno 15 odstotkov, kar je bolj ali manj na ravni predvidenega družbenega proizvoda v letu 1978.

35-let Tomšičeve brigade

V soboto dopoldne je bila pred spomenikom na kočevskem Trgu svobode ob 35-letnici ustanovitve znamenite Tomšičeve brigade, velika slovensost. Tomšičeva je bila prva slovenska narodnoosvobodilna proletarska udarna brigada. Slovesnosti so se udeležili številni domačini, nekdanji borce te brigade in predstavniki našega družbenopolitičnega življenja.

Boljše gospodarsko sodelovanje

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta in predsednik jugoslovanskega dela jugoslovensko-sovjetskega odbora za gospodarsko in znanstveno-tehnično sodelovanje dr. Berisav Šefer je prispeval na obisk v Moskvo. S predsednikom sovjetskega dela odbora se pogovarja o gospodarskem sodelovanju med državama.

Gostje iz »ameriške Ljubljane«

V nedeljo je prispevala na Brnik večja skupina naših rojakov iz Amerike. Goste iz Clevelandu, ki ga zaradi velikega števila Slovencev, imenujejo »ameriška Ljubljana«, so sprejeli v narodnih nošah in ob zvokih narodnih pesmi. Rojaki pa so imeli na prsih značke, na katerih v angleškem jeziku piše, da so po srcu Slovenci. Z njimi je prispeala tudi skupina glasbenikov, imenovana Magajne in znani podjetnik in lastnik lokalne radijske postaje, ki oddaja tudi v slovenščini Tony Petkovsek. Počitnice pri nas bodo preživeli tako, da bodo potovati po Sloveniji.

Posočje 77

Za 227 mladincev in mladink iz Dečanov, Sremske Mitrovice, Jesenic in Ljubljane, se je konec preteklega tedna končalo brigadirsko življenje. Sklenjena je bila druga izmena delovne akcije Posočje 77. V Soški dolini, v tolminski občini, so pomagali elektrificirati vas Gorenja Trebuša, napeljali so vodovod v vasi Idrija pri Bači, v Sužidu in Ladrah, popravili cesto Breginj-Loglje-Robidišče in uredili Breginj. Celotne akcije Posočje 77 se bo udeležilo 1000 brigadirjev, razdeljenih v 17 brigad.

SELCA — Številni svojci, prijatelji in znanci več kot 400 žrtev fašizma iz Selške doline, ki jim je posvečen spomenik v Dolenji vasi, so se v nedeljo dopoldne udeležili žalne svečanosti v okviru praznovanja praznika KS Selca. Popoldne je bila v Selcih velika gasilska parada, v kateri so sodelovala vse gasilske društva iz škofjeloške občine. Gasilsko društvo Selca, ki je s tem proslavilo svojo 80-letnico, je hkrati predalo namenu obnovljeni gasilski dom, razvilo društveni prapor in podelilo priznanja dolgoletnim zaslужnim članom. Trije so dobili tudi republiška odlikovanja, občinska gasilska zveza pa je ob tej priložnosti podelila diplome za dosežke na tekmovaljanju v počastitev partijskih jubilejev. GD Selca ima 68 aktivnih članov in sodi med najbolj delavne v Selški dolini. Pri obnovi doma so člani prostovoljno delali nad 1000 ur, v preteklih letih pa so s pomočjo krajanov, delovnih organizacij in občinske gasilske zveze kupili novo motorno brizgalno, avtomobil in nekaj opreme. V soboto večer so imeli v Selcih kulturno prireditev, na kateri so nastopali pihalni orkester iz Škofje Loke, pevski zbor Janez Luznar iz Selca, Folklorna skupina Podblice-Nemilje in učenci osnovne šole Selca. — ZR Na sliki: Med žalno svečanostjo v Dolenji vasi — Foto: D. Primožič

Zbor internirancev na Hrušici

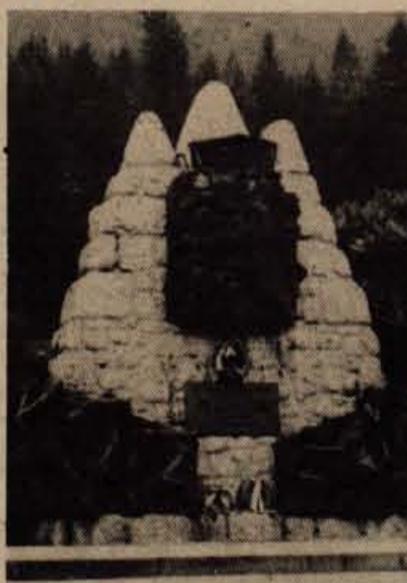
Hrušica — V nedeljo, 17. julija, je bil na Hrušici zbor nekdanjih političnih zapornikov, internirancev in pregnancev. Zbora, ki je bil v domu družbenopolitičnih organizacij, se je udeležilo več kot sto Jesenicanov, slavnostni govornik pa je bil predsednik skupščine občine Jesenice Slavko Osredkar. V svojem govoru je med drugim dejal, da je srečanje tudi spodbuda prizadevanjem za ohranitev tradicij NOB in razvijanju naše samoupravne socialistične ureditve. Ta mesec mineva 36 let, od kar je okupator prepeljal prvi transport pregnancev v Srbijo, brutalnim metodam germanizacije in zločinom pa se je ljudstvo na poziv Komunistične partije uprla in stopilo v oborožen boj. V njem so naši narodi porušili mit nepremagljivosti nemške vojske.

Med brigadirji iz pobrateneva Valjeva

Prijateljske vezi med občani pobratenih mest Valjeva in Jesenice se iz leta v leto krepijo. Korak k nadaljnemu sodelovanju je brez dvoma nedaven obisk predstavnikov družbenopolitičnih organizacij občine Jesenice na Kozjanskem, kjer je bila na zvezni mladinski delovni akciji tudi brigada iz Valjeva.

Brigadirji so Jeseničane zelo prisrno sprejeli in jih seznanili z delovnimi uspehi na tej akciji. Valjevska brigada je bila posebnost na letosnjih slovenskih delovnih akcijah; v brigadi Sekcije borcev in priateljev bitke na Sutjeski iz Valjeva je bilo namreč poleg mladih brigadirjev tudi sedem veteranov, udeležencev legendarne bitke na Sutjeski. Valjevcami so na akciji Kozjansko 77 dosegli izjemen uspeh, saj so tudi za več kot dvesto odstotkov presegli normo. Predstavniki brigada so goste z Jesenicami odpeljali tudi na delovišče, in sicer na traso ceste maršala Tita, ki bo delu kozjanskih vasi odprla vrata v sodobnejši svet.

J. R.

V kulturnem programu srečanja je pod vodstvom Stefana Prežlja več skladb zaigrala godba na pihala s Hrušice, nastopili pa so tudi recitatorji dramske skupine DPD Svoboda Hrušica, več pesmi pa je pod vodstvom Marjana Jemca zapel oktet iz Žirovnice. Udeleženci zobra pa so tudi zahtevali, da se morilec in zločinec Clement Druschke obsodi, saj je glavni krivec, da je bilo med vojno iz jeseniče občine pregnanih, interniranih in poslanih v koncentracijska taborišča dva tisoč občanov, 119 jih je zgorelo v krematorijsih, ustreljenih pa je bilo 145 talcev.

Srečanje na Hrušici so pripravili v počastitev letosnjih jubilejev in v okviru krajevnega praznika, ki ga vsako leto praznujejo v spomin na talce, ki so padli na Belem polju pod krogli gestapa. B. B.

Pozivamo lastnike hiš, hišne svete in delovne organizacije, da izobesijo zastavo v počastitev 22. julija — dneva vstaje slovenskega naroda.

Medobčinski svet
SZDL za Gorenjsko

KRANJ

Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko bo imel v sredo, 20. julija, v Krancu razširjeno sejo, posvečeno obravnavanju vloge družbenopolitičnih organizacij pri uresničevanju kadrovske politike. Ob tej priložnosti naj bi se pomenili zlasti o pripravah na volitve v vodstva ZK in na skupščinske volitve v aprilu 1978.

Pripravljalne teze za sejo opozarjajo med drugim na nujnost uveljavljanja načrtne, dolgoročne kadrovske politike, ki je pogoj za hitrejši razvoj samoupravnih odnosov. Zavzemajo se za to, da bi bila struktura predlaganih kandidatov dobra in bi torej zajemala dovolj delavcev, žensk in mladine, da bi posvečali večjo pozornost usposabljanju in krepliti zavesti vseh delovnih ljudi, da mora pravilna razmestitev kadrov temeljiti na usposobljenosti, znanju in prizadevanju za nove samoupravne odnose — in podobno.

M. S.

ŠKOFJA LOKA

V sredo, 20. julija, bo redna seja komiteja občinske konference ZKS Škofja Loka, na kateri bodo obravnavali predlog o spremembni sklepa o organizirnosti občinske konference ZK v pripravah na volilne konference v ZKS, ocenili evidentiranje kandidatov za organe ZK v osnovnih organizacijah ZK in za organe ZK občinske konference, razpravljali o možnih kandidatih za sekretarja komiteja občinske konference ZK v prihodnjem mandatu in ocenili uresničevanje zakona o združenem delu v občini Škofja Loka. D. S.

V počastitev dneva vstaje

Na Gorenjskem bodo ob letošnjem dnevu vstaje pripravili več srečanj borcev in aktivistov po krajevnih skupnostih. V jeseniški občini bodo organizirali vsakoletni pohod na Stol in na Hrušici v petek, 22. julija, odkrili spominski ploščo talcem. Krajevna skupnost Kokri in družbenopolitične organizacije pa pripravljajo spominsko svečanost v nedeljo, 24. julija, ko se bodo pri spomeniku ob spodnji Kokri poklonili spomini žrtvam okupatorjevega nasilja pred 35. leti. D. S.

Novi »delavski« zakoni

V začetku meseca so vsi trije zbori skupščine SRS sprejeli predloge za izdajo zakona o medsebojnih razmerjih, zakona o samoupravni delavski kontroli, zakon o volitvah in odpoklicu organov upravljanja in imenovanju poslovodnih organov ter zakon o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja. Gre za štiri zakone, ki bodo, ko jih bomo na jesen sprejeli, še utrdili pravice delavcev. Vse tiste pravice, ki jih je prinesla ustanava in so zapisane v zakonu o združenem delu.

Osnutki zakona so sedaj v javni razpravi, ki jo organizirajo sindikati. V organizacijah združenega dela in temeljnih organizacijah so odgovorne za javno razpravo osnovne organizacije sindikata. Te so dolžne, da s sodelovanjem organizacije ZK, samoupravnih organov in občinskih sindikalnih svetov ter drugih sindikalnih organov, poskrbe, da bodo o predlogu omenjenih zakonov znanjeni prav vsi delavci. To pa bodo lahko dosegli le z dobro organizacijo javnih razprav po delovnih oziroma sindikalnih skupinah. Poskrbeti morajo, da bodo vodje razprav s predlogi dobro seznanjeni in, da bodo znali odgovoriti na vse vprašanja v zvezi z omenjenimi predlogi. Sindikati bodo vse bistvene pripombe sproti objavljali, tako da bodo delavci imeli še večjo možnost odločanja.

Razprava mora biti sklenjena poleti, ker morajo biti zakoni jeseni pripravljeni za sprejem. Zakoni so namreč tudi eden od pogojev za uspešno izvajanje zakona o združenem delu.

L. Bogataj

Srečanje aktivistov OF

Škofja Loka — Zadnjo soboto v avgustu bo v dvorani Alpresa v Železnikih srečanje članov nekdanjih okrajskih odborov in okrožnega odbora OF, ki so v letih od 1941 do 1945 delovali na škofjeloškem območju. Pripravlja ga okrožni odbor aktivistov OF Škofja Loka, ki deluje pod okriljem Občinske konference SZDL Škofja Loka. Organizatorji ocenjujejo, da se bo na srečanju zbralok okoli 150 tovaršev, ki naj bi ob tej priložnosti zastavili načrtno zbiranje spominov na medvojno delovanje.

Člani okrožnega odbora aktivistov OF Škofja Loka so se na svoji seji domenili, da bo na srečanju govoril Jože Šubic, delavcev OF med NOB na škofjeloškem območju pa bosta orisala Tone Peterlin-Igor in Ivan Bizant-Niko.

M. S.

Skupščina pred pomembnimi odločitvami

Tržič — Zbori tržiške občinske skupščine bodo do konca leta razpravljali in sklepali o pomembnih zadehah. Že septembra čaka deleženje razprava o ceni kanalitvice in vode, o varstvu okolja v občini, o zazidalnem načrtu Podljubelja, urbanističnem programu občine, o razvrščanju kmetijskih zemljišč, o spremembah statuta občine in o gospodarjenju v tržiški občini. Oktober je načrtovana razprava o odloku o določitvi naselij, ki imajo mestni in primestni značaj ter o predlogu odloka o javnem redu in miru v Tržiču. Novembra bodo

delegati med drugim ocenjevali gospodarjenje v občini in ga primerjali z Gorenjsko ter z letošnjim rezolucijo, razpravljali o začetenih kmetijah v tržiški občini in sklepal o spremembah statuta občine. Osrednje decembrske razprave pa se bodo nanašale na razvoj občine v letu 1978, na problematiko preskrbe prebivalcev tržiške občine, na oceno gostinstva in turizma v občini, na položaj in možnosti razvoja kmetijstva in na problematiko počitniških hišic, zgrajenih na področjih, ki niso zazidljiva.

-jk

Razpisna komisija za imenovanje vodje delovne skupnosti skupnih služb

BPT Tržič

razpisuje v skladu s 14. členom Statuta delovne organizacije in na podlagi sklepa 6. redne seje delavskega sveta delovne organizacije z dne 30. junija 1977 delovno mesto

vodje delovne skupnosti skupnih služb

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še:

1. visoka strokovna izobrazba ekonomiske, pravne, organizacijske ali ustrezone tehnološke smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj;
2. višja strokovna izobrazba ekonomiske, pravne, organizacijske ali ustrezone tehnološke smeri in 8 let ustreznih delovnih izkušenj;
3. družbenopolitična razgledanost in aktivnost;
4. organizacijske sposobnosti in sposobnost vodenja;
5. drugi pogoji, ki so določeni z družbenim dogovorom o izvajajuju kadrovske politike v občini Tržič.

Pismeni prijavi na razpis morajo kandidati priložiti:

— dokazilo o izpolnjevanju razpisanih pogojev;

— potrdilo iz kazenske evidence.

Prijave s prilogami naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« na naslov: BPT Tržič, kadrovsko družbeni sektor, v 15 dneh po objavi razpisa.

Veljavno delu in ne delovnemu mestu

Komunisti bodo razpravljali o osnutku republikega zakona o delovnih razmerjih - Preprečiti samovoljo posameznikov nad delavci in kaznovati kršitve samoupravnih splošnih aktov

Komunisti v vseh občinah, v sleherni osnovni organizaciji Zveze komunistov, in delavci v organizacijah združenega dela bodo v tem in v naslednjih mesecih razpravljali o enem najpomembnejših izmed zakonov: o osnutku republikega zakona o delovnih razmerjih. V javni razpravi, ki jo bodo organizirali in vodili občinski sindikalni sveti, osnovne sindikalne organizacije skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami naj bi zbrali čimveč pripomb k osnutku, ki ga je pred nedavnim obravnavala tudi komisija predsedstva CK ZKS za družbenopolitični sistem in samoupravljanje v združenem delu. Prav njenja ocena bo komunistom izhodišče za nadaljnjo razpravo in konkretno obravnavo po vseh občinah.

Osnutek zakona o delovnih razmerjih temelji na ustavi in na zakonu o združenem delu in je osnova za nadaljnjo krepitev ustavnega položaja delavcev in delovnih ljudi, njegova posebna vrednost pa je v tem, da prvič povsem opredeljuje vsebinsko delovnega razmerja kot razmerja združenih delavcev, osvobojenih družbenoekonomske odtujenosti in nosilcev urejanja teh odnosov. Naloga komunistov je, da odgovorno in zavzeto delujejo, opozarjajo in usmerjajo pozornost delavcev in delovnih ljudi na pomembna idejno-politična vprašanja in na nekatere se ne dobro zasnovane rešitve.

Združeno delo vsekakor potrebuje zakon, v katerem bodo opredeljena vsa vprašanja delovnih razmerij. Osnutek zakona je komisija pri Centralnem komiteju ZKS ocenila kot zadovoljivega z nekaterimi pripombami. Tako ugotavlja, da zakon opušča delovno mesto in ga v skladu z zakonom o združenem delu nadomešča z delom in delovno nalogo. V vseh sredinah naj bi opravili z ostanki odtujenosti, še vedno zakorenjenih, tako da bi delavci resnično odločali o sredstvih za delo in o rezultatih ter pogojih dela. Še vedno se marsikje pravice iz dela in po delu na osnovi delovnega mesta in ne dela in rezultatov dela. Delavci naj bi bil osvobojen vseh dosedanjih omejitev, ki so zavirale njegovo pobjudo in svobodo prizadevanj za smotnejše gospodarjenje in boljšo delovno organiziranost.

Se posebno natančno bo zakon opredelil uresničevanje vseh vrst odgovornosti delavcev v združenem delu. V samoupravnih splošnih aktih bodo konkretno naštete vse vrste odgovornosti, kazni, zakon bo določil le zgornjo mejo dovoljene višine kazni. Delavci naj bi v svojih aktih tako konkretno opredelili posamezna ravnanja in opustitve, ki pomenijo hujšo kršitev delovnih dolžnosti.

Komisija je tudi menila, da je zajamčeni osebni dohodek družbeno socialna zaščitna kategorija, kar pa ne pomeni, da ni sestavina ustavnih opredeljenih družbenoekonomskih odnosov. Zajamčeni dohodek je v bistvu oblika uresničevanja solidarnosti.

Nočni pohodi na mivko

Na Gorenjskem je vedno več »črnih« prodišč in vedno številnejši so nočni odvzemi gramza in mivke - S preprodajo se mastno zaslubi, poškodovane struge pa ob prvih hujših nalinjih poplavljajo

Večja, organizirana gorenjska prodišča so v Mojstrani, ob sotočju Bistrice in v Prašah pri Medvodah, kjer letno odvzamejo ogromne kolичine mivke in gramza. Manjših, tudi organiziranih, je ob Savi precej, tako, da ni nobenih bojazni, da zasebnih graditelji ne bi mogli dobiti dovoljenja - ob plačilu razmeroma nizkega prispevka - za popolnoma zakonit odvzem materiala iz naših vodnih strug.

Iz leta in leta pa narašča število divjih prodišč, kjer posebno v nočih in ob praznikih zasebniki posegajo v struge in nezakonito odvzema mivko ali gramoz. Rečnih nadzornikov je na Gorenjskem zelo malo in brez sodelovanja občanov samih in krajevnih skupnosti ne morejo popolnoma obvladati vsega območja, kar v svoj lastni prid izkoristi graditelji in prekupčevalci z gramozom in mivko. Prekupčevalci mastno zaslubijo, če so le dovolj aktivni in brezbrinji, ne ozirajoč se na za zdaj premilo kazneni pri sodnikih za prekrške. Naročniki plačujejo, ob zmotnem prepričanju, da so pravzaprav lahko zadovoljni ob dostavi na dom in morda mnogi niti ne slutijo, da so uslužni dobavitelji dobesedno kradli material.

Vodnogospodarsko podjetje Kranj ima z divjimi odvzemi nemalo skrbi, še posebno, ker se zavedajo ogromne škode, ki sledi. Posegi v strugo so škodljivi, še posebno, ko voda narašča in tedaj praviloma poplavlja. Kot je prepovedano ob vodah sekati dreve, grmičevje in na sploh samovoljno posegati v naravo, tako je strogo prepovedano tudi kjerkoli že odvajati rečni material. Se najmanj je mar za takšno prepoved vsem tistim, ki množično odvzemajo mivko in pesek pod vasjo Trboje, s traktorskimi nakladači, največ zato seveda, da služijo. Lastijo si zemljišča ob vodi, tako, kot si pod vasjo Visoko lastijo dovozno pot in izkorističajo tako, kot se najbolj dá. Za prepoved se ne menijo tudi pod Očano in še kje, da seveda niti ne govorimo o sicer manj kričečih in opaznih, a zato sploh ne manj škodljivih in nevarnih manjših ilegalnih odvzemih ob naših vodah. Ponoči potekajo ti skriti pohodi za mivko, ob praznikih tudi in v svoji prebrisani naravi so nekateri že tako daleč, da celo ponarejajo dovoljenja, izdana pri Vodno gospodarskem podjetju, da seveda ne zamolčimo tudi še kako veljavnega dejstva, da z dovoljenjem skoraj praviloma odvzemajo večje količine. In to dovoljenje imajo v »malem« prstu, saj so nekateri kar brž ugotovili, da pač dan odvzema je dolečen, ura odvzema pa se ni zapisala. Zato so, zaledeni in prijavljeni, recimo, zjutraj, si brž priskrbeli dovoljenje še za isti dan in pozneje pri sodniku za prekrške prepravevalno in dokazljivo ovrgli obtožbo, da so kradli. Kradli so zjutraj, dopoldne pa odvzemali že z dovoljenjem v rokah, zato so pri Vodno gospodarskem podjetju pač morali vpisovati dovoljenja tako dan kot uro in čas odvzema.

Problem nedovoljenega odvzema gramza in mivke, tako zaželenih materialov v času intenzivne zasebne gradnje, bi lahko osvetlili tudi iz drugih kotov; poklicni vozniki gradbenih podjetij, iz organiziranih prodišč včasih ali večkrat za svoj žep zavijejo tudi na stranske, zasebniške poti, a to je že druga pesem. Zdaj so pomembna številna črna prodišča in divji nočni »rukarije« ne le tistih, ki kradejo zase, temveč tudi tistih, ki okušajo dobičkanost nezakonito odvzetne mivke ali gramza. Nam vsem pa se napoveduje milionska škoda, ki jo bomo trplili, opearhari tudi za prispevek neodgovornih odjemalcov, za prispevek, ki se sicer vrača v območno vodno interesno skupnost prav za sanacijo vodnih poškodb.

Vodno gospodarstvo bo še bolj približalo mesta za izdajo dovoljenj interesentom, poosrtiti se bo morala kaznovalna politika, mi sami, v krajevnih skupnostih, ki vemo za kršitelje, pa bomo najboljši nadzorniki in prepravevalci milionske škode ob poplavah, ki se ob takšnem početju prepričljivo že napovedujejo za jutri.

D. Sedej

nosti med delavci v združenem delu na temelju gospodarjenja z družbenim minilum delom. Pravica delavca do zajamčenega osebnega dohodka je zasnovana na pravici do dela, na tem, da v posebnih pogojih dela doseg z delom posebnim pogojem ustrez normalni delovni učinek glede na njegovo znanje in sposobnosti. Zakon naj bi določil, s katerim vsakokratnim družbenim aktom naj bi določili višino zajamčenega osebnega dohodka.

Ob obravnavanju osnutka zakona o delovnih razmerjih so se zavzeli tudi za večjo humanizacijo dela. Razen tega naj bi se v javni razpravi opredelili do nadurnega delovnega časa, ki naj bi bil izjema in ne pravilo; do postopnega odpravljanja nočnega dela, do zaščite žens-delavk in med drugim do oblikovanja jasnih stališč o zaposlovanju upokojencev.

Nedvomno bo v javni razpravi, ki se začenja, vrsta pripomb, ki bodo izhajale iz posameznih sredin in dosedanje prakse. Delavci se bodo prav gotovo zavzeli da bodo njihovi samoupravni akti v skladu z novim zakonom, ki bo pisani v preprostem, vsem delavcem v združenem delu razumljivem jeziku. Ta zakon naj bi postal last vseh, ki si v združenem delu prizadevajo, da bi odpravili samovoljo posameznikov in druge nepravilnosti, ki se še vedno pojavljajo v medsebojnih delovnih razmerjih.

D. Sedej

Police brez kruha v štrucah

Jesenice - Občinska tržna inšpekcijska je lani opravila vrsto pregledov in ugotovila, da je bila med drugim v jesenjskih trgovinah nekaj časa neustreznega preskrba s kruhom. Kruha je bilo sicer dovolj, vendar je primanjkovalo črnega in belega kruha v štrucah, ki je osnovni kruh, bilo pa je več »kmečkega« kruha. Jesenjski kupci raje posegajo po štrucah, zato je bila nejevolja precejšnja. Založenost z osnovnimi vrstami kruha pa se je izboljšala tako s premenami prodajnih cen.

Lani so tržni inšpektorji izločili okoli 6000 kilogramov krompirja za ozimnico. Krompir vrste igor in cvetnik sta bila okužena s krompirjevo plesnijo, trgovini na drobno pa ga je dobavljala Gorenjska kmetijska zadruga Kranj. Ves krompir slabe kakovosti so vrnili in ga zamenjali z novim.

V akciji za kakovost kruha so odvzeli šest vzorcev kruha Zita Ljubljana, temeljne organizacije Triglav, Lesce, Valentina Brežana iz Mojstrane, Davorina Vidica z Jesenic in Marcela Furlana iz Zabreznice. Ves kruh je bil kvaliteten. V drugi akciji pa so s pomočjo anonimnih kupcev ugotovljali pravilnost tehtanja in zaračunavanja v prodajalnah mesa in v špecerijskih trgovinah. Rezultati so bili porazni, kar v enajstih primerih so morali takoj kaznovati, saj so trgovci in mesarji nepravilno tehtali, višje zaračunavali in samovoljno zviševali cene.

Sportno društvo Jesenice in Društvo upokojencev Jesenice sta v nasprotju z določili zakona o društvenih opravljali gostinsko dejavnost v okviru svoje redne dejavnosti. Zdaj upravlja z gostinskimi objekti športnega društva Hotelsko podjetje Gorenjka, društvo upokojencev pa bo nudilo gostinske usluge le svojim članom. Ko so pregledovali cene v turistični sezoni se je izkazalo, da na cenikih ni vedno vseh jedil in pihač, ki jih ponujajo jedilni listi po gostiljih in za strokovno ter politično oceno njihovih vodstev.

Zahteve so torej zelo ostre in rok za njihovo izpolnitve kratek. Kljub temu pa je na mestu domneva, da je proces uveljavljanja zakona o združenem delu še premalo učinkovit, predvsem pa so nezadostna prizadevanja za iskanje novih rešitev povsem določenih praktičnih vprašanj.

Kaj pravi o tem anketa, ki jo je izvedla komisija za izvajanje zakona o združenem delu pri SOB Kranj, da bi dobila osnove za svoja nadaljnja prizadevanja?

Od 48 zaprošenih organizacij jih je na vprašanja odgovorilo 41. V vseh so akcije začeli. Po večini so proučili sedanje samoupravne razmere in na njih zasnovali programe uresničevanja zakona. Skrb za njihovo izvajanje so poverili posebnim odborom in komisijam iz vrst članov družbeno političnih organizacij, samoupravnih organov in strokovnih služb. V pretežnem delu organizacij trdijo, da s pripravami ne kasnijo, če pa to že priznajo, prispisujejo to po manjkanju ustreznih strokovnih služb. Resnično so s pripravami na izvajanje zakona na splošno najbolj uspešni v večjih delovnih organizacijah z močnimi strokovnimi skupinami. Ponekod zaostajajo tudi, ker so vezani na centrale na drugih področjih ali pa se pravkar na novo samoupravno organizirajo.

Vabljeni

Združenje bank SR Slovenije

obvešča

občane - imetnike tekočih računov
in temeljne in druge organizacije
združenega dela, samoupravne
interesne skupnosti, druge družbeno
pravne osebe in družbeno-politične skupnosti,

da je Združenje bank Jugoslavije sprejelo sporazum, po katerem se od 1. julija 1977 posamezen limitirani ček na obrazcu 19a-SDK lahko glasi na znesek do

3.000 din

Do tega zneska je odslej dovoljeno izpolniti posamezen ček pri plačevanju blaga, storitev in obveznosti ter pri dviganju gotovine.

Najbolj kritično pri nagrajevanju

Kam so v kranjski občini usmerjena prizadevanja, da bi hitreje in bolje uresničevali zakon o združenem delu

Anketa je opozorila, da najbolj kritično zaostaja prav urejanje na grajevanju po delu in minilum delu, ki pa je vsekakor najzahtevnejša naloga iz tega okvira. Samo v 9 delovnih organizacijah so pripravili zanj predloge. Nezadovoljiva je tudi ocena o seznanjanju delavcev z uresničevanjem zakona, brez tega pa ne more biti njihovega najširšega sodelovanja, ki naj pripomore do resnično delavske zakonodaje.

Komisija za uresničevanje ZZD in Komite ObK ZKS Kranj sta v zvezi z ugotovljenimi slabostmi sklenili usmeriti svojo pozornost na več področij:

Najprej nameravata zelo zaostri odgovornost vodilnih delavcev v organizacijah, ki niso odgovorile na vprašanja v anketi ali nimajo delovnih programov in odborov za njihovo izvajanje. Ker so programi na splošno preveč načelnii in ne izhajajo iz neposrednih razmer, bodo terjali od OZD, da te slabosti odpravljajo in s tem tudi seznanjajo komisijo.

Veliko delovnih organizacij zatrjuje, da niso sposobne izdelati merila za ustrezeno nagrajevanje po delu in minilum delu. Čeprav je po sredini premajhna pripravljenost in zavzetost za iskanje ustreznih novih rešitev, bo na tem področju nujna zunanjna pomoč. Ta naj bi predvsem spodbujala ustrezena prizadevanja, za katera pa naj bi se delovne organizacije kadrovsko uporabljajo z medsebojnim povezovanjem in dogovarjanjem. Rešitve morajo priti od znotraj, sicer zakon ne bo zaživel, kadar pa se ni sposoben priraviti na njegovo uresničevanje, ga tudi uresničevati ne bo zmogel.

Komisija in komite ugotovljata, da bo potrebno ločeno obravnavati družbeno dejavnosti, ki terjajo več pomoči; deležne naj bi jo bile po počitnicah. Tedaj bosta podrobnejše proučila tudi izvajanje ZZD po krajevnih skupnostih.

M. Sosić

Društvo prijateljev FK Partizan Beograd

vabi

v sredo, 20. julija, ob 19. uri na ustanovni občni zbor simpatizerjev in prijateljev FK Partizan Beograd, ki bo v hotelu TRANSTURIST v Škofji Loki

Vabljeni

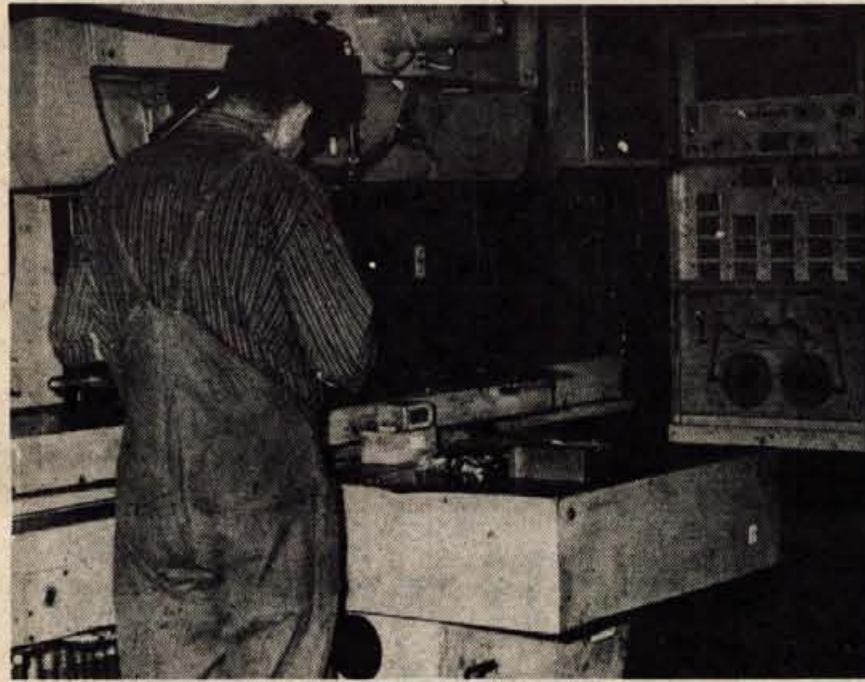
Odslej več nadomestnih delov

IKOS Kranj uspešno prodaja previjalne stroje egiptovski tekstilni industriji – Kmalu razmah proizvodnje v novih prostorih

Kranjska industrija kovinske opreme in strojev IKOS se dogovarja s svojim vzhodno nemškim partnerjem Textimaprojekt o zanimivem novem programu. Gre za proizvodnjo nadomestnih delov za določene tekstilne stroje, ki jih izdeluje ob podjetju, po prvih ocenah pa bo njihova letna proizvodnja v Kranju lahko presegla 1 milijon dolarjev.

Od te proizvodnje si IKOS nadeja ugodnih finančnih dosežkov, še posebno pa je njen načrtovanje pomembno zaradi tega, ker se v svetu že stopnjuje zastoj pri prodaji strojev za tekstilno industrijo, ki ni v najbolj ugodnem položaju. Priprave na delno preusmeritev proizvodnega programa so torej na mestu, čeprav IKOS trenutno še ne čuti manjšega povpraševanja po svojih izdelkih.

Celo nasprotno; kar zadeva izvoz, ima za seboj eno najbolj uspešnih prvih polovic leta. Ob šestmesečni vrednosti proizvodnje 44 milijonov dinarjev je v tujino prodal za 1 milijon 61 tisoč dolarjev, to pa je celo trikrat več kot lani v istem obdobju). Največji delež v izvozu imajo previjalni stroji za predelnice v Egiptu, ki sodijo v okvir sodelovanja med IKOS-om in Textimaprojektom. Precej možnosti je, da bo vrednost proizvodnje do konca leta dosegla 90 milijonov dinarjev.

Med najsoobnejšo strojno opremo ima IKOS tudi 2 numerično krmiljeni rezkalni stroji, ki po pripravljenem programu lahko s šestimi vpetimi orodji opravita tudi po deset in več zahtevnih operacij brez posredovanja delavca. Uporablja jih za izdelovanje najzahtevnejših strojnih delov, ki terjajo največjo možno natančnost. Foto: S. Hain

Skupnost za zaposlovanje Kranj

Dopolniti družbeni dogovor o oblikovanju in izvajanju stipendijske politike v SRS

V prejšnjem sestavku smo prikazali prednosti, ki jih je prinesel Družbeni dogovor o oblikovanju in izvajanju stipendijske politike v SR Sloveniji. Istočasno smo tudi že pokazali na določene pomanjkljivosti, ki jih je bilo potrebno razrešiti.

Znano je, da je bila na 4. seji republike komisije podpisnic sprejeta valorizacija stipendij zaradi porasta življenjskih stroškov v letu 1975. Ta valorizacija je omogočila, da pridobi pravico do stipendije vsak prosilec, ki je z dokazili dokazal, da ima družina manj kot 4.000 din dohodka na družinskega člena. Ali drugače povedano, če je iz 4-članske družine, ki je imela 16.000 din mesečnega dohodka kdo študiral, je imel možnost dobiti tudi stipendijo. Razumljivo je, da sredstva, ki so jih OZD združevala po stopnji 0,5 % odstotka od brutto osebnih dohodkov, ob tako širokih pravicah, niso zadoščala. Sredstva zbrana po tej stopnji bi zadostila za približno 24.000 stipendistov. V šolskem letu 1976/77 je prejemalo stipendije v SR Sloveniji 26.500 stipendistov. Za pridobitev stipendije iz združenih sredstev pa je imelo pravico še 15.700 stipendistov, ker so vsi izpolnjevali kriterije razpisa.

Temu so zelo hitro sledili, po mnenju predvsem več tistih, ki so stipendije prejemali, nesimpatični ukrepi, po mnenju tistih, ki so bili nad izvajanjem stipendijske politike, pa nujni, čeprav so bili administrativni. Naj jih nekaj navedemo: izplačilo stipendij za nazaj; začasna ukinitev stipendij štipendistov, ki so jih prejemali do višine 500 din; zagotovitev samo 70 odstotkov potrebnih sredstev za izplačilo stipendij po občinah, stipendij štipendistom z nezadostnim uspehom in repetentom; uvedbo dvojnega cenzusa glede na deficitarni (2.000 din) in suficitarni (1.000 din) po-

tančnostjo tudi po 10. in več operacij, brez posredovanja delavca. IKOS je že kupil in usposobil dva takata stroja med prvimi pri nas.

M. Sosič

Zaspani buldožerji

Hkrati z začetkom turistične sezone so se začela tudi največja dela na naših cestah. Gradimo podvoze, nadvoze, širimo in obnavljamo vozne pase, postavljamo nove podporne zidove. Postavimo znak za delo na cesti, zavarujemo delovišče in na »plank« obešimo ustrezno signalizacijo. Mimo »plank« pa se vijejo dolge kolone vozil.

V njej bo 240 članski kolektiv končno dobil sodobne garderobe, obrat družbenе prehrane in podobno, proizvodnja pa se bo lahko bistveno povečala, ker bo mogoče urediti transportne poti, smotrno razporeditev tehnološkega procesa in zastonosti še drugim zahtevam dobre organizacije. IKOS gradi tudi novo visokoregalno skladišče, ki bo avtomatsko odlagalo v 12 m visoke regale razne sestavne dele in standardne materiale.

V novo proizvodno dvorano bo IKOS preselil številne stroje iz sedanjih prostorov, ki so nevzdržno natrpani, kupiti pa namerava tudi precej novih, s katerimi je mogoče delovno storilnost bistveno povečati. Med njimi naj bi bili numerično krmiljeni rezkalni stroji, ki jih je mogoče tako programirati, da avtomatično opravijo z največjo na-

Take prizore smo lahko opazovali, ko so gradili jeseniško obvozničko, sedaj imamo tak primer v Kranju in najbrž še marsikje drugje. Obnova križišča pred Iskro in širjenje ceste proti Gašteju napreduje po poljje. Zjutraj, ko mimo »barikad« hitijo delavci Iskre, Save in Planike, treh največjih delovnih organizacij, je na gradbišču še vse mrtvo in, ko gredo domov, je podoba enaka.

Ob vseh kritikah, ki letijo ne samo na delo sedaj, ko je promet najbolj gost in zaradi zavlačevanja gradnje in »stornosti«, se pogosto sliši opravičilo, da ne morejo delati hitreje, ker ni cementa. Zakaj pa so sploh začeli? Razkopali cesto in postavili »plank«? Najbrž so že pred mescem ali dvema vedeli, da cementa ni in, da ne bo šlo vse po načrtu. Menda ne bi bilo nič narobe, če bi namesto tega križišča »vzeli v delo« cesto, ki jo nameravajo asfaltirati jeseni. (Če tudi asfalta ne manjka!) Razen, če ni organizacija dela zastavljena tako, da mora vse »potekati po planu«, tudi za ceno počasne in dražje gradnje in jeze voznikov, Kranjčanov, ki se tam mimo vozišča vsak dan na delo in domačijo v tuhij turistov, ki morajo po naših cestah do morja.

L. B.

klic; ukinitev štipendij vsem učencem 4-letnikov srednjih šol, ki so imeli zadostni uspeh itd. Vsi ti ukrepi so pripeljali do tega, da se je število štipendistov v Sloveniji znižalo od 42.000 na 25.572 v januarju leta 1977.

S tem v zvezi pa je nujno poudariti, da zaradi teh ukrepov ni nobeden od tistih štipendistov, ki je prenehal prejemati štipendijo, prenehal s šolanjem.

Za mesečno izplačilo je za te štipendiste potrebno zagotoviti 19.276.867 din. Toliko sredstev se v Sloveniji tudi zbere.

Nastala situacija na področju izvajanja štipendijške politike predvsem v letu 1976 je ponovno vzpodbudila družbenopolitične organizacije v Sloveniji in po občinah, da so temeljito obravnavali vso problematiko. Na osnovi pripomb ter predlogov za spremembo in dopolnitve družbenega dogovora, ki so jih razni organi iz občin in republike začeli pošiljati zboru podpisnic družbenega dogovora, se je že na začetku leta 1976 posebno pa še po 6. seji Republike skupne komisije v zboru podpisnikov na 3. seji 21. februarja 1977 izoblikoval sklep, da je potrebno pripraviti predlog sprememb in dopolnitve družbenega dogovora. Delovna skupina je na osnovi več kot 300 pripomb (nekateri so bile popolnoma identične, nekatere pa nasprotujejo) in sklepov družbenopolitičnih organizacij ter zboru podpisnikov družbenega dogovora, opredelila vrsto osnovnih izhodišč, od katerih jih bomo samo nekaj našeli:

– sistem stipendirjanja tako kadrovskega kot iz zdrženih sredstev je nujno treba približati delavcem v zdrženem delu;

– stipendirjanje je potrebno tesneje nasloniti na poklicno usmerjanje, to pa vgraditi v usmerjeno izobraževanje in s tem doseči povezanost mladih s kadrovskimi interesami in potrebami zdrženega dela;

– stipendija mora biti odvisna od kadrovskih potreb, šolske uspešnosti in socialnega stanja;

– izdelati je treba popolnejšo samoupravno organiziranost in kontrolo;

– izpeljati je treba sistem solidarnosti in organizirati enotno strokovno službo;

– zmanjšati moramo število štipendistov iz zdrženih sredstev in s tem znižati prispevek 0,5 odstotka;

– stalno moramo preusmerjati štipendiste v kadrovsko stipendijo in si pripravljati za porast razpisov kadrovskih stipendij.

Predlog dopolnitve družbenega dogovora oz. osnutek upošteva ta izhodišč. Razprava bo trajala do marca 1978 in če bodo dopolnila in spremembe sprejeti, bo štipendijska politika v SR Sloveniji dobila novo kvaliteto, ki ne bo dovoljevala, da bi se stanje iz leta 1976 ponovilo.

Slavko Kalan

Nov daljnovod, ki bo 18 vasem pod Blegošem zagotovil zadostno preskrbno električno energijo, je pripravljen, da nanj priključijo naselja Malenski vrh, Jazbine ter Gorenje in Dolenjo Ravan. Na sliki: predsednik gradbenega odbora za elektrifikacijo Alojz Stremfeli se ob daljnovodu na Malenskem vrhu pogovarja z domačinom Marjanom Gantarem, ki je s prostovoljnim delom Tovariš Stremfeli je še posebej pochljal tudi pripravnost Franca Kreka iz Suše. – Foto: F. Perdan

Elektrika z veliko žlico

Nov daljnovod bo zagotovil dovolj električne energije prvim vasem pod Blegošem že ob koncu avgusta – Vsa dela bodo opravljena v dogovorenem času

V vseh pod Blegošem je prav vsakdanja stvar, da pride sosed k sosedu na dogovor o tem, katero urabijo kdo delal s puhalnikom, slamečnico, sušilno napravo ali podobnim strojem. Napetost električnega toka je namreč tako nizka, da ne morejo hkrati priključiti več strojev, ker preprosto nobeden ne bi deloval. Toliko na kratko o tem, zakaj so se krajevne skupnosti Gorenja vas, Javorje in Poljane, ki vključujejo 18 vasi na tem območju, lotile obnove električnega omrežja zelo zavzeto in se že leto po referendumu za samoprispevek lahko pohvalijo s kopico opravljenih del.

Predsednik gradbenega odbora za elektrifikacijo Alojz Stremfeli je povedal, da bo do prvih vasi stekla elektrika po novem daljnovodu že ob koncu avgusta. Te dni zaključujejo gradnjo 20 kilovoltne daljnovode Hotavlje – Malenski vrh,

transformatorska postaja na Malenskem vrhu pa že stoji. Razen tega naselja bodo v kratkem priključeni še Jazbine ter Gorenje in Dolenjo Ravan. Elektriko iz nove transformatorske postaje naj bi dobili konec avgusta.

Zatem bo na vrsti odsek daljnovoda Malenski vrh – Gorenje Brdo s transformatorsko postajo na Gorenjem Brdu. Dela naj bi bila opravljena še do zime, isto pa naj bi veljalo tudi za daljnovod Suša – Žetin ter za transformatorski postaji v teh dveh naseljih. Za prihodnje leto pa naj bi preostala še postavitev transformatorskih postaj s potrebnimi daljnovodi na Srednjem Brdu in Volaki.

Celotna dolžina novega daljnovoda bo 10,5 km, skupaj s 6 transformatorskimi postajami pa bo veljal 3,5 milijona dinarjev. Okoli 300 prebivalcev zajetih naselij bo zbralo s samoprispevkom 700 tisoč dinarjev, vsa ostala sredstva pa zagotavlja Elektro Ljubljana – okolica.

M. Sosič

Dva pomembna objekta

Radovljica – V Radovljici končujejo gradbena dela na novem domu upokojencev v naselju Predtrg in na novi lekarni v prizidku zdravstvene enote na Kopališki cesti. Oba objekta gradi SGP Gorenje Radovljica.

V lekarni že končujejo obrtniška dela. Nabaviti bo treba še notranjo opremo. Kaže, da bo lekarna odprtta septembra letos. Tako bo rešena preskrbna z zdravili za okrog 12.000 občanov v Radovljici in v okoliških krajih.

Novi dom upokojencev pa bo kot kaže gotov in odprt konec leta. V njem bo prostora za 127 upokojencev in oskrbovalec, ki so zdaj po drugih domovih v Sloveniji. Skupnost socialnega skrbstva in patročna služba v zdravstvenih enotah v radovljški občini že zbirajo prijave za nastanitev v domu. Prednost bo imeli domači upokojenci in oskrbovalci. Če prijav ne bo dovoljeno, bodo sprejeli tudi druge.

JR

ZELEZAR

208 NOVIH STROKOVNIJAKOV

Jesenice – Letos je v vseh šolah Železarsko izobraževalnega centra zaključilo šolanje 208 dijakov, ki se bodo zaposlili v jesenški Železarji ali drugod. To je visoka številka in ni rečel železarjev. Letos pa bo obiskovalo šole Železarsko izobraževalnega centra precej novih, saj se je v prve letnike vpisalo 180 učencev in sicer 60 v tehnično srednjo šolo in 120 v šolo za poklicne delavce in v poklicno šolo.

SREČANJE BORCEV NOV SLOVENSKIH ŽELEZARN

Jesenice – Letos bo srečanje borcev NOV slovenskih Železarn organizirala delovna organizacija že peto srečanje borcev, aktivistov, izseljencev in interniranec, ki so zaposleni v vseh treh slovenskih Železarnah.

Sedemdeset let godbe iz Gorij

Ob svojem jubileju, 70-letnici, so gorjanski godbeniki priredili v sobotu zvezčer slavnostni koncert v Gorjah, na katerem so nastopili tudi moški pevski zbor iz Ribnice in član Slovenskega okteta Tone Kozlevčar. Gorjanci in Ribničani so se v nošah predstavili tudi popoldan ob 17. uri

na promenadnem koncertu pred festivalno dvorano na Bledu, kjer si je njihov nastop ogledalo lepo število turistov. Kot dolgoletni prijatelj gorjanskih godbenikov je nastopil tudi Tone Kozlevčar in zapel partizansko pesem Puško moja in Mojkos Zorka Prelovca.

TRIJE NOVI RAZSTAVLJAVCI

Kranj - V prostorih Gorenjskega muzeja v Kranju so sinoči (v ponedeljek, 18. julija) odprli tri nove likovne razstave. V galeriji Prešernove hiše se predstavlja slikar Marin Berovič iz Novega mesta, po poklicu inženir tehnične kemije, likovno znanje pa si je pridobil na posebnih tečajih na Akademiji likovne umetnosti v Ljubljani. S svojimi motivi posega na področje fantastičnega slikarstva, s katerim opozarja predvsem na grozče uničevanje človekovega okolja.

V kleti Prešernove hiše so na ogled umetniške fotografije Oskarja Dolenca iz Ljubljane, ki se posveča upodabljanju akta. V Kranju predstavlja tudi kolekcijo, s katero si je pred kratkim v Mariboru pridobil prvo nagrado. Razstavo je organiziral Kabinet slovenske fotografije, ki hkrati v Mestni hiši predstavlja še umetniške fotografije Ljubljancana Janka Skerlepa. Gre za pregled avtorjeve tridesetletne ustvarjalnosti, ki veliko pove tudi o razvoju slovenske umetniške fotografije v tem obdobju.

M. S.

RAZSTAVA NA LOŠKEM GRADU

Škofja Loka - V počastitev 22. julija, dneva vstaje, bo v galeriji loškega gradu na ogled razstava »40 let komunistične stranke Slovenije«. Razstavo je pripravil Muzej ljudske revolucije Slovenije. Pred odprtjem razstave bo Rado Jan predaval o političnem organiziranju delavstva pred 40 leti. Loški muzej zato vabi občane, da si zanimivo razstavo ogledajo in udeleže predavanja, ki bo v četrtek, 21. julija, ob 19. uri v galeriji na loškem gradu.

A. P.

OBČAN IN KULTURA

Jesenice - Kulturna skupnost Jesenice in Delavska univerza Jesenice sta se že lani lotili zahtevne, a zelo pomembne naloge. S pomočjo diplomiranega psihologa Franca Belčiča iz jeseniške železarne in sodelavcev v kulturi so izdelali analizo o kulturnih potrebah občana jeseniške občine. Raziskava o kulturnih potrebah in navadah je prva kulturna raziskava te vrste v Sloveniji in bo izdatno pomagala kulturni skupnosti Jesenice in tudi Delavski univerzi Jesenice pri nadalnjem delu.

V raziskavi, ki jo objavljajo v posebni publikaciji, so zajeli občane vse občine od 15. do 65. leta starosti, kulturno aktivno prebivalstvo. Na posebne vprašanja je odgovarjalo 19.246 občanov, od tega 9.639 moških in 9.607 žensk. Metodologija zbiranja podatkov je slonela na kvaliteti zbiranja podatkov. Analiza daje izredno zanimive podatke o življenju, navadah, potrebah in možnostih kulturnega življenja v občini, vsak podatek v tej obširni publikaciji pa terja nujno obširnejšo razlagi in utemeljitev.

Kulturna skupnost Jesenice, ki se je prva oprla na takšne temelje, tako dokazuje, da je pripravljena snovati svoja nadaljnja prizadevanja in razvoj ob upoštevanju realnih razmer in potreb občana in delovnega človeka.

D. S.

Zbrana dela tovariša Tita tudi v slovenščini

Prve štiri knjige znanstveno kritične izdaje zbranih del Josipa Broza Tita so že izšle v srbohrvaškem jeziku, pripravljajo pa se predvodi v slovenščino, makedonsčino, albansčino in madžarsčino. Petdeset znanstvenikov in strokovnih delavcev že nekaj let vztrajno proučuje vsa razpoložljiva gradiva, ki zadevajo delavsko gibanje in vlogo tovariša Tita, dokumente KPJ in ZKJ, dokumente, ki jih je najti v arhivih po vsem svetu, predvsem pa dokumente v arhivih Kominterne. Ti zadnji so rabilni predvsem kot gradivo za prve štiri knjige zbranih del tovariša Tita in zadevajo njegovo delovanje in njegov ogromni teoretični in tudi siceršnji prispevki k konsolidaciji naše partije v času med obema svetovnima vojnami, pripravo partije in ljudstva za boj proti lastni reakciji in fašizmu, kot tudi za samostojno pot KPJ v boju za socialno in narodnostno samostojnost narodov in narodnosti Jugoslavije. Slovenska izdaja, bo predvidoma izšla še pred VIII.

kongresom ZKS - predvideno v aprilu 1978, medtem ko bodo naslednje knjige izhajale postopoma, najkasneje pa 6 mesecev po izidu knjig v srbohrvaščini.

V naslednjih letih bo predvidoma izšlo 55 knjig zbranih del tovariša Tita, ki bodo na voljo vsem, ki jih zanima zgodovina naše partije in naših narodov, s katerimi so bili komunisti s tov. Titom na celu tesno povezani tako med dvema vojnoma kot med samo narodno osvobodilno vojno in ljudsko revolucijo (1941-1945), v povojnem obdobju in do danes.

Knjige bodo izhajale v zadostni nakladu in jih bodo lahko naročile tako organizacije kot tudi posamezniki.

S pripravo tako obsežnega znanstvenega strokovnega dela se Jugoslavija vsekakor uvršča med narode, ki v zakladnico marksizma z objavo omenjenih del in dokumentov Josipa Broza Tita, prilagojo svoj pomemben delež.

I. S.

Preko Jezerskega v Dobro ves / Eberndorf

Vabi: samopostrežna trgovina RUTAR. Posebno kopališče in camp za turiste. Vse usluge plačljive tudi v dinarjih.

V Gorjah je bilo še posebej slovesno, saj sta moški pevski zbor iz Ribnice in gorjanska godba na pihalna sklenila po dolgoletnem prijateljstvu in sodelovanju pobraštvo. Ob tej priložnosti so gorjanski godbeniki pripravili zelo pester spored, ki je obsegal venčke narodnih, partizanskih pesmi in dela iz klasičnega repertoarja. Tako kot se za pobratime spodobi, so Gorjanci in Ribničani zaigrali in zapeli skupaj, in sicer himni obeh krajev »S'm Ribn'čan Urban« in »V Gorjah zvoni, da se turn maje«. Zboru ribniških pevcev in gorjanskih godbenikov je dirigiral dirigent iz Ribnice Tone Petek, domaćin godbenikom pa je dirigiral Julij Sorgo.

Gorjanskim godbenikom so ob tej priloki prišli čestitati tudi predstavniki godb na pihalna z Jesenic, iz Tržiča, Medvod in Lesc. Prav tako so bila godbi in njenim najbolj prizadivnim in dolgoletnim članom podeljena priznanja Kulturne skupnosti Radovljica, Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Radovljica, gasilskega društva Gorie in turističnega društva Bled. Priznanja pa so delili tudi člani gorjanske godbe; dobili so jih dosedanjci dirigenti in najbolj zaslužni člani orkestra, za uspešno sodelovanje pa so Gorjanci nagradili še godbe na pihalna z Jesenic, iz Lesc, Tržiča in Medvod, Tone Kozlevčarja in moški pevski zbor iz Ribnice. Na prireditvi je bilo veliko navdušenih poslušalcev, ki so vztrajali do konca, čeprav je dvakrat zmanjkal električnega toka.

Proslavljanje ob 70-letnici gorjanske godbe se je nadaljevalo še v nedeljo popoldan, ko je ZKPO Radovljica z domačo godbo priredila še revijo pihalnih godb, na kateri so igrali Leščani, Medvodčani in Gorjanci. Tudi ta revija je privabila veliko število občinstva, ki so nastop spremljali z velikim navdušenjem.

ABV

Člani pihalnega orkestra občine Kranj, ki ga je po dolgoletnem dirigentu Zdenku Motlu pred kratkim prevzel Alojz Krajnc, izredno marljivo vadijo. Na leto imajo čez 100 vaj, na katerih se pripravljajo na približno enako število nastopov. Ob tolikšni delavnosti se upravičeno nadajo pomoči pri odpravljanju največjih težav. Foto: J. Zaplotnik

Obnavljanje 80-letnika

Pihalni orkester občine Kranj nastopa kar 100 krat na leto, ob premajhni družbeni pomoči pa so se v njem nakopičile precejšnje kadrovske in gmotne težave

Pihalni orkester občine Kranj bo prihodnjo pomlad praznoval svojo 80-letnico. Verjetno jo bo počastil z revijo gorenjskih pihalnih godb ter z dvema lastnima celovečernima koncertoma, ki bosta predstavila skladbe iz najstarejših arhivov naših pihalnih godb ter najnovješji program.

Delo z mladimi člani in za najnujnejše instrumente bi bilo v novem šolskem letu potrereno zagotoviti najmanj 60 tisoč dinarjev.

Drugo, nič kaj razveseljivo vprašanje so instrumenti. Le malokatera godba v Sloveniji ima še tako stare, seveda s pripombo, da starost v tem primeru ni odlika. Naj dodam še to, da so tudi uniforme precej zdelane in neenotne, prostor za vaje v Delavskem domu pa bi potreboval vsaj izolacijo.

Večina teh težav je posledica stalnega pomanjkanja denarja. Kulturna skupnost v glavnem skrbí le za najemino in prek ZKPO za osebni dohodek dirigenta. Godbeniki so imeli letos v pol leta skupaj 108 nastopov in vaj, torej so bili prosti le 80 dni in ni mogoče terjati, da bi bilo ob njihovem nadaljnjem zanemanjanju kaj mogoče, da bi godba v nekaj letih preminila. Samo v 6 mesecih letos je imela 53 nastopov, torej je potrebna!

Težava je razmeroma majhno število godbenikov in njihova visoka povprečna starost. Med 38 jih je 8 starih nad 60 in celo nad 70 let, samo 9 pa je mlajših od 30 let. Med slednjimi so kar 4 otroci dirigenta Krajnca, ki so skupaj z očetom pred kratkim prišli iz Ormoža.

Pred dnevi so člani izvršnega odbora orkestra o nujnosti poslavljali skupaj s predstavniki občinske konference SZDL, Kulturne skupnosti, ZKPO, Glasbeno šole in Glasbenega centra. Domenili so se, da bodo na Glasbeni šoli jeseni ustanovili posebno mladinsko instrumentalno skupino, iz katere naj bi izhajali novi člani orkestra. Razen tega naj bi vzbujali učence za posamezne instrumente tudi pri samem orkestru. V začetku novega šolskega leta bo godba skušala nav-

M. Sosić

Ponovno odprta tekstilna prodajalna

PLETNA
murka
v PARK HOTELU
na Bledu

odprt od 7. do 19. ure,
sobota od 7. do 13. ure

Obiščite nas!

ritvi v drugo srednjo ali poklicno šolo. Prav gotovo se tu kažejo rezultati poklicnega usmerjanja, saj se je psiholog intenzivno posvetoval z vsakim učencem in njihovimi starši.

Po drugi strani pa starši šolskih novicev ob koncu šolskega leta nestrpno pričakujejo razgovora s psihologom, ki vsakemu posebej razloži, kakšno zrelost za vstop v šolo je dosegel njihov otrok. Ob tem razgovoru starši zvedo, kakšne težave lahko pričakujejo ob otrokovem šolanju in, kakšno pomoč bo potreboval z njihove strani. Taki razgovori s starši šolskih novicev so zelo koristni, saj so starši pripravljeni na nove naloge, ki jih čakajo jeseni pri delu s prvošolčkom.

Solski svetovalni delavci pri sestavi oddelkov prvega razreda upoštevamo vrsto podatkov o otroku: spol, dosegne rezultate v malih šoli, podatke o otrokovem razvoju v predšolskem obdobju, delovno izmeno staršev, vključitev v podaljšano bivanje. Glede na to razvrstimo učence v oddelke prvega razreda tako, da so ti oddelki čim bolj izenačeni. Tako naj bi bilo v vsakem prvem razredu nekaj takih učencev, ki bodo potrebovali individualno pomoč učiteljice, ne pa da se v enem razredu zberejo taki učenci, kar se lahko zgodi pri nestrokovni sestavi razredov.

V peti razred pridejo na našo centralno šolo učenci iz podružničnih šol Orehek, Žabnica, Mavčice, Besnica Podblica in iz treh oddelkov četrtega razreda centralne šole. Oddelke petega razreda sestavljamo po posebnem postopku, ko upoštevamo vrsto faktorjev: učni uspeh, sposobnosti, socialni status učenca v razredu, tuj jezik, izmena, spol in drugo. V vsakem oddelku formiramo jedro, ki ga tvorijo močni učenci — po uspehu, sposobnosti itd., okrog tega jedra nadalje razporedimo enako število učencev glede na spol, sposobnosti, glede na prejšnji razred in še glede na druge faktorje. Skratka s tem postopkom si prizadevamo oddelke izenačiti, kar pa ne pomeni, da so povsem enaki.

Tudi šolski svetovalni delavci ob koncu šolskega leta oblikujejo poročilo o svojem opravljenem delu. Skozi vse šolsko leto si vsak dan beležimo opravljeni delo, tako da končno poročilo temelji na kvalitativni in kvantitativni analizi.

Tome Marija
Šolski pedagog

Konec šolskega leta

Solsko leto se je iztekel in za učence ter za njihove starše je nastopal čas oddiha in sprostitve. Ko učenci dobijo spričevala, še ne pomeni, da se je že tudi zaključilo delo učiteljev, šolskih svetovalnih delavcev in vodstva šole. Med ljudmi še vedno velja mnenje, da je ena od prednosti učiteljskega poklica prav v tem, da ima učitelj daljši dopust kot delavci v drugih dejavnostih. To pa ne drži populoma, saj morajo pedagoški delavci po uradnem zaključku šolskega leta in pred pričetkom naslednjega opraviti še vrsto delovnih dolžnosti: oblikovati poročila o opravljenem vzgojno-izobraževalnem delu, izpolniti dokumentacijo o učencu, načrtovati učnovzgojno vsebino svojega dela za novo šolsko leto, urediti učne pripomočke, se udeležiti strokovnega izpopolnjevanja in druge. Solski svetovalni delavci imamo v tem času največ dela s sestavo razredov, ki se na novo formirajo, to so prvi in peti razred. Predno so naši učenci osmoga razreda zapustili osnovno šolo je bilo največ pozornosti s strani učiteljev in šolskih svetovalnih delavcev namenjeno prav njim. Razredniki so skupaj svetovalnimi delavci oblikovali mnenja o učencu, ki so ga le-ti moral predložiti ob vpisu na srednje šole in nekatere poklicne šole. Razredniki so to delo opravili z visoko moralno in družbeno zavestjo in odgovornostjo, saj je šlo za življensko odločitev njihovih učencev. Po zadnjih zbranih podatkih so se osmošolci na šoli Lucijan Seljak v Kranju usmerili v naslednje šole: 47 odstotkov v razne srednje šole, od katerih prevladuje vpis na gimnazijo, pedagoško gimnazijo, ekonomsko in upravno administrativno šolo. V razne poklicne šole se je usmerilo 51 odstotkov naših učencev, le nekaj učencev je ostalo doma na kmetiji ali pa so šli na pričutitev ob delu. Ugotavljamo, da smo učencem pravilno svetovali poklicno usmeritev, saj so bili večinoma sprejeti v nadaljnje šolanje, le v posameznih primerih smo jim ob odklonitvi pomagali k preusme-

Kaj se je dogajalo 20. julija 1942 v Spodnji Kokri

Vsakdo ima svojo žalostno zgodbo

Minilo je 35 let, spomini pa niso zbledeli – Devet požganih hiš, 14 zverinsko umorjenih mož in izgnanstvo živijo v zavesti in se kot mora vračajo v nočeh brez spanja

Aničina zgodba

»Bil je moj 18. rojstni dan. Lep in sončen me je že pred peto uro zjutraj spravil pokonci, ker sem namernava načrtoval po opravkih v Kranj. Tedaj je zabobnelo po vrati in grobi nemški ukazi so zahtevali, naj odpremo. Z očetom sva odprla, takoj so ga pograbili in na pol oblečenega odvlekli, mami in meni pa naročili, da se v pol ure pripravita za pot. V naglici sva stlačili skupaj nekaj oblike.

Anica Judež

Očeta so odgnali v posebno sobo gostilne Pri Jurju, ki smo jo imeli v najemu. Sem so strpali 14 domaćih mož in fantov ter neznanega pretepenega moškega, ki so ga pripeljali s seboj. Očetu sem odnesla nekaj oblike, ko pa sem mu hotela dati še cigarete, me niso več pustili k njemu. Vrgla sem mu jih kar čez mitraljez, ki je bil med vratim napravljen v sobo. Nisem slutila, da jih ne bo več potreboval.

Z mamo sva se spomnili na staro mamo, ki je ostala sama v hiši. Z dvema stražarjem, pripravljenima na strelo – sva šli ponjo. Umrla je v taborišču Ratzberg, s pogledom uprtim v nebo, ki jo je edino lahko spominjalo na lepo domačo dolino.

Zenske in otroke so stlačili na potrite kamione in nas strogo zastrane več kot tri ure pustili kakšne pol kilometra daleč od vasi. Bili smo prestrašeni in obupani. Mnogi so neutolažljivo jokali. Nismo vedeli, kaj pomeni biti izgnan, saj so k nam prihajale le skope vesti o tem, kaj se do svetu dogaja. Potem so nas odpeljali v škofove zavode v St. Vid. Tu so tistim, ki so imeli svojo posodo, dali nekaj hrane. Mi je nismo imeli in za rojstni dan sem dobila čege kar v materinem krilu.«

Mihova zgodba

»Odprialjal sem se v gozd, ko so nekaj pred peto vdrli v hiš Nemci. Dejali so nam, naj se pripravimo za pot. Bolje sem se oblekel in začel z ženo spravljati vkljup potrebne stvari. Nisem dosti postoril, še enkrat so prišli in me odgnali v posebno sobo gostilne Pri Jurju, kamor so bose, na pol oblečene – kakršne so pač zatekli – pehali tudi druge. Tu so bili še Peter Kalan, Andrej Krč, Jože Krč, Jože Mramor, Jože in Stefan Rezman, Franc, Janez, Martin in Peter Rogelj, Jože Šenk, Janez Stros in Jože Zapčnik ter neznani moški.

Miha Šenk

Zadnje tri iz gostilne so ustrelili v župnijskem hlevu in jih nato zvlekli v drvarnico, ki so jo najlaže začigli. Ljudje so tu našli le dve trupli. Mislim, da je še nekomu uspelo pobegniti, a ni mogel dovolj daleč. Za bližnjim bunkerjem so čez čas našli človeške ostanke.«

Justinina zgodba

»Ne, za moža ni potrebno pravljati ničesar, so mi dejali Nemci, ko so tistega jutra priganjali k odhodu. Odšla sem sama z Mimico in Anico in tretjim otrokom pod srcem. Jožko se je rodil v kazenskem delovnem taborišču Ratzberg pri Erlangenu 12. 2. 1943.

Justina Krč

Kaj se je dogajalo doma, smo zvedeli šele v Nemčiji. Meni dolgo niso upali povedati, ker so se bali, da ne bi zdržala. Potem sem pa nekega dne slučajno ujela del pogovora o tem med ženskami. Bilo je grozno, vse smo bile tako potrebne tolažbe. Rogljevi so umorili moža in tri sinove, najmlajši je imel 17 let. Mislili smo, da si bo izjokala oči.«

Zgodba mnogih Gorenjecev

Okupator je besen zaradi uspešnih akcij partizanov v istem mesecu divjal tudi po drugih gorenjskih krajinah, zlasti na levem bregu Save, zato ta mesec na tem območju velja za enega najbolj krvavih obdobjij vojne. Po navedbi Franca Štefeta-Miška je bilo samo zaradi akcij Kokrškega odreda v juliju 1942 ustreljeno 148 talcev, na vsem omenjenem območju pa 250, številne družine pa so bile izgnane.

Kokrjani so se v škofovih zavodih srečali z mnogimi družinami iz Ljubnega, Hrušice, Retenj, Podnarta, Ribnega, Gorj, Kranja in od drugod. V spominah mojih sogovornic so ostali številni pretresljivi prizori.

Drobna deklica Anica, ki je na stražarjev poziv: »Družina Perko!«, odvrnila: »Sama sem.« Celo v očeh pripadnika surovega, brezčutnega nemškega vojaškega stroja, se je ob tem zaiskrila solza.

In mali Peter Meglič iz Retenj, ki je v živinskem vagonu vlaka, s katerim so jih po enem tednu peljali v Nemčijo, presunljivo igral na svojo harmoniko in nato žalostno umolknal. Tedaj še ni vedel, da so očeta razglasili za bandita in zverinsko umorili.

Pa postanek v Salzburgu, kjer so sestradanim otrokom in materam ponudili pomije s krompirjevimi olupki. In vožnja v taborišče Ratzberg na kamionu, na debelo zamazanim s svežim svinjskim in govejnim gnojem!

Veliko je takih žalostnih zgodb o trpljenju in ponižanju. Prisluhnimo jim, kadar moremo, doumeli bomo prave vzroke človeške bolečine in se zavedeli, kako ničeva je pogosto naša nejvelja ob nepomembnih vsakodnevnih težavah.

Metka Sosič

V taborišču Ratzberg pri Erlangenu je bilo v izgnanstvu največ mater z otroki z območja Gorenjske. Gornja slika otrok je bila posneta v septembru leta 1943 in je last Lojzke Riosa. Ste na njej morda koga prepoznam?

Tine Zaletel je bil pred upokojitvijo v letu 1974 glavni direktor Poslovnega združenja Vektor v Ljubljani. Sele kot upokojenec je prvič prišel do instalatorskega dela, za katerega se je tik pred vojno izučil. Te dni v svojem domu v Kranju, v katerega se je priselil pred 15 leti, sam napeljuje centralno kurjavo. Vsa leta se veliko posveča tudi družbeno političnim nalogam v okviru občine in krajevne skupnosti. — Foto: M. Sosič

Prvoborec Tine Zaletel o dnevu, ko je počila prva slovenska partizanska puška in pripravah nanj

Iz Očkove šole v partizane

Kako se je vajenec pod Šmarino goro srečal z generalnima sekretarjema KPJ in SKOJ Josipom Brozom Titom in Ivom Lolo Ribarjem

»V Raško četo sem stopil natanko 22. julija 1941, torej na dan, ko je njen borec, tesar Miha Novak v Tacnu streljal na žandarmerskega komandanta Žnidaršiča, ki se je pridružil okupatorju. Ta strel je simbolično označil odločitev OF in Glavnega poveljstva Slovenije s komunisti na čelu, da je treba začeti oboroženo vstajo. Svoj del vojne z Nemci pa sem začel že dobrih 100 dni pred dnevnem vstaje.

Kaj stori vajenec, ko domovino preplavi souvražnik

Ob napadu Nemcev sprva nisem imel nikogar, da bi se z njim posvetoval, zato sem na lastno pest začel zbirati orožje, ki ga je odmetavala razpadajoča jugoslovanska vojska in k temu privabljati tudi druge skojevec. Ko je čez 4 ali 5 dni prišlo partijsko navodilo, naj zbiramo orožje, smo ga imeli v gozdu že kar lep kup, jaz pa sem dobil še novo nalogu. Partijsko vodstvo Slovenije me je določilo za kurirja na zvezni Okrožnem komitejem na Jesenicah. Do 10. maja sem se vsak drugi dan s s kolesom vozil iz Ljubljane na Jesenice in zagotavljal material za partijsko tehniko. Tedaj sem se spoznal s sekretarjem jeseniškega okrožnega komiteja Jožetom Gregorčičem. Spoznavni znak – v roki Slovenec in bel nagelj v gumbnici.

Nemci spregledajo pomen komunistov

10. in 11. maja so Nemci na Jesenicah arтирili veliko komunistov, ker so tedaj doumeli, s kakšno silo imajo opraviti. Gregorčič mi je naročil, naj v Ljubljani to povem, doma pa sem se po opozorilu Rezke Traven komaj še umaknil v ilegalno, ker so me Nemci že iskali. Potem sem zlasti politično deloval med ljudmi in jim razkrival bistvo okupatorjevih namer in fašizma.

Usposabljanje za zahtevne naloge

Doma sem v Stanežičah, v Tacnu pod Šmarino goro pa je bila zelo delavna partijska celica. Njen sekretar je bil Ivan Novak – Očka, v njem pa je bil organiziran tudi Lojze Kebe-Stefan. Kot 16-letni vajenec sem leta 1938 postal član SKOJ, 2 leti pozneje pa član partije. Očka nas je znal izredno lepo pridobivati in poučevati in ogromno časa smo preželi pri proučevanju revolucionarnega čtiva.

Leta 1940 je naša celica v hiši Mihe Novaka pod Šmarino goro organizirala državno partijsko posvetovanje, na katerem je bil tudi generalni sekretar KPJ Josip Broz Tit.

Tito prenaša koš kruha

Tovariš Tito je na poti zgubil zvezo in se je sam vzpenjal proti Novakovim. Na poti je došel Očka, ki je bil zadolžen za prehrano in je

Ivo Loka Ribar in šegrta

Leta 1941 je bil pri Novakovih tudi pokrajinski plenum SKOJ-a za Slovenijo, ki sem se ga udeležil kot član Okrožnega komiteja in ljubljanski delegat. Na njem je bil tudi generalni sekretar Ivo Lola Ribar. Domenili smo se, da bom govoril o težkih razmerah vajencev in njihovem organizirjanju, ko pa sem poslušal druge delegate, same solane tovariše, sem se bal nastopiti. Lola je mojima sosedoma Borisu Kraigherju in Miri Svetinovu dvakrat poslal listek z besedami: »kaži šegrta, neka nešto govori in šta je sa šegrton!« Jaz pa nič, saj nisem vedel, da je šegrta vajenec in se listka tičeta mene. Končno so me le spravili pokonci in kar dobro sem povedal.

Rana na dan osvoboditve

Že pred vojno sem veliko sodeloval s kranjskimi komunisti, vojna pa me je še bolj povezala z mnogimi gorenjskimi kraji. Raška in Kranjska ceta sta veliko sodelovali, bil pa sem tudi borec Cankarjevega batliona in Kokrškega odreda ter član kranjskega okrajnega komiteja KP. Osloboditev pa sem dočkal v vrstah II. brigade VDV v Trstu 1. maja 1945. Med vso vojno sem srečno odnesel celo kožo, tega dne pa sem bil obstrelen v glavo. K sreči ni bilo hudo in čez nekaj dni sem že govoril na tržiškem radiu o svojih spominih.«

Taka je torej pripoved prvo borce Tineta Zaletela, ko pod težo zahtev po kratkem in jednaten sestavku pride iz novinarjev rok. Sicer je daljša, popolnejša in bolj razgibana. Upam, da je kljub temu dosegla svoj namen – skozi zanimive drobce iz delovanja posameznika osvežiti spomin na dni, ko se pred 36 leti pri nas začelo.

Metka Sosič

Spomini Prešernovcev

Pričovede Benjamin Nastran

V obroču v Žirovskem vrhu

BENJAMIN NASTRAN

»Že dan po 12. juliju 1943, ko je bila Prešernova brigada ustanovljena, smo se napotili na Martinj vrh, kjer smo se ustavili na mojem domu, po domače pri Magušarju in v sosednjih hišah. Bilo nas je nad 700, razdeljenih v tri bataljone. Tako se prvih dni Prešernovcev, ki so začeli boj z Nemci kot Gorenjska brigada, spominja Benjamin Nastran, ki je bil tedaj puškomitriljezec v I. bataljoni, danes pa je komandanat štaba teritorialne obrambe občine Škofja Loka.

Svojo pričovedo o dogodkih, ki so se jih Prešernovci prejšnjo nedeljo spominjali na proslavi na Javorcu, nadaljuje:

»Tretjega dne je šel bataljon komandanta Blaža proti Dolenji vasi, da bi preprečil streljanje talcev. Zal je pripeljalo prepozno in je padel v nemško zasedo. Tedaj je bil ranjen prvi komandanat Prešernove brigade Ivan Javor-Igor. Ko se je bataljon pridružil ostalim borcem, se je brigada začela pomikati proti Ratitovcu. Na tem področju se je do konca julija nenehno spopadala z Nemci. Posegla je tudi preko stare jugoslovansko-italijanske meje.

Zadnjega dne julija je brigada prešla cesto Škofja Loka – Žiri z željo, da prek Žirovskega vrha pride na Dolenjsko. 1. avgusta je na Žirovskem vrhu naletela na dobro zastraženo žično zapreko na meji, ki je delila Slovenijo med Italijo in Nemčijo. Ker prek nje ni mogla, je ostala v oklepnu nemških sil.

I. bataljon, v katerem sem bil tudi sam, je v noči od 1. na 2. avgust udaril skozi obroč proti Vinharjem. Le malo je manjkalo pa bi bil proboj do kraja uspel. Toda nesreča je hotela, da je v temni grapi spodrsnilo kuharju, ki je nosil lonec in ta je hudo zaropotal. Nemci so postali pozorni in zadnji trenutek preprečili umik komandantu bataljona Miljanu Tomincu in nekaj borcem, ki so bili na koncu kolone. Bataljon je nato vodil namestnik komandanta Ruščevec iz Bohinja.

Z dvema bataljonoma, ki sta ostala v obroču, smo se na Žirovskem vrhu sestali 4. avgusta, dan po tem, ko so Nemci odnehalni. Zvedeli smo, da je bilo med številnimi neuspelimi poizkusi proboja skozi obroč, ki sta jih zlasti junashko vodila Albin Drolc – Krtina in Blaž Vrhunc, 92 partizanov ujetih in 43 mrtvih. Veliko se jih je tudi porazgubilo, tako da nas je ostalo komaj kaj več kot 300.

Prepričan sem, da so bili Nemci na naš pohod in na akcije pred njim zaradi izdajalcev pravočasno obveščeni, ker ne bi bilo mogoče, da bi tako hitro zbirali tolkiške sile, s kakršnimi so nas napadali,« je pričoved o dogodkih na Žirovskem vrhu zaključil Benjamin Nastran.

Po nekajdnevnom počitku je brigada krenila na Dolenjsko, kjer se je vojaško utrdila za frontalne napade, ki jih je terjal razvoj odpora proti okupatorju v tem času. Tu je tudi dobila ime po pesniku Francetu Prešernu. Ivan Franko-Izok je ob

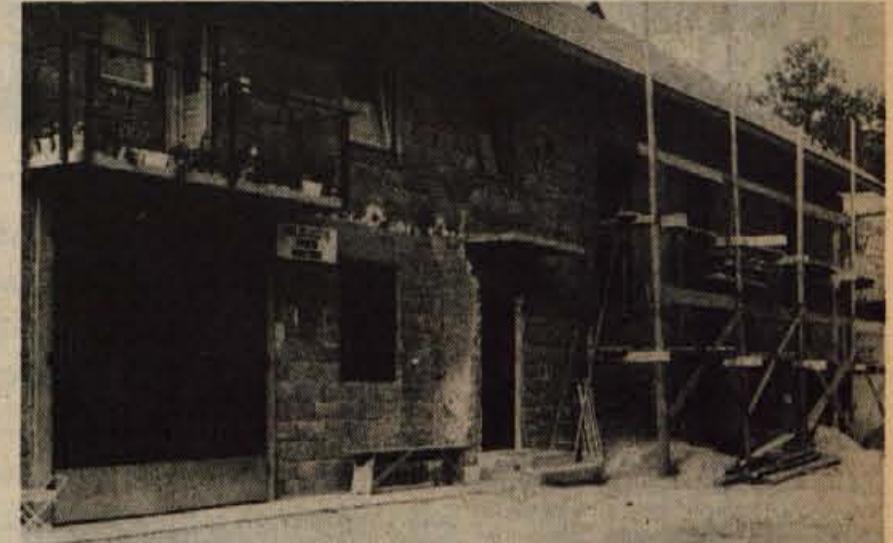
Obdobje od ustanovitve brigade do Žirovskega vrha bi lahko označili kot obdobje najhujše krize, medtem ko bi obdobje po Žirovskem vrhu do kapitulacije Italije (Ljubljanski vrh, Krim, Sušice, Travna gora) lahko označili kot obdobje konsolidiranja in končne preobrazbe brigade. Vse to se je kaj kmalu video pri prvih manjših spopadih z Italijani, pri napadu na italijansko kolono pri Dolenji vasi, predvsem pa v bitki za Turjak. V tej in po tej bitki imamo glede borbenih vrednosti povsem novo brigado, ki – ko se je 29. IX. 1943 vrnila na Žirovski vrh, – ni bila glede borbenosti, izkušen in oborožitev niti malo podobna tisti brigadi, ki je na istem mestu pred mesecem dni doživel najhujši poraz.

34-letnici ustanovitve brigade v Delu med drugim o tem zapisal tudi tole:

SOZD ALPETOUR TOZD HOTELI BOHINJ

objavlja na podlagi sklepa samoupravnih organov
prosto delovno mesto
planerja – analitika

Pogoji: prva ali druga stopnja ekonomske fakultete ali višja pravno-upravna šola in
3-letna praksa v plansko-analitski službi
Poskusno delo 3 meseca. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Pismene prijave z dokazili sprejema kadrovska služba TOZD Hoteli Bohinj, Ribičev laz 51, p. Bohinjsko jezero.

Gasilski dom in dvorana bi bila prej urejena, če ne bi bili odvisni le od svojih rok – Foto: D. Primožič

Vse na ramenih krajanov

Krajevna skupnost Trebija, ki poleg vasi, po kateri se imenuje, obsega Kladje, del Stare Oselice, Fužine in Podgoro, ima nekaj več kot 500 prebivalcev. Večina so delavci in kmetje. Pravzaprav je pravih kmetov že zelo malo. Krajanji se vozijo na delo v Škofjo Loko, Poljane, Hotavljive, Gorenje vas, Sovodenj in v Žiri. Več kot 160 jih je našlo kruh v skoraj 50 delovnih organizacijah v teh krajih. Doma se je zaposlilo le nekaj prodajalk v domači trgovini, ki je tudi edina delovna organizacija v krajevni skupnosti.

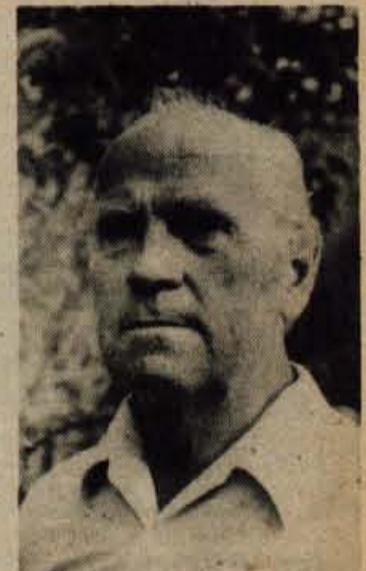
»Prav to, da v krajevni skupnosti nimamo nobenega proizvodnega obrata, niti nimamo obrtnikov, je naš glavni problem,« pričovede predsednik Jaka

Ušenčnik. »Vse breme stroškov morajo nositi krajanji sami, le redko lahko kaj „nafethamo“ pri delovnih organizacijah, v katerih so zaposleni naši občani. Ker je zemljiška skupnost prevedala gradnjo hiš na Trebiji in Podgori, nam je učelo še tistih nekaj mladih domačinov, ki bi bili pripravljeni odpreti obrtne delavnice.«

Ceprav morajo vsa bremena nositi krajanji, pa so srednjeročni plan zastavili dokaj pogumno. V začetku leta so izglasovali samoprispevki za ureditev cest v krajevni skupnosti in pokopališča v Stari Oselici. Izdelati so dali načrt za ureditev kanalizacije, vendar vsi vaščani Trebije še ne čutijo potrebe, da bi imeli urejen odtok odpadnih tekocin in bodo zato morali večje breme nositi tisti, ki se bodo odločili za priključek. Skrbijo tudi za vzdrževanje cest. Pri tem nekaj pomaga gozdno gospodarstvo, vendar je to zaradi izredne raztresenosti vasi in hribovitega terena premalo. Pomagajo si tako, da organizirajo prostovoljne delovne akcije, v katerih se je izredno izkazala mladina. Ne morejo pa biti zadovoljni z odnosom KZ Škofja Loka do krajevne skupnosti. Če ne drugega, bi morala priskočiti na pomoč vsaj pri urejanju cest, saj kmetje morajo imeti urejen dovoz, če hočejo oddajati mleko, živilo in krompir. Sedaj se dogaja, da posamezni kmetje zaradi prodaje kmetijskih pridelkov zgradijo sami tudi po več km dolge ceste.

Največje delo, ki so ga opravili v letošnjem letu, pa je bilo popravilo mostu čez Soro na Fužinah. Vaščani so veliko pomagali z lesom in delom, občinska skupščina pa je prispevala denar. Sedaj pa obnavljajo gasilski dom. V njem bodo uredili dvorano za prireditve. Računajo, da bo narejeno že to jesen. Delo bi šlo hitreje, vendar denarja ni in so zato odvisni predvsem od svojih rok.

Radi bi imeli tudi telefon. Sedaj je kabel potegnjen do Hotavlj in potrebnih bi bilo 140.000 dinarjev, da bi ga napeljali do Trebije. Pa tudi, če bi imeli kabel že do vasi, bi moral vsak kraj, ki bi želel imeti telefonski priključek, zbrati še najmanj 20 tisoč dinarjev. Zato menijo, da bo telefon zaenkrat še vedno le želja.

Predsednik KS Jaka Ušenčnik

Kokra danes

Prebivalci Spodnje in Zgornje Kokre praznujejo 20. julija praznik svoje krajevne skupnosti. 35-letnico okupatorjevega zločina bodo počastili z osrednjo slovesnostjo v nedeljo, 24. julija, ob 9. uri pri glavnem spomeniku v Spodnji Kokri, ki je posvečen vsem žrtvam fašizma tega kraja. Pripravljajo jo vse družbeno politične organizacije in krajevna skupnost, za program pa bo še posebej poskrbela mladinska organizacija.

Za Kokro je značilno, da v zadnjih desetletjih ni doživelu bistvenega napredka. Tako po vojni je v obeh delih vasi živelo še blizu 400 ljudi, danes pa jih je le še 270, saj so se mnogi odselili bliže delovnih mest, ki jih v tem kraju ni. Včasih je bilo nekaj zasluga v kamnolomu, ki ne obratuje več, tudi nekdanja pošta pa je bila ukinjena. Od vsega, kar je naselju potrebno, ima Kokra le trirazredno šolo, dve trgovini in gostilno.

Predsednik KS Franc Povšnar pa je ob tem opozoril na bistven napredok kmetij. Ceprav so raztresene po oddaljenih poščnih in dolinah, so s pomočjo Gozdnega gospodarstva vse doobile vozne poti, imajo avtomobile, opremljajo se s stroji in posodabljajo gospodarjenje. »Se bolj bi jih morali podpirati, da bi ljudje na njih ostali! Če bodo tisti, ki so tu odrasli, odšli, drugih na te hribe ne bomo več spravili,« je prepričan tovarš Povšnar.

Kokra je dobila svojo krajevno skupnost pred 3 leti. Doslej je med drugim uredila avtobusno postajališče in poskrbela za redno pluženje poti do domačij. V tem času se ukvarja s pripravami na asfaltiranje ceste do naselja Poddebele, v katerem živi 52 krajanov. Dobro tretjino stroškov, ki bodo dosegli 100 tisoč dinarjev, bodo krili sami. Prireditve leta naj bi to naselje dobilo tudi nov most. V svoje srednjoročne načrte pa so v Kokri uvrstili tudi željo, da bi dobili vsaj en telefon, ki bi bil dostopen v vsakem času.

M. S.

Druga velika naložba, ki so predvideli v srednjoročnem planu, izdelali so ga lani za obdobje od 1976 – 1980 in ga tudi uspešno izvajajo, je sanacija kanalizacije. Slaba kanalizacija je že dolgo pestila krajanje, zato so sklenili, da je nujno potrebno, da jo obnove. Dela bodo končana že letos, predračun pa velja 500.000 dinarjev. Tretjino denarja bodo zbrali krajanji s samopriskrpkom in to le neposredni uporabniki kanalizacije. Ostala vsota pa se bo pokrila s prispevkom za mestno zemljišče in prispevkom delovnih organizacij.

Obnova kanalizacije je prvi del obsežnih načrtov izgradnje kanalizacije v KS Naklo, ki bo zajeta tako vasi kot delovne organizacije. Predračun za ta dela znaša 17 milijonov dinarjev.

Na zadnjem zboru občanov, ki je bil maj, so sprejeli sklep, da bodo jeseni razpisali referendum za uvedbo krajevnega samopriskrpkov, s pomočjo katerega bodo uredili mrliske vežice in telovadnic. Telovadnica v štirizredni šoli je pretesna, novo

V spomin na 26. julij, leta 1941, ko je bila na Cegelnici ustanovljena I. kranjska četa, praznujejo v KS Naklo krajevni praznik. V počasti tega praznika se bodo 21. julija, ob 20. uri na nogometnem igrišču v Naklem zbrali ob tabornem ognju preživeli borci I. kranjske čete, njihovi sobori, občani in mladina. 30. julija, ob 17. uri bo obhod godbe na pihala po naseljih KS, ob 18. uri bo slavnostna seja sveta KS in DPO, ob 18.30 bodo položili vence pri spomeniku pred vrtcem Pavle-Mede-Katarine in pred spomenikom v Cegelnici, ob 19. uri bo promenadni koncert pihalne godbe iz Tržiča in ob 20. uri spominska svečanost pri spomeniku na Bistrici.

V nedeljo, 31. julija, ob 8. uri pa se bo začel košarkarski turnir za domov družbenih organizacij v Naklem. Prireditve se bodo nadaljevale še jeseni. Vse pa so posvečeme tudi letosnjim jubilejem naše partije in predsednika Tita.

L. Bogataj

To je nekaj problemov in načrtov KS Trebija, ki 26. julija praznuje svoj krajevni praznik. Praznuje ga v spomin na prvi napad partizan na Nemce v Podgori. Ob napadu so padli štirje Nemci, v povračilo pa so potem Nemci ustrelili šest talcev – domačinov.

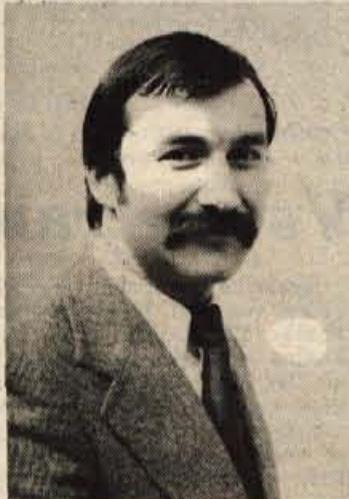
L. Bogataj

Besedo ima potrošnik

Sveti potrošnikov, ki se ustanavljajo po krajevih skupnostih, so več ali manj še vedno v organizacijskih povojuh, vendar je očitno, da jim je vedno večja spodbuda živo zanimanje občanov in delovnih ljudi za ustreznji, stalni nadzor

RADOVLJICA, JESENICE – Krajevne konference SZDL v krajevih skupnostih so bile pobudniki za ustanovitev svetov potrošnikov v vsaki krajevni skupnosti posebej. Sveti potrošnikov so samostojni v okviru krajevne skupnosti, samoiniciativno ali na pobudo občanov potrošnikov spremljajo in ocenjujejo, kako zadovoljujejo potrebe in interes občanov posamezne delovne organizacije in tudi predlagajo določene ukrepe. Organizirani potrošniki v krajevni skupnosti so porok, da se izboljšuje kvaliteta preskrbe v trgovinah, ugotavljajo storitve, proizvodne in prodajne zmogljivosti nasploh in ukrepajo ob očitnih pomanjkljivostih. Sveti potrošnikov naj bi bili tudi predlagatelji za sestavo samoupravnih sporazumov za izboljšanje preskrbe, izbire, strukture in kakovosti proizvodov širše porabe, sporazumevali naj bi se o cenah blaga in storitev, o lokacijah poslovnih, o delovnem času, reklamiranju in o ostalih vprašanjih. S smotrnim sodelovanjem organiziranih potrošnikov z delavci organizacij na posameznem območju, z medsebojnimi sporazumevanjem, naj bi postopoma odpravili vse očitne pomanjkljivosti in probleme, če je le mogoče brez inšpekcijskih organov. Sodelovanje med trgovskimi in drugimi organizacijami in sveti potrošnikov naj bi torej temeljilo predvsem na skupnem dogovarjanju in urejanju problemov ki se pojavljajo v teh medsebojnih odnosih.

PREDVSEM: DOGOVARJANJE

Sekretar občinske konference SZDL Radovljica Drago Rozman:

»Že pred časom smo v občini pravili posvet o organizirajujočem svetov v krajevih skupnostih ter opredelili vlogo družbeno-političnih organizacij, se pomemli o metodah delovanja in okvirnem poslovniku. V krajevnih skupnostih so bili pripravljeni za organizacijo in po analizi v večini krajevni skupnosti že uspešno delujejo oziroma se pripravljajo da jeseni začeno temeljito delati. Pobudniki in organizatorji so krajevne konference Socialistične zveze. Nedvomno zelo resno so se lotili naloge v krajevni skupnosti Lesce, kjer posluje delovna organizacija Murka, ki je pripravila samoupravni sporazum. To dokazuje, da so organizacije pripravljene sodelovati, da se izboljšajo pomanjkljivosti, želeti je le, da bodo tudi povsod delovali na osnovi medsebojnega sodelovanja in dogovarjanja.«

prizadeva, da bi deloval v okviru sprejetih nalog, nedvomno pa bo delo plodnejše tedaj, ko bodo začuteli sami občani, da delo sveta lahko izdatno pomaga pri preskrbi in drugih problemih, s katerimi se vsak dan potrošnik srečuje. Bolj pa bo potrebno tudi opredeliti pristojnosti sveta, konkretno spregovoriti o vseh ukrepih, ki jih lahko uporabila.«

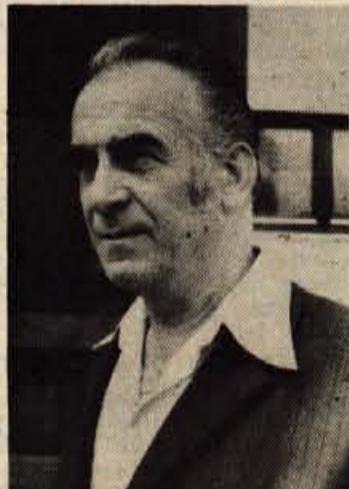
V krajevni skupnosti Lesce so že pri podpisu samoupravnega sporazuma. Predsednik sveta krajevne skupnosti Franc Meze: »Svet potrošnikov pri krajevni skupnosti smo že ustanovili, v njem so poleg potrošnikov tudi predstavniki delovnih organizacij, predvsem Murke iz Lesc. Pripravlja se podpis samoupravnega sporazuma med delovnimi organizacijami, v Lescah so štiri: Murka, Špecerija, Žito in Merkur. Sporazum o sodelovanju bo kmalu podpisani, tako da nam zagotavlja resnično trdno osnovo za nadaljnje skupno delo.«

IZKUŠNJE POTROŠNIKOV

Da so sveti potrošnikov, organizirani sveti, resnično potrebeni in nujni, dokazujejo številne zahteve občanov-potrošnikov, nezadovoljnih s preskrbo. Jezijo se vsak dan, zahtevajo na zborih občanov ali postavljajo delegat-

PRVI KORAKI

Na žirovniškem območju so sveti potrošnikov ustanovili, z vsemi nalogami in obveznostmi.

Sekretar občinske konference SZDL Jesenice Slavko Humerca: »Potrošniški sveti so ustanovljeni v vseh krajevih skupnostih občine, ponekod je njihovo delo že ozivelo. Na našem območju je med trgovskimi organizacijami dala prvo pobudo Murka, ki se je pripravljena vključiti v delo svetov. Občani in potrošniški sveti pa so – seveda – marsikje hudo nezadovoljni s preskrbo, tudi s postrežbo. Menim, da je prav sodelovanje svetov potrošnikov in delovnih organizacij lahko osnova za dobre rezultate, ker pač potrošniški sveti niso inšpekcijske službe, temveč le organ, ki svetuje, opozarja, nadzoruje. Nujno je tudi sodelovanje med sveti potrošnikov več krajevih skupnosti za vsa pomemb-

ska vprašanja. Gabrijela Kocjančič iz Lesc: »Večkrat nakupujem v Murki, v samoposredni trgovini, ker se mi zdi Špecerijina trgovina premajhna in nekako premalo založena. Do samoposredne Špecerije imam nedvomno bliže, pa vendar raje odhajam do bolje založene trgovine. Večkrat potrošniki naletimo seveda na zelenjavo slabe kvalitete, na pokvarjene mlečne izdelke, v Lescah pa pogrešamo tudi trgovino s konfekcijo.«

nim, da kot potrošnik, kot gospodar svojega denarja imam vso pravico v vsaki trgovini zaprositi za listek, da se po vseh nakupih lahko doma v miru vpišejo vsi izdatki za to in ono. Toda nemalo povzročim s tem pravo nejedvolo. To zlasti v malih prodajalnah – pri mesarju, zelenjavi, da pustim ob strani branjevke na trgu. Marsikdaj sem doživel: »Saj sem vam povedala, koliko jesi, »Sam si boste pa že zamerili svoje...!« in podobno. Marsikdaj prodajalec me je za to pogledal iza pulta kot kakega nezaželenega inšpektorja.«

Pretirano bi bilo zahtevati, da bi po vseh trgovinah morali izdati listke plačniku. Toda z malo dobre volje bi tudi tam, kjer še vedno le po starem na pamet ali s svinčnikom računajo, vendar lahko zapisali tisto številko na ovitek, na vrečko, kakorkoli. Vsaj potrošniku, ki to želi.«

Pa brez zamere! K. Makuc

Listek prosim!

Sodobna, današnja trgovina je urejena tako, da potrošnik vedno dobri tudi račun – listek za plačano blago. Mnogi kupci se za listek ne zmenijo. Kar plačajo in gredo. Mnogi pa to želijo. Listek z vrjenim drobižem skrbno spravijo nazaj v žep, v denarnico. Ne vem, kam sodijo tisti, ki listek zahtevajo in oni drugi, če gre to res po merilu globokega 'ali plitkega žepa. Kakorkoli, v naši družini se vedno vodi evidenca o izdatkih, da se vsaj ve kam in za kaj je šel denar, če ga je kdaj zgubil... V urejenem gospodinjstvu, v normalnem odnosu do denarja, ob spoštovanju določenega reda mislim, da je to prav. Zato me-

Razvejano telefonsko omrežje

Gorenjske občinske skupščine so sprejele samoupravni sporazum o temeljih plana razvoja PTT prometa za obdobje 1976 do 1980 – Več medkrajevnih govorilnic in samopostrežne pošte

Kranj – Samoupravni sporazum o temeljih plana razvoja PTT prometa za obdobje 1976 do 1980 podjetja za PTT promet Kranj je sprejelo predsedstvo gorenjskih občin, obravnavali so ga po delovnih organizacijah in krajevih skupnostih vseh občin in ga nazadnje potrdili tudi na zborih občinskih skupščin. Sporazum vsebuje cilje razvoja in obseg naložb, opredeljuje dohodkovne in druge samoupravne odnose, pregled kadrov ter družbeni standardi. Program razvoja teži k večjim zmogljivostim in v kvaliteti poštnih, telegrafskih in telefonskih storitev tako, da enakovredno obravnava vso Gorenjsko.

Telefonski priključki

Na Gorenjskem hudo primanjkuje telefonskih priključkov, zato bodo v programu razvoja telefonske storitve naraščale hitreje kot druge. PTT Kranj ima zdaj 24 avtomatskih telefonskih central, v naslednjih letih pa predvideva še 17 novih in 6.560 novih telefonskih priključkov. V naslednjih petih letih naj bi postavili nove telefonske centrale v Voklem, v Križah in Goričah, v Kropi, na Starem vrhu in v Zgornjih Gorjah, v obdobju 1980 do 1985 pa na Visokem, v Križah, na Trati, v Begunjah, na Ljubelju, na Planini, na Brezjah, na Sorici, v Lescah, v Stražišču, na Javorniku, v Retečah in v Godešiču.

Stevilo telefonskih naročnikov se bo znatno povečalo. Zdaj jih je okoli 10.000, v letu 1980 pa jih bo 8.000 več oziroma pet let pozneje še nadaljnji 12.000 več. S tem bodo zmogljivosti avtomatskih telefonskih central izkoriscene 83 odstotno in leta 1985 74 odstotno.

PTT Kranj predvideva tudi več medkrajevnih govorilnic, zdaj so na Gorenjskem le tri javne govorilnice (dve na Brniku in ena na avtobusni postaji v Kranju). Do 1980 leta naj bi jih postavili kar 84, v naslednjem obdobju pa še nadaljnji 48. Nameščali jih bodo predvsem v oddaljena naselja, ki so še brez telefona ali na zelo prometne kraje. D. S.

Poštna mreža

Na Gorenjskem je v primerjavi z ostalimi področji Slovenije poštna mreža ena najbolj razvita. V naslednjem srednjoročnem obdobju pa predvidevajo še kvalitetnejši razvoj. Po programu naj bi letos odprli novo poštno filialo na Plavžu na Jesenicah, v letu 1980 pa v Bohinjski Beli in na Blejski Dobravi in leta 1982 pošto in poštni center v Kranju. Razen tega naj bi prihodnje leto povečali število poštnih zbirnic in odprli zbiralnice na Starem vrhu in na Sorški planini. Ena pošta bi v kranjskem poštnem omrežju prišla v letu 1980 na 2795 prebivalcev (zdaj na 3122 prebivalcev). Na pošti naj bi postopoma tudi modernizirali delovna mesta in nabavili več strojev. Sestkat tedensko dostavo ima zdaj 154.000 prebivalcev ali 94 odstotkov, trikrat tedensko pa le 8204 prebivalcev. Leta 1980 naj bi bilo 162.000 prebivalcev vključenih v šestkrat tedensko dostavo, kar predstavlja 95 odstotkov. V najširšem dostavnem okolišu je obvezna dostava na domu najmanj enkrat tedensko, PTT Kranj pa že sedaj povsod

Nadležen smrad in dim

Pred približno petimi leti je bilo ukinjeno odlagališče za smeti in odpadke na Mlaki pri Tržiču. Prestavili so ga v Sumnico, to je med Kovorjem in Brdom. Prebivalci vasi Zvirče, Kovor in Hudo, ki so najbljže odlagališču, pa se že dalj časa pritožujejo zaradi smradu in dima, ki prihaja s smetišča. Najbolj ogroženi so kmetijski pridelki, predvsem seno ob košnji in sadje, ki se navzame smradu, tako da ga morajo skoraj vsega predelati.

V zvezi s tem so delegati KS Kovor-Zvirče zahtevali na seji zborna KS pri skupščini občine Tržič, naj se smetišče prestavi na drug teren ali pa vsaj prepreči samovzige odpadkov.

Kaže pa, da vaščani še ne bodo kmalu rešeni nadloge. Tržiška občina namreč nima zemljišč, ki bi bila primerna za odlaganje večjih količin odpadkov brez nevarnosti onesnaževanja okolja.

Zaradi pogostega gorenja na smetišču v Sumnici je Komunalno podjetje Tržič napeljalo okrog 2 kilometra dolg cevovod, s čemer pa

Vnetljivi odpadki na smetišču v Sumnici se pogosto vgejo. Dim in smrad nato veter odnaša daleč naokoli... Foto: J. Kepic

Rozalija Papler iz Žirovnice: »Za občane, ki doma nimajo svojih vrtičkov, je v Žirovnici vsekakor premo zelenjave, tudi izbira v mesnici bi bila lahko pestrejša. Seveda pa so na najslabšem na Rodinah in v drugih odmaknjenih krajih, kjer imajo kar precej poti do prve trgovine. Krajane pa moti predvsem to, da nam kruh vozijo tako pozno, šele opoldne.«

D. Sedej

Pri Slovencih ob Rabi

Črtomir Zorec:

(7. zapis)

Sprva sem moral sev opisati tri največje slovenske vasi v Porabju (Gornji in Dolnji Senik ter Slovensko ves), zdaj pa se že utegnem ozreti tudi na manjše zaselke, ki so prav tako narodnostno živi. Eden teh so Sakalovci (Szakonyfalu).

VASICA S FOLKLORNO DRUŽINO*

Bolj natanko: s »Slovensko mladinsko folklorno družino«. To je plesna skupina z desetimi pari. Nastopajo v nošah, ki so sorodne drugim v panonskem svetu. Dekleta so bolj slovenska po noši, fantje s svojimi belimi hlačami in okrašenimi telovniki kažejo na splošni tip moške noše v teh ravinskikh krajih. Tem bolj, ker nastopajo gologlavki, medtem ko nosijo dekleta na glavi zadaj zavezane rute. Bele nogavice so obvezne za dekliško nošo.

Folklorne družino so v Sakalovcih osnovali l. 1972. Zdaj jo vodita tamkašnja učiteljica Elizabeta Kovač in glasbenik Ladislav Korpč. Brž pa je treba povedati, da ti mladi ljudje ne le plešejo, pač pa tudi zbirajo že izgubljene ljudske pesmi in se uče od dedov nekdanjih plesov in običajev. Tako si je nadela ta mladinska skupina tudi nalogo: oteti pozabi, kar je še ostalo staroslovenskega v njihovi deželici.

Skupina redno nastopa na Narodnostnih dnevih v Monoštru, v kulturnih programih sosednjih prosvetnih društvi in na manifestacijah kluba prijateljstva narodov.

Plešajo pa svoje ples, ples po krajini iz maticne dežele pa tudi ples drugih južnoslovenskih narodov, ki žive na Madžarskem. Najbolj priljubljeni so jim poskočni plesi na melodiji Rozinke, Rezke in Mlinarjeve hčere.

Povedati je treba še ime organizatorke vsega prosvetnega življenga na vasi. To je Marta Sukić-Serfec.

Vas sama, Sakalovci, šteje prek 650 prebivalcev. Hiša stoji raztresene po gričevju in so po večini skrite v zelenju. Le malo poslopje stoji ob cesti. Značilnost vasi je prav v tem, da je skoraj ni videti ...

Zato pa obilica gozdov krog in krog naravnost privablja vaščane, da se posvečajo donosnemu nabiranju gozdnih sadžev, posebno gob. — Popolnoma pa je zamrlo pridelovanje lanu, ki je nekoč preživilo mnogo predic in tkalcev. — V cerkvenem oziru sodijo Sakalovci v faro, ki ima svoj sedež v Števanovcih (7 km daleč).

Kako slovenska je še vas, pričajo še živa ledinska imena: Celina, Grajska potok, Čretnik idr. ter rodbinska imena: Smej, Sobotin, Ivanec ipd.

Sakalovci leže 3 km južno od Slovenske vesi. Skozi vasico teče Sakalovski potok.

RABA – KOT KRKA SANJAVA

Ko sem nedavno stopal po stezi ob zeleni Rabi, mi je prišla v misel naša dolenska Krka: tako počasi tekoča, tako vsa med zelenjem bregov, tako tiha in sanjava ...

Ni potem takem nič nenavadnega, da tudi ljudska pesem ob taki vodi ne more biti glasna; ostaja tiha in sramežljiva. Nekaj verzov ene od teh za pokušino:

*Moja loba je že mrla,
ütro ji vč zgonijo.
Tok sam mislo, kaj dež ide
— pa mi skuze tečejo.*

Veliko in zasluzno delo je v slovenskem Porabju že opravil glasbeno narodopisni inštitut Slovenske akademije. Raziskovalne skupine so zapisovale ne le besedila, pač pa so posneli tudi melodije starih ljudskih pesmi. Tako je na dveh raziskovalnih po teden dni posnela ekipa nekaj nad 900 primerov izvirnega pesemskega izročila in plesnih melodij! Tudi etnografi, raziskovalci materialne kulture, običajev in pravnih navad odhajajo iz Porabja s krepko bero zapiskov in slikovnega gradiva.

Za našo vednost (zelo zelo pitlo!) o tej zamejski slovenski deželici je Porabje gotovo še docela nezoran ledina ... Sam sebi sem se zazdel kot Kristof Kolumb (seve: z vso zadržano skromnostjo!), ko sem prvič obiskal Porabje. Kot da sem si odkril Ameriko, novo deželo. A vendar — še tako slovensko! Sicer pa se ne morem ostresti misli, da so to potomci onih Kocljevih Slovencev, stojecih še danes na mrtvi straži — sprva nasproti Hunom in Obrrom, potem Avrom in zdaj — Vogrinom (kot sami pravijo Madžarom). Žilavo ljudstvo na jezikovnem križpotu, na narodnostnem prepuhu ...

In zdaj še k Rabi, reki sanjav! Sleherni, ki ima pred očmi zemljevid ogrske ravnine, bi na hitrico rekel, da se Raba izliva pač v bližnje Blatno jezero. Toda ne! Raje se obrne proti severu in se potem med Raabom (Györ) in slovaškim Komornim izlije v daljno, veliko Donavo. — Pač pa se druga rečica iz Slovenske krajine (le tako pravijo porabski rojaki svoji deželici — mi pa, da bolj določimo geografski položaj, govorimo o Porabju, o Slovenskem Porabju), ki ima lepo ime Zala, res izliva v madžarsko »morje«, v Blatno jezero (Balatom).

K Zali se bom še vrnil. Saj kar vabi njeniime, ki naj bi pomenilo (po naši) nekaj zelo lepega, elegantnega. V antiki pa je najbrž pomenilo le slano reko (Sala, Salaha). Po Trubarju je zal nekaj hudobnega (»zali hudič«). Rusi imajo Zlovodko, Bolgari Zlo reko, Poljaki Zelwody ipd. Imamo pa tudi(mi, v Selški dolini) Zali potok, pritok Iške je Zala, tudi pritoku Idrijce pravijo tako. Tu je še Zalopotok pri Tržiču pa tudi)Zali log v Selški dolini.

KAKO JE PADEL FAŠIZEM

Pred štiriintridesetimi leti se je začel podirati eden izmed najbolj nečloveških in osovraženih režimov, ki je pomagal popeljati svet v najbolj krvavo vojno vseh časov.

ILLUSIONE CHE SIA TUTTO FINITO. Milano 25. 1943. A destra: un soldato italiano in piedi nel centro. In questo e nell'altro, comunita anche la morte alle armi.

Prve vesti o Mussolinijevem padcu so navdušile italijanske množice, ki so se začele zbirati na ulicah.

Julij, avgust in september leta 1943 so bili za Italijo pomembni meseci: padel je fašistični režim, v Italiji so se izkricali zavezniki, Badogliova vlada je podpisala kapitulacijo, dežela pa je bila razklena na dva dela — na jugu je pod zaščito zaveznikov čet vendarla in oblačila Badoglioja vlada, ki je ob kapitulaciji sramotno prepustila deželo nemški soldateski, na severu pa se je pod zaščito nemških čet ugnezdzil »republikanski« fašistični režim, ki se je nadel bombastično ime Repubblica sociale italiana (italijanska socialna republika), v povojni literaturi bolj znana pod imenom »Repubblica di Salo« (Republika iz Saloja; ime dobila po mestu Salo, kjer so jo razglasili). Poleg tega se je na severu razvilo močno partizansko gibanje, v katerem so bile zastopane vse demokratične stranke. Komiteji za nadorno osvoboditev (CLN) so v mnogih primerih še pred prihodom zaveznikov prevzeli oblast.

Oglejmo si, kako je bilo tiste dni, ko se je italijanski fašizem otepal v zadnjih krilih pred kapitulacijo.

Zvečer 30. maja 1943 je bila Rocca delle Caminate videti tiha in mračna. Pred petnajstimi leti je »ljudstvo podarilo duceu ta srednjeveški grad na grčku, vanj se je zatekel Mussolini, kadar se je hotel odpočiti.«

Oskrbnik Armando je zaslišal nenanavaden šum iz Mussolinijeve delovne sobe. Bil je že polmrak in pohitel je tja. Stol za pisalno mizo je bil prazen, a iz kota se je slišalo pritajeno stokanje.

Duce piše oporoko

Armando je prišel luč. Na tleh se je zviral Mussolini, z eno roko se je držal za rob pisalne mize.

»Saj ni nič,« je zamrmral, toda v koticah ustnic se mu je nabrala krvava pena. Armando mu je hotel pomagati na noge, a diktator, ki je prav bolehal za kompleksom svoje bolezni, je odklonil pomoč in sam vstal. Armando je odšel.

Tisto noč se je potem Mussolini nemirno premetaval v postelji, bil je prepričan, da se mu bliža zadnja ura. Rana na dvanaesterniku se je oglasila glasneje in bolj boleče kot kdaj prej. Podobne napade je imel že večkrat, decembra 1942 je moral zaradi takega napada odpovedati srečanje s Hitlerjem. Njegova bolezna je imela v srečanjih z Nemci prav posebno vlogo. Čeprav so mu zdravniki predpisali najstrožjo dieteto, je bila duceju neznošna misel, da bi ga Nemci videli, kako se kot dojenček hrani z ovsenimi kosmiči.

Poleg tega pa se je strašansko bal, da bi javnost izvedela za njegovo bolehnost. »Vsa Italija že ve, da se hranim kot otrok,« je včasih histerično vplil. Diagram njegovih napadov je bil tudi zanesljiv kazalec o razvoju dogodkov na bojiščih in doma. »Dajte mi papir in pero, napisati moram oporoko,« je to noč ječal v postelji.

RADAR

Iz revije Radar • Revija za ljubitelje zanimivega branja izhaja mesečno • Dobite jo lahko v vseh kioskih ali pa se naročite nanjo na naslov Ljubljana, Tomšičeva 1

so prihajali fašistični veljaki, tisti v nemosti in tisti, ki jih je obisjal si zadnje spremembe v vladu ter jih potisnil na površje; k njemu so prihajali predstavniki javnega življenja, samo vojake je vztrajno zavračal in ni hotel imeti nobenega opravka z njimi. »Zajci so. Lahko bi preprečili vojno, pa je niso,« je menda govoril, čepravno je bil leta 1940 med tistimi, ki so navdušeni kričali »Guerra, Guerra«. Nemara je imel Grandi res svoj načrt, bil pa je dovolj prekanjen, da o njem ni z nikomer govoril.

Vojna je pritisnila. Pantelleria je bila pred padcem. Senca katastrofe je legala nad Italijo. Do novembra 1942, ko so se zavezniki izkricali v Severni Afriki, je Grandi verjet, da je z njim še možno skleniti separatni mir, po tem izkrjanju je to upanje splahnelo. Vendar mu je uspelo pripraviti sestanek z britanskim veleposlanikom v Madridu Samuelom Horarem. Mussolini je bil najprej naklonjen Grandijevemu potovanju v Madrid, na Cianovo privarjanje pa se je premislil in je Grandija kaznoval kot solarčka; preveddal mu je odhod v Španijo.

Potem pa se tisti neprijetni incident 3. decembra 1942. Duce je pred fascističnimi korporacijami govoril o političnem položaju, zasedanju pa je predsedoval Dino Grandi. Stirinindvajset ur pozneje je duce prejel pismo, podpisano z »Neka ženska«, v katerem je pisalo: »Duce!

V vaši neposredni okolici so dva ali trije, ki spletajo proti vam! Paziite se jih. Opazovala sem Grandija. Ploskal vam je brez navdušenja! Predolgo je bil v Londonu ...«

Mussolinijev nezaupanje se je še povečalo, ko je Grandi iz kraljevih rok prejel visoko odlikovanje Annunziate.

Pantelleria je padla. Njena obramba je po uradnem sporočilu stala italijanske branilce 33 mrtvih in 12.000 ujetnikov z admiralom Pavesejem na čelu. Uradno pojasnilo: bombardiranje je bilo tako močno, da bi se posadka dobesedno zadušila v prahu, če bi se še upirala. Seveda tej zgodbi ni nihče verjel in Mussolini je ukazal poslednje preiskavo.

Sekretar fašistične stranke Carlo Scorsa je moral 15. junija 1943 pred vodstvom stranke poročati o delu stranke v zadnjih dveh mesecih; pred dvema mesecema ga je namreč duce predlagal za ta najvišji položaj v stranki.

Pet dni je ležal; želja po oporoki je bila za dve leti prezgodnja, zunanjih razlogov za bolečine na dvanaesterniku, pa je bilo dovolj. Država je bila v krizi, ki je zajela vojsko, stranko in režim. Med fašističnimi prvaki je bilo polno nezadovoljstva in spletkarstva. »Ciano in Bottai mi ne bosta oprostila, da sem ju vrgel iz vlade,« je mrzlično razmišljal duce.

Njegov zet, zunanjji minister Ciano je moral iz vlade, ker ga je sovražila vsa Italija. Najprej je bil zagrizen germanofil, potem se je nenadoma sprevrzel v germanogoba. Ciano je forsiral generala Ugo Cavallera za šefom generalnega štaba, in to je zadoščalo, da so vsi višji oficirji čez noč začeli sovražiti Cavallera. Po Cianovi zaslugi je Muti postal sekretar fašistične stranke in že so fašistični prvaki preklinjali Ciana in Mutija. Poleg tega pa je bila v Italiji javna tajnost, da pri Mussoliniju doseže vse, če si le dober s Cianom ... Kadar pa se je pojavit v filmskih tednikih, je občinstvo izkoristilo temo in — žvižgal.

9. junija je Mussolini že ob petih zjutraj vrgel iz postelje svojega osebnega brivca, zahteval uniformo in se odpravil v Rim. Vojno poročilo št. 1112 se je glasilo: »Včeraj, 10. junija, so močne formacije, več sto sovražnih bombnikov in lovcev, nenehno napadale Pantellerio (otoček med Sicilijo in Tunizijo). Branilci so ponosno zavrnili novo ponudbo za predajo ...«

Grandijev skrivni načrt

Dino Grandi, grof Morandino, bivši zunanjji minister, bivši veleposlanik v Londonu, bivši minister državnega pečata in sedanji predsednik Zbornice fasciov in korporacij, je bil zatopljen v svoje misli. Mnogi bi dali premoženje, da bi jih poznali. Po 8. februarju, ko je tudi Grandi zletel iz vladnega okvira, se je njegova pisarna na Montecitoriu spremenila v pravo Meko. K njemu

Razigrane množice po italijanskih mestih so se nemudoma lotile razbijanja zunanjih znakov fašistične vladavine, kot si fantje z leštivo, ki so se spravili nad liktorske snope na pročelju milanske železniške postaje.

(Nadaljevanje v naslednji številki)

Nastop štirih parov slovenske folklorne družine iz Sakalovcev pri Monoštru

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE,
Ljubljana, Mestni trg 26
objavlja
prosto delovno mesto:
prodajalca
za poslovalnico Kranj, Prešernova 2, Kranj

Pogoj: šola za prodajalce

Pismene prijave sprejema splošno kadrovski sektor organizacije zdrženega dela na gornji naslov 15 dni od dneva objave razpisa.

Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili.

RADIO

23 SOBOTA

Prvi program

4.30 Dobro jutro
8.08 Glasbena matineja
9.05 Pionirski tečnik
9.35 Mladina poje
10.15 Kdaj, kam, kako
in po čem
11.03 Sedem dni na radiju
12.10 Godala v ritmu
12.30 Kmetijski nasveti:
Saditev jagod na
črno folijo
12.40 Veseli domači napovedi
13.30 Priporočajo vam
14.05 Iz dela Glasbene
mladine Slovenije
14.25 S pesmijo in besedo
po Jugoslaviji
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 S knjižnega trga
16.00 Vrtljak
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Gremo v kino
18.45 Zabavni vas bo
ensambel Weekend
19.35 Lahko noč, otroci
19.45 Minute z
ansambalom Ati Soss
20.00 Sobotna glasbena
panorama
21.30 Oddaja za naše
izseljence
23.05 S pesmijo in plesom
v novi teden
0.30 Zvoki iz naših krajev
1.03 Kaleidoskop
zabavnih melodij
2.03 Pastoralna
razpoloženja
za nočne ure
3.03 Glasbena skrinja
4.03 S popvekami v novi
dan

Drugi program

8.00 Soba na valu 202
13.00 Iz partitur velikih
zabavnih orkestrov
13.35 Danes vam izbira
14.00 Z vami in za vas
16.00 Naš podlistek –
G. Grass: Levčarji
16.15 Z majhnimi
zabavnimi ansamblji
16.40 Glasbeni casino
17.00 Popvek
jugoslovanskih
avtorjev
18.00 Vrčiči sto kilovatov
18.40 Z ansambalom
Silva Štingla
18.50 Sve in mi

Tretji program

19.05 Zborovska glasba
v prostoru in času
19.30 Glasovi časa
19.45 Znani skladatelji –
slovenski izvajalci
20.35 Stereoefonki operni
koncert
22.30 Sobotni nočni
koncert
23.55 Iz slovenske poezije

24 NEDELJA

Prvi program

4.30 Dobro jutro
8.07 Radniška igra za
otroke – F. Rudolf:
Princ in ovce
8.51 Skladbe za mladino
9.05 Še pomnite, tovariši
10.05 Nedejška panorama
lahke glasbe
11.15 Naši poslušalci
čestitajo in
pozdravljajo
13.20 Nedejška reportaža
Obisk pri orkestru
v zborni Berry
Lipman
14.05 Nedeljsko popoldne
16.00 Zabavna radijska
igra – H. Cecil:
Obe plati postave
19.35 Lahko noč, otroci
19.45 Glasbeni razglednice
20.00 V nedeljo zvečer
22.20 Skupni program JRT – Zagreb

Drugi program

8.00 Nedejška na valu 202
13.00 Cocktail melodij
13.35 Iz roda v rod
14.00 Pet minut humorja
14.05 Glasbni starega
gramofona
15.00 Pet pedi
15.35 Instrumenti v ritmu
13.35 Glasbena medigrad
14.00 Z vami in za vas
16.00 Kulturni mozaik
16.05 Jazz na II. programu
16.40 Za mladi svet
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Godala v ritmu
18.00 Glasbeni cocktail
18.40 Lahka glasba
slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Večerni glasbeni
studio
20.35 Bagatele za klavir
21.00 Naši znanstveniki
pred mikrofonom:
dr. Matjaž Kmecl
21.15 G. Verdi: odlonki
iz opere Trubadur
23.00 Vaši priljubljeni
skladatelji: Rossini,
Schubert, Brahms
23.55 Iz slovenske poezije

25 PONEDELJEK

Prvi program

4.30 Dobro jutro

8.08 Glasbena matineja

9.05 Pisan svet pravljic
in zgodb
9.20 Pesnice na potepu
9.40 Vedre melodije
10.15 Kdaj, kam, kako
in po čem
11.03 Za vsakogar nekaj
12.10 Veliki revijski
orkestri

12.30 Kmetijski nasveti:

Usmerjanje
poljedelstva

11.03 Naši poslušalci
čestitajo in

pozdravljajo

13.20 Nedejška reportaža

Priporočajo vam

13.45 Obisk pri orkestru

v zborni Berry

Lipman

14.05 Nedeljsko popoldne

16.00 Zabavna radijska

igra – H. Cecil:

Obe plati postave

19.35 Lahko noč, otroci

19.45 Glasbeni razglednice

20.00 V nedeljo zvečer

22.20 Skupni program JRT

– Zagreb

23.05 Literarni nočturno

– J. Sevljak: Vem
za kraj

23.15 Plesna glasba za vas

0.05 Klavirska glasba

Liszta in Schumannna

0.30 Pon. rock, beat

1.03 Ce še ne spite

2.03 S pevci jazzu

2.30 Zvoki godal

3.03 Plošča za ploščo

3.30 Iz komornega opusa

Antonina Dvoržaka

4.03 Lahke note velikih
orkestrov

Drugi program

8.00 Nedejška na valu 202

13.00 Iz partitur velikih
zabavnih orkestrov

13.35 Ponederljivk

krizemkraž

13.55 Glasbena medigrad

14.00 Z vami in za vas

16.00 Kulturni mozaik

16.05 Jazz na II. programu

16.40 Za mladi svet

17.30 Zrcalo dneva

17.40 Godala v ritmu

18.00 Glasbeni cocktail

18.40 Lahka glasba

slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Od baroka do
romantike

19.45 Iz sveta orkestrskih
priredb

20.35 Vincent d'Indy:
Kvartet op. 7 v

A-duru za violinu,
viola, violončelo
in klavir

21.00 Kultura danes

21.15 Večeri pri slovenskih
skladateljih

23.00 Iz domačega
opernega arhiva

23.55 Iz slovenske poezije

26 TOREK

Prvi program

4.30 Dobro jutro

8.08 Glasbena matineja

9.05 Počitniško
popotovanje od

strani do strani

9.20 Mladi koncertant:

Glasbena šola

Radoševica

11.03 Za vsakogar nekaj

12.10 Veliki revijski
orkestri

12.30 Kmetijski nasveti:

Usmerjanje
poljedelstva

11.03 Naši poslušalci
čestitajo in

pozdravljajo

13.20 Nedejška reportaža

Priporočajo vam

13.45 Obisk pri orkestru

v zborni Berry

Lipman

14.05 Nedeljsko popoldne

16.00 Zabavna radijska

igra – H. Cecil:

Obe plati postave

19.35 Lahko noč, otroci

19.45 Glasbeni razglednice

20.00 V nedeljo zvečer

22.20 Skupni program JRT

– Zagreb

23.05 Literarni nočturno

– J. Sevljak: Vem
za kraj

23.15 Plesna glasba za vas

0.05 Klavirska glasba

Liszta in Schumannna

0.30 Pon. rock, beat

1.03 Ce še ne spite

2.03 S pevci jazzu

2.30 Zvoki godal

3.03 Plošča za ploščo

3.30 Iz komornega opusa

Antonina Dvoržaka

4.03 Lahke note velikih
orkestrov

Drugi program

8.00 Nedejška na valu 202

13.00 Iz partitur velikih
zabavnih orkestrov

13.35 Ponederljivk

krizemkraž

13.55 Glasbena medigrad

14.00 Z vami in za vas

16.00 Kulturni mozaik

16.05 Jazz na II. programu

16.40 Za mladi svet

17.30 Zrcalo dneva

17.40 Godala v ritmu

18.00 Glasbeni cocktail

18.40 Lahka glasba

slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Iz novih posnetkov

naše komorno-

glasbene produkcije

19.30 Znani in družbi

19.45 Iz slovenske

produkcije zabavne

glasbe

20.35 Motivi razpoloženj

v zborovski glasbi

21.00 Dvignjena zavesa

21.20 Koncertna srečanja

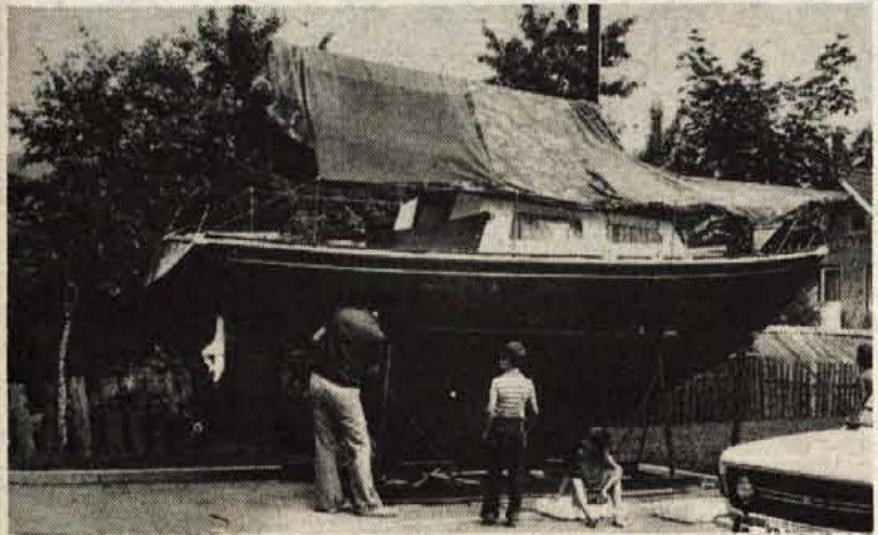
22.55 Sezimo v našo

diskoteko

23.55 Iz slovenske poezije

Tretji

Ladjedelnica pod škofjeloško stolpnico

Jadrnica pred stolpnico ob Partizanski cesti v Škofji Loki pol dneva pred tem, ko so jo odpeljali na morje. Ing. Buble je s kritičnim pogledom odkrival na njej še zadnje pomanjkljivosti in se opravičil zaradi pregrinjal, ki ne sodijo k elegantnemu plovilu, vendar pa je moral z njimi zavarovati sveži lak na palubi. – Foto: M. Sosić

Če je vse tako, kot je bilo predvideno, štirčanska družina ing. Bubleja iz Škofje Loke te dni uživa na prijetni vožnji z jadrnico vzdolž Jadranove obale. Pri roki ima vše, kar potrebuje – udoben bivalni prostor, manjšo kuhinjo, štiri ležišča, sanitarije in podobno. Jadrnica je dolga 6,7 m, široka pa 2,2 m, nad njo se dviga 8 m visok jambor s 5

belimi, rdečimi, modrimi in rumenimi jadri s skupno površino 64 kv. metrov.

Minuli petek zjutraj so jo kranjski gasilci odpeljali k morju v Izolo. Do Trogira, kjer ima ing. Buble starše, bo s postanki v lukah potovala približno 1 teden. S pomočjo vetra bo plula s hitrostjo 6 do 7 morskih milj ali dobrih 10 km na uro, za vsak

slučaj pa ima vgrajen tudi Tomosov motor s 4 KM.

Najbolj imenitno pri tej stvari je seveda to, da je veliko jadrnico ing. Buble naredil pretežno sam. Doma je iz Trogira, kjer se je navdušil za jadranje in bil v letih 1958, 1959 in 1960 v tem športu celo državni prvak. Novejši uspeh je drugo mesto na Istrski regati, ki ga je skupaj s prijateljem dosegel lani. Pred započetljivo v Kranju in v Škofji Loki, kjer je sedaj vodja projektnega biroja LTH, je 5 let delal v ladjedelnici v Trogiru. Torej je jasno, kako je prišel do tega, da se loti takoj zahtevnega dela!

Za jadrnico je sam pripravil načrte, po katerih sta s prijateljem najprej izdelala iz lesa in lesonita model za lupino. Kar štiri mesece je porabil za to, da ga je 10 do 15 mm na debelo obložil s poliestrskimi smolami in steklenimi vlakni. Nato so sledile še lesene pregrade in paluba z neštetimi podrobnostmi, pri katerih je s potrebnim orodjem pomagal tudi mizar. Aluminijasti jambor je moral ing. Buble pripeljati iz Švicer, jadra pa iz Italije.

Dnevi in ure dela niso prešteti. Dosti zavzeto delo v prostem času se je vleklo 2 leti.

»Kaj pa stroški?« sem povprašala, ko sem navdušenega jadralca našla pri zadnjih pripravah na odhod na morje.

»Vse, kar sem kupil za jadrnico, me je veljalo okoli 65 tisoč dinarjev,« je odvrnil. »Takov jadrnic na našem tržišču ni, cenim pa, da bi veljale okoli 200 tisoč dinarjev, če bi jih prodajali.«

»Kaj pa vaša družina, je navdušena nad počitnicami, ki se ji obeta?«

»Dvanajstletna Lidija in štiriletni Jure komaj čakata, da splovemo, ženi – Gorenjenki, pa tako ne preostane drugega, kot da se s tem spriznati.«

»Boste s svojo jadrnico tudi tekmovali?«

»Upam, zato sem jo tako zasnoval, da jo bo mogoče uvrstiti v določeno tekmovalno skupino. Če bi služila samo za izlete, bi lahko imela manj jader, lahko bi bila širša in manj obremenjena z balastom. Za njeno stabilnost bo na dnu skrbelo kar 750 kg svinca.«

Pri Bublejevih imajo izdelovanje jadrnic v krvi. Oče je že pred 40 leti izdelal prvo, ki še vedno izvrsto služi izletom po »morju široki cesti«.

Tudi tej, ki je nastala pred stolpnico ob Partizanski cesti v Škofji Loki naj bodo leta plovbe dolga in šrečna!

Metka Sosić

SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN – Na Bledu je bilo v soboto 3. srečanje folklornih skupin, ki sta ga v počastitev Titovih in partizanskih jubilejov, 55-letnice tovarne verig Lesce, 5-letnice delovanja KPD Veriga Lesce in praznika Bleda organizirala KPD Veriga Lesce in turistično društvo Bled. Popoldne so se folklorne skupine v spremstvu godbe na pihala Svobode iz Lesce predstavile številnim obiskovalcem Bleda na blejskih ulicah, zvečer pa so nastopile v festivalni dvorani. Sodelovale so folklorna skupina Lenti iz Madžarske, mladinska folklorna skupina iz Globasnice, folklorna skupina KUD Beltinci iz Prekmurja in domača folklorna skupina KPD Veriga Lesce. – H. Jelovčan

Blejski gost

Strahotno se je dolgočasil, ko je sedel z dolgimi iztegnjenimi nogami na vrtu blejskega hotela Lovec, podpirajoč utrujeno mlado glavo. Najprej ga je zabolelo ob juntranjem prerekanju s starim doma, ki si je družinski avto vsekakor hotel spet prisvojiti za vožnjo na te preživeče, staromodne in trapaste nedeljske piknike, kjer kvakajo same bedarje, pozirajo raznjiče in opletajo s trebuh ob badmintonu, nato pa ga je domača strlo to nevzdržno ponížanje, ko je moral držati palec ob cesti. Pustil se je pobrati mlađi, a malomeščanski družbi, ki ga je na Bledu smela povabiti na požirek in na zavojček cigaret.

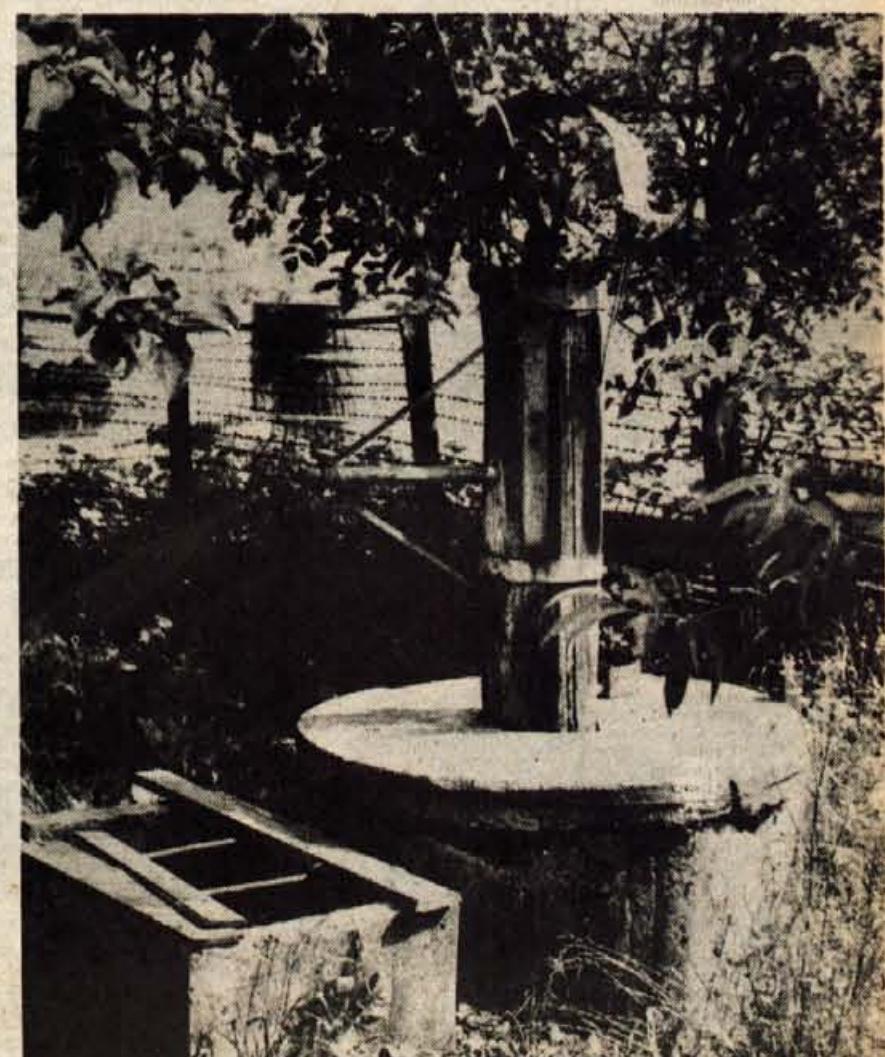
Ko je parkrat zatulil proti vratom gostišča kot ranjena zver in se mladi malomeščani ob njem kar stresli od presenečenja, je pritekla blejska natakarica, zavezujči si predpasnik, kajti bilo je še zgodnje nedeljsko jutro. Ko je bila deležna temeljite lekcije živčno razvranega mladega gosta, je zardela, čakajoči gost pa je pljunil ob srdca in gnev nad blejsko postrežbo.

Ves ljubi dolgočasni dan je malomeščanske napihnjence, ki so bili lahko neznansko veseli, da so ga vzelci s seboj, dosledno ignorirali. Oni pa so občudovali njegovo držnost povsod, njegovo malodružje nad vsem, njegov koreniti nastop in se topili ob njegovih številnih opazkah. Kraljeval je med njimi, pred njim se je uklanjalo živo in mrtvo in bil je edini, ki si je upal v Bistroju zavrniti zanj pretoplo pivo, se sprehabati sredi ceste vsem izvoščkom navkljub, jo spremno pobrisati pred plačilom raznjičev v Blegašu in spraviti v onemoglo jezu prodajalko pred kopališčem. Ko so hoteli zaviti na kopanje v Zako, je obupno zavzduhnil ob okusu in modi teh malomeščanskih telebanov, saj je kopališče v Zaki le za starega, za njegove raznjiče in za otroški vrtec, ki ga na pikniku obvezno vlači s seboj roj povabljenje žlaht.

V Grajskem kopališču ni bilo »grajsko«, za njegove prefijne navade že ne. Mrza in umazana voda, pretoplo pivo, njega nevrečna družba. Ko je ugotovil, da v Grajskem kopališču ni tudi nobenega strupelca, vrednega njegovega izbranega okusa, je sporobil malomeščanom, da se jim bo pustil pobrati v Kazini. Ko je zabrusil čuvaju, da je takšno zanikno kopališče za zapreti in ko je na malem golfu, finančno obnemogel, spravil ob zbranost vse igralce s svojimi posmehljivi opazkami, ga je neki živčne sunil ven. Rahlo omotičen je v Park hotelu, sedanem, ki je še nekaj vredene, srečal sorodne duše in ves večer ter vso noč so bili blejski lokalni počaščeni z njihovo navzočnostjo. Bedni malomeščani, ki so se prišli na Bled le kopat, so že zdavnaj odpotovali, njega pa je mežkajoče jutro našlo na klopi v parku.

Dopoldne mi je noga pritisnila na zavoro, mladi blejski gost je ob cesti moledoval za sedež. »Človek nima kaj počet, ta Bled je za umret,« se je pridušal. Škoda, da je že zehal, »ko mi je ušla tista stara skor gre na Bled, mora mal'co sabo vzeti,« sicer pa je še bolje, da je zasmrčal. Morda pa mi lahko poskuša srce od brezmejnega veselja, da mi je izjemoma naklonil posebno čast in me ni uvrlbil med brezvezilno malomeščansko drhal, ki ga obkroža in ogroža od jutra do večera, od Ljubljane do Bleda?

D. Sedej

HOTEL
CREINA KRANJ
prireja ples v restavraciji vsako soboto od 20. do 24. ure
Igra ansambel DAR iz Šenčurja.

KAM NA IZLET, POČITNICE

V POLJANSKO DOLINO

Ce v Škofji Loki pri občini zavijete levo, ste že na cesti, ki vodi proti Poljanam. Po lev strani vas ves čas spreminja Poljanska Sora, ki je to dni, ce se sonce seveda, že prijetna za kopanje. Mogče bi prvi postanek naredili na Visokem na Tavčarjevi domačiji, kjer se boste v hišnem bifeju lahko tudi odzeli. Ce bo gospodar, ki goji konje, pri volji, vam bo dal kakšnega iz hleva, pa se lahko spustite v dir po domačem hipodromu. Za otroke pa bo vprejet ponija v majhen voz in jih popeljal po travniku za hišo.

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

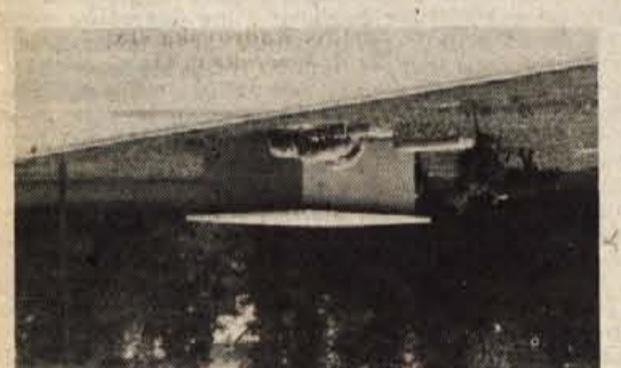
Ce pa vas bo cerkvica sv. Volbenka le preveč izizzala s svojima dvema lepima rdečima stolpoma, povprašajte za pot do tja (s ceste proti Poljanam se odcepil pot malo pred odcepom za Visoko – na Logu). Pri bližnjem gospodarju boste dobili ključ od cerkve in si boste lahko ogledali notranjost. Cerkev je znana po nekaterih freskah bratov Šubic. No, z Volbenko imate lep razgled navzgor in navzdol po dolini in zrak je tu, da bi ga jedel ...

Bohinjska Bistrica - Za dobro počutje gostov so vsekakor pomembne mnoge stvari, med njimi tudi seznanjanje s tem, kje so razni turistični objekti in gostišča. V Bohinjski Bistrici so v središču vasi namestili velik kažpot, ki se ga bo razveselil marsikateri gost. (B. B.)

Kranjska gora - Hotel Erika je bil pred vojno najboljši hotel v Kranjski gori. Čas pa ga je spremenil v hotel D kategorije. Kljub temu pa sem še vedno radi prihajajo turisti zlasti Italijani, ki so redni gostje noleti in pozimi. (B. B.)

Bohinjska Bistrica - V tem kraju si prizadevajo, da bi ohranili vode čiste. Predvsem skrbijo, da bi ostala čista reka Bohinjska Bistrica, ki je rezervat za gojenje rib. Zaradi tega so zgradili več čistilnih naprav. Na sliki je čistilna naprava ob Gasilski ulici. (B. B.)

DO JESENI DRUŠTVENI DOM

BLED - Na seji AMD Bled so za predsednika izvolili Niko Matjaža, za podpredsednika Francija Noča in za sekretarja Alojza Pogačnika. Vodja avtošole pa je postal Franc Pavlič. Imenovali so tudi predsednike komisij za šport, propagando, prometno varnost, sestvo in disciplinsko komisijo. Sprejeli so program dela, v katerem so zapisali, da bodo do jeseni končali gradnjo novega društvenega doma; kupili bodo še eno vozilo, ker nameravajo počasni vozniki park zamenjati z novimi sodobnejšimi avtomobili in začeli se bodo ukvarjati s športno dejavnostjo. Poskrbeli bodo tudi za šolanje inštruktorjev. B. B.

NA LANCOVEM GRADIVO CESTO

Lancovo - Sredi junija so se na Lancovem v radovniški občini letili izgradnje in obnove ceste, ki je speljana od odcepe ceste III. reda Radovljica - Kamna gorica v Gornji Lipnici do Pustega gradu. Dolga je 3 kilometre. Dela bodo veljala prek 600.000 dinarjev, s prostovoljnim delom pa sodelujejo tudi krajanji. Le-ti so tudi že zbrali več kot 200.000 dinarjev prostovoljnih prispevkov, približno enaka pa je tudi vrednost dosedanjih prostovoljnih del. Ceprav so krajanji pripravljeni prispetati še več, svet krajevne skupnosti ugotavlja, da jim bo zmanjšalo okrog 230.000 dinarjev. Zato upajo, da bo priskočila na pomoč tudi radovniška občinska skupnost (izvršni svet naj bi odločil o tem). Tako bi cesto lahko srečano odprli za krajevni praznik septembra letos. JR

PIČLA TURISTIČNA PROPAGANDA

Planina pod Golico - Nad Jesenicami je Planina pod Golico prijazna gorska vasičica, ki ima možnosti tako za letni kot tudi za zimski turizem. Vendar pa vaščani še nimajo dovolj turističnih sob pa tudi turistična propaganda je prešibka. **Hotelsko podjetje Gorenjak z Jesenice** je popravilo spodnje prostore doma pod Golico, kjer imajo sedaj nekaj več sob za goste. Dober zrak, mir in lepota narave ter dobiti smučarski tereni pa bi bili ob boljši reklami lahko bolje izkorisčeni, tako pa ostaja Planina pod Golico privlačna le za gradnjo počitniških hiš. Več deset jih je že zdaj naprej od doma, precej pa jih je nad Prihodi in v bližini Parkeljove domačije. Počitniške hišice grade tu predvsem Jesenican. B. B.

Kranjska gora - Planinsko društvo Kranjska gora ima v oskrbi Planinski dom v Krnici. Mihov dom na Vršču in Kočo na Gozdu na Vršču. Lani in letos so postojanke deloma obnovili, obnove pa je potreben tudi dovolj obiskan Mihov dom pod Vrščem (na sliki). - Foto: B. B.

Zirovnica - Na tekmovanju, ki ga je organizirala občinska gasilska zveza Jesenice, je sodelovala tudi desetina najstarejših članov prostovoljnega gasilskega društva Smokov. Vsi tekmovalci so bili starci nad petdeset let, zasedli pa so odlično drugo mesto. - Foto: B. B.

Moski pevski zbor KUD Slavko Crne v Kranjski gori je v zadnjih letih zelo napredoval v petju. Vodil ga je znani glasbenik Marjan Vodopivec. Ob njegovi nenadni smrti, je v zboru nastala velika vrzel. Novega pevovodje še niso uspeli dobiti, zato zbor vodijo najboljši pevci kakov ed in znajo. (B. B.)

40 POŽAROV

JESENICE - Lani so poklicni gasilci jeseniške železarne in prostovoljni gasilci prostovoljnih gasilskih društev občine pogasili 40 požarov, ki so večinoma nastali zaradi malomarnosti in neznanja, zaradi igre otrok z vžigalnicami, zaradi kratkega stika pri električnih napeljavah, zaradi udara strele in zaradi drugih vzrokov. Največ požar z največ škode je bil na gospodarskem poslopju v Gozd Martuljku, gorelo pa je tudi v več stanovanjih, v leseni barakah in v organizacijah zdravnega dela. V trinajstih požarih škode ni bilo, ocenili pa so, da je lani »srdeči petelin« oškodila zasebnike ali organizacije za milijon 364.000 dinarjev. Sedem ljudi, ki so zanetili požar, so kaznivali na sodišču, enega pa pri sodniku za prekrške. D. S.

Gozd-Martuljek - Prostovoljno gasilsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1938. Takrat so tudi zgradili gasilski dom. Med vojno društvo ni delovalo, potem pa jim je vseskozi primanjkovalo denarja. Lani so zato začeli z obsežno nabiralno akcijo in zbrali denar za novo motorno brigalino in gasilski avto. Potem so kupili še drugo potrebno opremo. (B. B.)

Kranj - Delavci SGP Gradbinec iz Kranja grade kanalizacijo za odpadno vodo tovarne Sava. Uporabljajo salonitne cevi iz Anhovega s premerom 120 cm. Transport tako velikih cevi je dokaj zahteven nalog, zato so morali na tovornjakih urediti posebne nosilice. (B. B.)

Tržič - Med kulturne skupine v občini sodi tudi oktet bratov Zupan, ki redno nastopa na vseh prireditvah in proslavah. Pevci najbolj pogosten zadržujejo s tržičko folklorno skupino Karavanke. - Foto: B. B.

Škofja Loka - Že vrsto let prizadevno deluje komorni zbor mladih pevcev in pevki, ki ga vodi profesor Janez Močnik. Zbor nastopa pogosto tudi na raznih turističnih prireditvah po Gorenjski. Na sliki: z nastopa na letošnjem izseljenškem pikniku. - Foto: B. B.

Kropa - V Kropi že vrsto let obstaja Komorni moski pevski zbor KUD Stane Zagor pod vodstvom Egija Gašperšiča. Zbor redno nastopa na različnih prireditvah v občini in tudi v zamejstvu. - B. B.

PRIZADEVNI TATINČANI

V preteklem tednu so v Tatincu, vas z desetimi hišami in štiridesetimi prebivalci spada v krajevno skupnost Kokrica, poleg poldrugega kilometra asfaltne prevleke od Hrašč do ceste, ki vodi v Kranj. Polovico denarja je prispevala krajevna skupnost, ostalo pa so zbrali vaščani sami, ki so s prostovoljnim delom utrdili tudi cestišče. C. Z.

Okoli 50 gasilcev članov gasilskih društev Golnik, Goriče in Trstenik ter poklicna četa iz Kranja in člani enote za reševanje Kliničnega centra Ljubljana so v soboto, 16. julija, popoldne na Golniku prikazali svojo usposobljenost za gašenje objektov in reševanje ljudi. Za reševanje bolnikov iz »gorečega bolniške stavbe so uporabili spustnico na zadrgo, kar je za nepokrene ljudi najbolj primerno; uporabili so tudi reševanje s platformo, ki se od zunaj približa objektu in je primerna tako za reševanje bolnikov kot zdravih ljudi, obenem pa še gasi z vodo ali peno. Istočasno pa so ogroženih objektov gasilci varovali z vodno zaveso. Vaja, ki je bila prvi tak prikaz usposobljenosti gasilcev in civilne zaščite na Golniku, je povsem uspela. V nedeljo pa je bila še svečanost, na kateri je gasilsko društvo Golnik, ki ima 40 članov krstilo novo gasilno brizgalno, zakatero je denar prispeval Institut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik. - L. M. - Foto: S. Hain

Obiščite Jezersko

Vsako soboto ples od 20. do 0,30

Hotel Kazina Jezersko

Primerji prostori za manjše in večje skupine, vatele in seminarje.

Štiristezno avtomatsko keglijše obratuje vsak dan razen pondeljka od 17. do 23. ure, za najavljene skupine keglijše odprto po želji.

Vse gostinske storitve po zmernih cenah in solidni postrežba.

Idilično planšarsko jezero oddaljeno od hotela 1800 m.

Možno čolnarjenje, sončenje, spreходi v naravi in pikniki.

Za hrano in pičajo preskrbljeno v bifeju ob jezeru.

IZLET POVEŽITE Z OBISKOM NAŠEGA GOSTIŠČA NA OBMEJNEM PREHODU JEZERSKI VRH.

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič ponovno objavlja na podagi 6. in 7. člena Sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu prosto delovno mesto v Delovni skupnosti skupnih služb organizatorja varnosti dela

Za zasedbo tega delovnega mesta se zahtevajo naslednji pogoji:

1. višja tehnična varnostna šola
2. strokovni izpit iz varstva pri delu in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
3. poznavanje zakonodaje s področja varstva pri delu
4. družbeno politična razgledanost in aktivnost
  - moralne kvalitete
  - ustvarjenih odnos do samoupravljanja
  - vodstvene oz. organizacijske sposobnosti
  - komunikativne sposobnosti

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo na naslov: BPT Tržič, kadrovsko-družbeni sektor do vključno 29. julija 1977.

OZD Tržička tovarna kos in srpov Tržič objavlja prosti delovni mesti

1. tajnice v tajništvu podjetja
2. rezkalca

Pogoji:

- pod 1.: končana upravno-administrativna šola ali podobna strokovna izobražba; kandidatka mora imeti smisel za urejeno poslovanje, pravilen odnos do strank, poznati mora samoupravni sistem; zaželena je praksa na takem ali podobnem mestu.
- pod 2.: kvalificiran rezkalec z nekaj let prakse ali VK rezkalec. Delo se združuje za nedoločen čas. Pred nastopom dela bo opravljen preizkus znanja. Nastop službe je možen takoj. Osebni dohodki po pravilniku o delitvi OD.

Podrobnejše informacije dobite v sekretariatu podjetja ali na telefon štev. 50-451.

Hotel CREINA KRAJN

v četrtek, 21. 7. 1977 ob 20. uri
nagrado plesno tekmovanje
obiskovalcev z nastopom

Marjetke Falk
APK France Marolt
Konferansje Fery
Igra ansambel ORFEUS

Vabi kolektiv hotela Creina

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam skoraj nov gumijasti COLN z motorjem TOMOS 4 in avtoprikolico s cerado. Dolenc, Srednja vas n.h., Poljane nad Škofjo Loko 4928

Poceni prodam SPALNICO s trodelno omaro. Fajfer, Zupančičeva 35, Kranj 4929

Prodam dva mlada nemška OV-CARJA. Alič, Pevno 9, Škofja Loka 4930

Prodam dva FIKUSA in FILO-DENDRON. Cvelbar, 31. divizije, blok 5, Kranj 4931

Prodam dve mladi KRAVI po osm mesecih breji. Zalog 35, Cerkle 4932

Prodam kombiniran STEDILNIK na plin in elektriko, mali trajnozračni STEDILNIK in pomivalno MIZO (rostfrei) na dva korita. Sp. Brnik 53, Cerkle 4933

Prodam JUNICO, osem mesecov brejo. Ažman, Zg. Otok 4, Radovljica 4934

Prodam globok italijanski OTROŠKI VOZIČEK. Sajovic, Jezerska 108 a 4935

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Fajfar, Zupančičeva 35, Kranj 4936

Poceni prodam STREŠNO OPEKO, smrekove PLOHE, več LESA za ostrešje, malo rabljen. Smlednik 1, tel. 061-71-197 4937

Prodam ŠOTOR za 6 oseb z vso dodatno opremo. Bohinjec Anton, Kokrica, Partizanska pot 16, Kranj 4938

Prodam malo rabljen COLN ELAN T 300 s Tomosovim motorjem 4 KS. Govekar Frančka, Kranj, Žasavica c. 28. 4939

Prodam VHODNA VRATA in dve OKNI. Naslov v oglasnem oddelku. 4940

Poceni prodam rabljeno POHISTVO. Gashi, C. JLA 6/6, Kranj 4941

Prodam 15 kv. m KLINKERJA za oblaganje sten. Osterman, Češnjevec 36, Cerkle 4942

Prodam globok italijanski VOZIČEK znamke Allbari. Ivanc, Naklo 53 4943

Prodam dirkalno KOLO ROG na 5 prestav. Telefon 26-817 4944

Prodam GRUŠT, remeljne, strešno opeko, betonsko železo - 1400 kg, deske in plohe. Apno 6, Cerkle, tel. 26-858 4945

Prodam 30 kg težke PRAŠIČKE. Polica 2, Naklo 4946

Prodam KRAVO simentalko s teletom ali brez. Pogačnik Franc, Otoče 21. 4947

Prodam KRAVO s prvim teletom ali visoko brejo TELICO simentalko. Voklo 63 4948

Razprodajam TAPISOME po zelo nizki ceni. Kostič, Ljubljanska 39, Domžale 4949

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna Benedik v Stražišču pri Kranju zaprta od 18. do 31. julija 1977.

Prodam prevozno MLATILNICO »ježek« z dvojnim čiščenjem. Predstavlja 47, Kranj 4950

kupim

Kupim otroški VOZIČEK ZA DVOJCKE. Stern Milan, Zupančičeva 27, Kranj 4964

Kupim trajnožarečo PEČ. Pelko, Valjavčeva 11, Kranj, tel. 24-044 4966

vozila

Poceni prodam SPAČKA, starejši letnik, v voznem stanju, neregistriran ter NSU 1000 po delih. Lesce, Alpska 57, tel. 74-130 4950

Ugodno prodam FIAT 850 SPORT, letnik 1970. Informacije po telefonu 50-014 4951

ZAPOROŽCA, letnik 1975, dobro ohranjen, ugodno prodam. Ogled samo popoldan. Vrba 30, Žirovnica 4952

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1971, obnovljen. Kropa 122 4953

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Može Plijedje 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Zdržano podjetje Ljudska pravica, Ljubljana. Kopitarjeva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Može Plijedje 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 - Tel.: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-866, malooglazni in naročniški oddelki 23-341. - Naročnilna: letna 200 din, polletna 100 din, cena za 1 številko 3 dinarje. - Opredeleno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Male oglase bomo odslej sprejemali v uradnih urah in sicer vsak dan, razen ob sobotah, od 8. do 13. ure, ob sredah pa od 8. do 16.30 ure.

Prodam odlično ohranjen R 4 - katro, letnik 1973. Rob Slavko, UL Staneta Zagorja 22 A, Radovljica 4954

Prodam dobro ohranjen NSU 1200 C, letnik 1971. Kovačič, Tatjane Odrove 4, Kranj 4955

Prodam karambolirano karoserijo ZASTAVE 101, letnik 1975. More, Godešč 128, Škofja Loka 4956

ZASTAVO 750, neregistrirano, v voznem stanju, prodam. Stroj po generalni 2000 km. Informacije po 15. uri. Jelenc, Trnje 13, Železniki 4957

Prodam zadnji del KAROSERIE za MINI 1000 in MENJALNIK za ZASTAVO 1300. Ogris Andrej, Trojarjeva 9, Kranj, tel. 23-958 4958

Prodam osebni avto VOLKSWAGEN, letnik 1974. Predstavje 123 4959

Prodam PRINCA 110. Hrastje 68, Kranj 4960

Kupim STROJ za NSU 110 SC ali 1200. Sp. Duplje 74 4961

Prodam SIMCO 1301 S, letnik 1972. C. Staneta Zagorja 23, Kranj, telefon 22-179 4962

Prodam ZASTAVO osebni kombi, letnik 1974. Vopovlje 19, Cerkle 4963

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

Prodam avto MINI 1000. Podrekar Janez, Bistrica 66 a, Tržič 4983

Poceni prodam ZASTAVO 1300. Ogled v soboto in nedeljo. Grosova 21, Kokrica 4984

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Ulica Tatjane Odrove 16, tel. št. 23-980, 26-559, Kranj 4985

Prodam avto ZAPOROZEC, letnik 1975, prevoženih 25.000 km. Majkič, Stara c. 27, Kranj 4986

nesreča

SPODRSNILO MU JE

Jesenice - V soboto dopoldne je Vinko Pavlenč, roj. 1931, z Jesenic, vodil skupino planincev na Triglav. Na poti, kraju pravijo »pod peklom«, mu je pri prečkanju snežiča spodrsnilo in je padel čez snežni obok na skalo in se ranil. Rešilo ga je šest reševalcev iz Mojstrane, ki so ga še istega dne prepeljali na zdraljenje v jeseniško bolnišnico. Dobil je le močne odrgnine. L. B.

UTRUJEN VOZNIK, TRIJE OB ŽIVLJENJE

Dovje - V soboto, 16. julija, približno ob 9. uri se je na magistralni cesti v Dovjem pripetila huda prometna nesreča zaradi vožnje po levi. Sumijo, da je bil voznik preutrujen. V nesreči so trije izgubili življenje, šest oseb pa je bilo ranjenih. Gmotna škoda pa se ceni na 170.000 dinarjev.

Turški državljan Riza Yenidogdo, roj. 1928, ki je na začasnom delu v Avstriji, je vozil od Kranjske gore proti Jesenicam. V Dovjem je v ovinku zapeljal na levo stran ceste in silovito čelno trčil v nasproti vozeči avto, ki ga je po svoji desni pripeljal Vladimir Vilhelm, roj. 1921, iz Ljubljane. Pri trčenju je na kraju nesreče umrla enoletna Petra Vrtačnik, ki je sedela na zadnjem sedežu. Hudo pa sta se ranila voznik Vilhelm in Roman Vrtačnik, roj. 1941, iz Ljubljane, ki je sedel spredaj. Oba sta še isti dan v jeseniški bolnišnici umrli. Sopotniki v Vilhelmovem avtomobilu Antonija Grobolišek iz Ljubljane, roj. 1911, Romana Vrtačnika, stara pet let, iz Ljubljane ter dvanaestletni Samo Zorko iz Ljubljane pa so bili lažje ranjeni.

Laže so bili ranjeni tudi voznik in sopotniki v avtomobilu turškega državljanja. Oba avtomobila sta imela vgrajene varnostne pasove, vendar niti voznika, niti sopotnika na prvih sedežih, niso bili privezani. Če bi bili, posledice nesreče najbrž ne bi bile tako hude. L. B.

Brez slovesa nas je za vedno zapustila naša dobra, nenadomestljiva žena in mama

Ivica Debeljak

roj. Jeglič

Na zadnjo pot jo bomo spremili v torek, 19. julija 1977, ob 16. uri izpred domače hiše na pokopališče v Podbrezjah.

Neutolažljivi: mož Pavel, otroci Peter, Marjanca in Marinka z družino, brat Nejko, sestre Lojzka, Francka, Anica, Cilka in Marta

Podbrezje, 17. julija 1977

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni sodelavec

Rado Kolar

Dobrega tovariša in vestnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ

Kranj, 14. julija 1977

Sporočamo žalostno vest, da je umrl dragi mož in oče

Rado Kolar

Pokopali smo ga v krogu družine in najblžjih prijateljev.

Zaluboči: žena Jožica, sin Božo ter hčerke Vera, Nevenka, Olga in Nataša z družinami.

Kranj, 15. julija 1977

V pol leta 29 mrtvih na cestah

Bomo varnostni pas kaj bolj uporabljeni?

V letošnjih prvih šestih mesecih se je na gorenjskih cestah pripetilo 263 prometnih nezgod, v katerih je umrlo 29 ljudi, hudo ranjenih pa je bilo 147 ljudi. V številu prometnih nesreč niso vštete nesreč, v katerih je nastala samo materialna škoda.

»Čeprav je v prem poletju letošnjega leta na gorenjskih cestah umrlo 9 ljudi več kot v lanskem polletju, vendarle to povečanje še ne more biti merilo za slabo oceno prometne varnosti na naših cestah,« meni inšpektor Mirko Derlink z UJV Kranj. »Pri takšnem vsakletnem povečevanju prometa na naših cestah, bi bilo sploh nemogoče pričakovati zmanjševanje števila prometnih nesreč; vendar pa smo ob začetku letošnjega leta pričakovali, da bi bile lahko posledice prometnih nesreč nekoliko milejše, kar pa se na žalost ni zgodilo. Predvidevali smo namreč, da bo na to vplivala uvedba varnostnih pasov v avtomobilih.«

Vendar pa varnostni pas v avtomobilu še ne omili morebitnega trčenja, če voznik ni z njim privezan. Kdo ve, če bi se prometne nesreče, ki so se pripetile samo zaradi neprimerne hitrosti in v katerih je umrlo 9 ljudi, končale drugače, če bi bili potniki privezani. Zaenkrat je le od voznikov samih odvisno, koliko dajo na svojo varnost, kajti določila, naj bi bili med vožnjo privezani, za sedaj še nimamo. Treba pa se bo vsekakor še naprej truditi, da bi vozniki spoznali, da varnostni pas rešuje življenja, tako kot so to že pred časom spoznali druge po svetu, ko so uvedli varnostne pasove. Praktična spoznanja pri nas pa bodo znana šele čez čas: za sedaj miličniki v zapisnikih prometnih nesreč zapišejo, če so bili vozniki privezani ali ne, kar bo osnova za

ocenjevanje praktične vrednosti varnostnih pasov v avtomobilih za naše razmere. Vsekakor bi bilo kaj čudno, če bi na podlagi izkušenj ugotovili nekoristne lastnosti, v nasprotju z dosedanjimi že nekajletnimi izkušnjami voznikov po svetu.

L. M.

Tržiški »črni« predor

Vsa leta nazaj tržiški srednji predor na magistralni cesti med Podtaborom in Ljubljeljem ni doživel toliko hudih prometnih nesreč, menda le eno smrtno, kot v letošnjem pol leta; samo do srede julija je v tem predoru že štirikrat hudo počilo, umrli so trije ljudje, več pa jih je bilo hudo ranjenih; le izredno močnima čeladama pa se imata motorist in njegov sopotnik, ki sta treščila v avtobus, zahvaliti, da sta ostala živa.

Vse omenjene nesreče so se pripetile tako, da so povzročitelji nesreč pripeljali iz smeri Ljubljelja prehitro v neosvetljeni desni ovinek v predoru, zato jih je zaneslo čez sredino ceste na drugo polovico vozišča. Za tako cesto je radius premajhen, kar se je sicer že vedelo pri gradnji predora, toda kot se dogaja je tudi tedaj o velikosti radiusa odločal denar.

Povsem razumljiva je zahteva tržiške javnosti in pa občinske skupščine, naj se cesta, ki v loku zavija skozi predor, primerno zavaruje. Zdaj so pred predorom prometni znaki, da se bliža predor, znak za omejitev hitrosti na 70 km na uro in pa dopolnilna tabla - prizrite luči. Cestno podjetje v Kranju pa se je odločilo, da bo takoj postavilo pred predorom še znak za zmanjšanje hitrosti na 50 km na uro, na levi steni predora pa bo namestilo svetleče črno bele smerne table. Komisija, ki jo bo imenoval republiški prometni inšpektorat, pa bo odločala še o nadaljnjih ukrepih za kar najbolj varno vožnjo skozi ta predor, ki je letos postal najbolj črna točka na gorenjskih cestah.

Smrtna nesreča Cvetke Klančnik - velike zvezde našega neba

LESCE - Z jadralnim letalom je Klančnikova, velika športnica iz Ljubljane, dosegla 29 državnih rekordov in dva svetovna. Bila je najboljša jugoslovanska jadralka v vseh časov. Bila je prva ženska - zvezni instruktor jadralcev in padalcev v Jugoslaviji. Vzgojila je okoli 200 jugoslovenskih športnih pilotov. Pred leti je s poleti že prekinila, potem pa je z besedami - ne morem živeti brez nebesnih višin - spet nadaljevala.

V nedeljo je v Lescah trenirala za bližnje jadralno prvenstvo balkanskih držav v Bolgariji in za mednarodno žensko prvenstvo v jadranju v zahodni Nemčiji. Ponudila se je, da bo z motornim letalom citabria potegnila v višino nekaj jadralnih letal. Cetrtič ni uspela. Bila je v svojem 46. letu.

»Franci, odpni se, citabria ne vlete!« so bile zadnje besede, ki

jih je slišal inštruktor jadralstva Franci Kuhelnik, ko ga je skupaj z učencem v jadralnem letalu YU 5312 skušala potegniti na potrebno višino. Bilo je približno 9.40. Nekaj prej so vzleteli z letališča, toda enomotorno letalo je zatajilo. Pilotka je sama še nizko zakrožila na Vrbnjem, levo krilo letala je udarilo v visoka drevesa tik ob hišah in letalo je navpično strmolagivilo na zemljo. Padla je iz kabine in je bila na mestu mrta.

Vzroke in okoliščine nesreče je takoj začela raziskovati komisije delavcev postaje milice iz Radovljice in UJV Kranj s preiskovalnim sodnikom in javnim tožilcem, o njej pa so obvestili tudi Upravo za civilno letalstvo v Beogradu.

Besedilo in slika M. Sosić

Alkohol jemlje dovoljenja

Težavno uvajanje nove prometne ureditve

ŠKOFJA LOKA - Minuli petek je na območju ožjega središča Škofje Loke začel veljati novi prometni režim, ki na Mestnem in Cankarjevem trgu ter v Blaževi in Klobovsovem ulici prepoveduje ves promet, ki ni neizogibno potreben. Škofjeloški miličniki imajo zelo veliko dela s tem, da voznike opozarjajo na nove prometne značke, saj jih mnogi spregledajo. Tiste, ki se pogrešijo prvič, za začetek samo opozarjajo, če pa kdo prekršek kljub opozorilom ponovi, pa ga tudi kaznujejo. Seveda bo ta uvajalna doba trajala le krajši čas, zato voznikom ne preostane drugega, kot da se kar takoj začne ravnavati po novem. M. S.

Ze dolgo vemo, kako nevarno je križišče Škofjeloške z Ljubljansko cesto na Laborah. V soboto dopoldne je voznik mercedesa takole zrinil »ubogos« škodo v breg ob cesti. K sreči razen materialne škode telesnih poškodb ni bilo. — Foto: H. Jelovčan

Portret tedna

Jože Valenčič: Prenehal po desetih letih

Ne nameravam pet hvale nečemu ali nekomu, kar je bilo. Jože Valenčič se namreč pri 29 letih zdi še kako živ. Tudi njegovi rezultati, ki jih je dosegel v kolesarskem sportu, če omenimo samo zadnje državno prvenstvo v cestni vožnji, kjer je med najboljimi jugoslovenskimi kolesarji zasedel odlično 6. mesto, kažejo, da Jožeta še ne gre odpisati. V kolesarstvu namreč ne velja starostna meja tako kot pri drugih športih. Eden najboljših profesionalnih kolesarjev vseh časov Eddy Merckx je na primer že v 33. letu pa so vedno sodi v sam vrh tega športa. Zakaj se je torej Jože Valenčič že pri 29 letih odločil, da se poslov?

»Za to je seveda več vzrokov,« je dejal. »Ko sem 1975. leta zmagal na državnem prvenstvu v cestni vožnji, so časopisi pisali: zmagal je veterjan Jože Valenčič. Kar naenkrat so me iz maledega obetačočega tekmovalca prekratili v veterana. Žal sem to vedno bolj občutil tudi v klubu. Prednost so dobili mlajši kolesarji, mene pa so v glavnem rabili kot starega in izkušenega tekmovalca za pomoč mladim. To pa se ti počasi upre...«

Upam, da mi Jože ne bo zameril, če zapišem, da je pri teh besedah njegov glas zvenel nekoliko otočno. Zdela se mi je, da je razočaran, čeprav mi tega ni hotel pokazati. Lahko pa si vsi skupaj predstavljamo, kakšen občutek dobi človek, ko ga hote ali nehoti odpisuje, ko se mu zdi, da ni več nikomu potreben.

Jože je doma iz Pivke pri Postojni. Izhaja iz ugodne kolesarske družine, saj je bil njegov brat Rudi pred leti eden najboljših, če ne najboljji jugoslovenski kolesar. Že se je prvič pojival na startu 1967. leta na državnem prvenstvu, 1969. leta pa je začel aktivno tekmovati pri ljubljanskem Rogu. Pred štirimi leti, to je 1974. leta, se je priključil Savčanom in bil navzveč pri hitrem vzponu kranjskih kolesarjev. Pravi, da so ga v Kranju lepo sprejeti in bo tu ostal tudi sedaj, ko ne bo več tekmal.

Jožetova kolesarska kariera je trajala dobre deset let. Že takoj na začetku, leta 1969, je zmagal na dirki po Sloveniji in Hrvatski, kar ga je pripeljalo v državno reprezentanco, v kateri je bil nepretrgoma vse do letošnje sezone. V tem času je dosegel vrsto lepih uspehov. Omenimo samo nekatere: 1971. leta državni prvak na kronometru, 1975. leta v cestni vožnji. Kar enajatkrat je, vključno z ekipo vožnji, osvojil najvišji državni naslov, dvakrat je bil slovenski prvak, dvakrat balkanski prvak v ekipni vožnji. 1970. leta je bil šesti na dirki po Jugoslaviji, 1974. leta prvi na 6-dnevni etapni mednarodni dirki po Srbiji. In še bi lahko načeval.

»Najblize sem bil svojemu največjemu uspehu na predolimpijskem testu v Münchnu, kjer smo sodelovali kolesarji iz 34 držav. Deveterico nas je nekako 20 kilometrov pred ciljem zbežala naprej, žal pa do cilja nisem vzdrlž. Podobno je bilo tudi na svetovnem prvenstvu v Angliji, kjer sem v vodeči skupini petnajstih tekmovalcev padel dvajset metrov pred ciljem...«

Taka je pač usoda športnikov. Vendar pa za dejsem posije sonce, pravijo, in Jožetu je sonce več ali manj sijalo polnih deset let. Končuje sredi kolesarske sezone, še vedno sposoben poseči po najvišjih mestih. Mar mu je res treba končati, se sprašujejo številni ljubitelji tega napornega športa. Jože že ve zakaj. Upajno le, da ne bo šel po njegovem zgledu se kdo. Trenutno so v Savi v glavnem mladi tekmovalci, ki bi izkušenega horca še kako potrebujeli!

Za glavni vzrok Jožetovega odhoda smo torej zvedeli. So pa še drugi. »Pri tridesetih letih si bom praktično začel ustvarjati to, kar si drugi pri dvajsetih. Nimam ne stanovanja, ničesar... Moti se, kdor misli, kaj vse ti šport prinese. Res je, da sem videl svet, doživel marsikaj lepega, vendar pa človek pri mojih letih želi se kaj drugega.«

H. Jelovčan

Drugo mesto za VSK Elan

V petek, soboto in nedeljo je bilo na Zbiljskem jezeru 13. državno prvenstvo v smučanju na vodi. V organizaciji VSK Elan Begunje, je nastopilo 16 smučarjev in tri smučarke iz štirih klubov. Tekmovanje je prvi dan motil močan pretok vode v jezeru, voda je bila zelo mrzla, pa tudi sicer vreme tekmovalcem ni bilo najbolj naklonjeno.

Elanovec Primož Finžgar se je v skokih uvrstil na odlično tretje mesto. — Foto: F. Rozman

Ropret drugi na BI

Od 15. do 17. julija se je v Rumuniji odvijalo 10. balkansko prvenstvo v kolesarstvu. V deseterici jugoslovenskih reprezentantov, ki jih je kot zvezni trener vodil Franci Hvasti, so bili tudi štirje Kranjčani: Ropret, Rakus, Udovič in Kralj.

V petek se je na 100 km dolgi proggi (4 krogi v Ploesti) bil boj za prvo mesto v ekipni vožnji. Z doljim veliko prednostjo so ga tisti letos osvojili Bolgari (2:15,23), drugi so bili Grki (2:18,06). Jugoslovani pa so osvojili bronasto kolajno s časom 2:19,14. Za njimi so bili nato Še Romuni in Turki. Pogoji za dirko so bili izredno težavi, saj je temperatura na soncu bila kar 44 stopinj Celzija. Jugoslovanska ekipa je prva dva kroga vozila odlično, v tretjem pa je imel težke trenutke Mirko Kraker, tako da je moral ekipa tempo zmanjšati. Ko si je Kraker opogel, je dal vse od sebe, vendar se zamujenega ni dalo več nadoknaditi.

140 km pa je bila dolga nedeljska proga v Brašnovu, na kateri so se kolesarji pomerali v posamični vožnji. Steza je izredno hribovita, vodi po obronkih Karpatov, za namecek pa je tekmovalce spremjal še veter in dež. Na 68. kilometru se je skupine odcepil Grk Timamopoulos in prednost obdržal vse do cilja. Dobro so izkazali tudi jugoslovenski kolesarji, 8 kilometrov pred ciljem sta se zasedovali skupini štirih kolesarjev, v kateri je bil že Bobovčan, priključil pa so Bojan Ropret in Marinovič. Ropret je s približno minuto in pol zaostanka za Grkom osvojil srebrno medaljo. Bobovčan pa 25 sekund za Ropretom bronasto. 4. je bil Bolgar Penov, 5. pa Marinovič. Na 12. mestu se je uvrstil Beograđan Hukić, Kranjčana Rakus in Udovič pa sta pristala na 18. oziroma 26. mestu.

J. Kuhar

Mladinci Tržiča šesti

Kranj — Letošnje mlaďinsko republiško prvenstvo je potekalo v treh ligah in sicer: Center, kjer so prvo mesto osvojili rokometaši ribnikega Inlesa. Tržičani so bili solidni šesti, v vzhodni, kjer so zmagali mlađinci Celja ter zahodni, kjer je nastopilo le pet ekip, zmagali pa so rokometaši Mlinosta.

Mlađinci Tržiča so bili na tretjem mestu z 68 odstotki uspešno realiziranih sedemmetrov. Med strelici pa je Bahun na desetem mestu z 69 zadetki. V 18. kolih jih je šestkrat uspel zmanjšati, dvakrat pa so igrali neodločeno.

V republiški ženski mlađinski rokometski ligi pa so rokometašice nastopale v starih ligah in sicer: Center, kjer je nastopilo sedem ekip. Prvo mesto je osvojila ekipa Borca, mlađinke Alpicice so bile četrte, mlađinke Kamnika pa sedme.

Med strelikami je na prvem mestu Dežmanova (Borec) z 72 zadetki, Primoževiha je deveta z 32, Gartinerjeva z 31 zadetki, deseta najuspešnejša strelica. (Ob Alpici).

V zahodni republiški ligi so nastopile le štiri ekipi, prvo mesto pa je osvojila ekipa ETA, v južni skupini je nastopilo šest ekip, brez poraza pa je zmagala ekipa Lisse, v vzhodni ženski republiški mlađinski ligi so nastopile le štiri ekipi, prvo mesto pa je osvojila ekipa Drave.

J. Kuhar

Turnir v Dupljah

Duplje — V počastitev krajevnega praznika krajevne skupnosti Duplje je TVD Partizan organiziral v soboto tradicionalni četrti rokometski turnir generacij, na katerem so sodelovali štiri dupljanske ekipi. Za tretje zaporedno zmagali oženjeni in osvojili lep pokal KS Duplje v trajno last.

Rezultati: Mlađinci: Neporočeni 10:13, Veterani: oženjeni 17:23, mlađinci: veterani 10:15, oženjeni: neoženjeni 18:11.

Vse tekme sta zelo dobro sodila Bartol (Naško) in Kramar (Kranj).

J. Kuhar

Prvenstvo SRS v plavanju za ml. pionirje A

Največ Drnaču, Dvoršakovi in Praprotnikovi

Mlađa plavalka kranjskega Triglavovega Vesne Praprotnika je na zadnjem prvenstvu SR Slovenije v domaćem bazenu osvojila kar pet prvih mest.

Klubska kolegica Vesne, Sonja Dvoršak je dosegla enak uspeh. Z Vesno sta si izmenično podajali zmagovalce štafeto na podiju za podelitev kolajn. Enkrat je bila prva Sonja in Vesna druga, ali pa je bilo obratno.

KRANJ — V letnem bazenu gorenjske metropole je bila dvodnevna plavalna revija najboljših slovenskih pionirjev kategorije A. Za posamezne republiške naslove se je potegovalo nad sto tekmovalcev iz mlađih slovenskih plavalnih kolektivov.

Med to pisano društino mlađih naraščajnikov so največ dosegli Andrej Drnač, član PK Ljubljana, ki se ponosa kar s šestimi naslovimi, nastopil pa je tudi v zmagovalnih štafetah. Med mlađimi pionirji A pa sta od tekluvanov največ dosegla Aram Jocić in Gorazd Rus, ki sta osvojila vsak pa dve prvi mestni. Med dekleti pa je največ naslovov po zaslugi Sonje Dvoršak in Vesne Praprotnik ostalo doma. Sonja je kar petkrat stopila na najvišjo stopničko, Vesna pa

Mlađinsko prvenstvo SFRJ v plavanju

Borut in Barbka v odlični formi

BEOGRAD — V letnem bazenu Košutnjaka v našem glavnem mestu se je nadaljevalo 150 mlađincev in mlađink iz osemnajstih plavalnih kolektivov Jugoslavije borilo na letošnjem plavalnem posamičnem in ekipnem prvenstvu SFRJ.

Junak beogradskega prvenstva je bil kot že mnogokrat dosegel Kranjčan Borut Petrič, saj je osvojil pet državnih naslovov in s svojimi rekordi in ostalimi izidji najavljal, da je v odlični formi. To se vidi tudi iz rezultata na 1500 m kravli. To najdaljšo močno disciplino je prvič v domaćih bazenih preplaval pod šestnajstimi minutami. Razveseljava pa je tudi forma druge Kranjčanke Barbare Štemberger. Na tem prvenstvu je osvojila dva državna naslova, v preostalih disciplinah pa je bila več kot solidna. Tudi ostala kranjska odprava je plavala zadovoljivo, saj so v vseckipnem vrstnem redu takoj za Crveno zvezdo in Rudarjem, dekleta so celo druge, fantje pa

vseckipni vrstni red: 1. Crvena zvezda 29.463, 2. Rudar 22.711, 3. Triglav 17.357, mlađinke: 1. Crvena zvezda 10.665, 2. Triglav 1.189, mlađinci: 1. Crvena zvezda 7.798, 6. Triglav 7.168.

Posemne uvreditve tekluvanov: mlađinci — 100 m delfin: 1. B. Petrič 1:00,99, 200 m mešano: 1. B. Petrič 2:18,69, 4 × 100 m kravli: 5. Triglav 4:15,86, 400 m kravli: 1. B. Petrič 4:13,87, 400 m mešano: 1. B. Petrič 4:47,54 (absolutni rekord SFRJ) za 4 × 200 m kravli: 5. Triglav 9:00,40, 100 m kravli: 1. B. Petrič 55,77 (rekord SFRJ za mlađince) 1500 m kravli: 1. B. Petrič 15:57,46;

mlađinke: 200 m kravli: 3. Štemberger 2:22,86, 200 m hrbitno: 5. Berložnik 2:49,59, 7. Drakšler 2:54,23, 100 m delfin: 8. Berložnik 2:37,47, 5. Bradakša 2:49,22, 4 × 100 m kravli: 3. Triglav 4:43,29, 100 m pravno: 1. Štemberger 1:21,58, 5. Bradaška 1:24,59, 400 m mešano: 1. Štemberger 5:27,15, 7. Berložnik 6:05,92, 200 m pravno: 2. Štemberger 2:52,87, 4. Bradaška 3:04,60, 200 m delfin: 4. Štemberger 2:49,30, 8. Berložnik 2:53,70, 4 × 100 m mešano: 1. Triglav 5:05,05.

Po končanem prvenstvu, med odmorom so plavali tudi člani, je zvezni kapetan Butar določil tudi reprezentanco, ki bo od četrtka do nedelje nastopilo v Bolgarijai za letošnji mlađinski republiški naslov.

si je pripravala isto število republiških naslovov. Ceprav so mladi tekmovalci v posamezni konkurenči izboljšali le en državni rekord in v štafetah dva republiška, pa smo z dobrimi izidi vseh lahko zadovoljni.

Izidi — pionirji — 200 m kravli: 1. Drnač (Tr) 2:21,96 (rekord SFRJ za ml. pionirje A), 2. Koprivnik (CK) 2:28,24, 3. Mikšič (Br) 2:28,24, 200 m pravno: 1. Jocić 3:02,90, 2. Černe (oba Tr) 3:15,76, 3. Švab (CK) 3:19,72, 100 m hrbitno: 1. Drnač (Lj) 1:17,56, 2. Koprivnik (CK) 1:20,45, 3. Stok (CK) 1:20,92, 4 × 100 m mešano: 1. Triglav (Veličkovič, Jocić, Rus, Čelar) 5:17,23 (rekord SRS za ml. pionirje A), 2. Ljubljana 5:22,10, 3. Celulozar 5:38,47, 400 m kravli: 1. Drnač (Lj) 5:44,94, 2. Čelalo (Tr) 5:05,51, 3. Mikšič (Br) 5:07,29, 200 m hrbitno: 1. Koprivnik (CK) 2:48,28, 2. Veličkovič (Tr) 2:54,83, 3. Stok (CK) 2:55,99, 100 m delfin: 1. Drnač (Lj) 1:16,42, 2. Rus 1:19,49, 3. Jocić (oba Tr) 1:19,92, 4 × 100 m kravli: 1. Ljubljana (Kovač, Sluga, Bučar, Drnač) 4:41,14 (rekord SRS za ml. pionirje A), 2. Triglav 1:45,67, 3. Ilirija 4:57,32, 100 m kravli: 1. Drnač (Lj) 1:06,74, 2. Koprivnik (CK) 1:08,76, 3. Sluga (Lj) 1:09,01, 200 m pravno: 1. Jocić (Tr) 1:25,10, 2. Sluga (Lj) 1:30,32, 3. Černec (Tr) 1:30,56, 200 m delfin: 1. Rus 2:48,69, 2. Jocić 2:58,25, 3. Jerman (vs. Tr) 3:18,51, 200 m mešano: 1. Drnač (Lj) 2:42,70, 2. Jocić 2:47,33, 3. Rus (oba Tr) 2:53,09, 1500 m kravli: 1. Čelar

(Tr) 19,44,70, 2. Bučar (Lj) 20:02,06, 3. Mikšič (Br) 20:22,23;

pionirke — 200 m kravli: 1. Praprotnik

(Tr) 2:33,82, 2. Možetič 2:35,00, 3. I. Avbelj (obe Lj) 2:35,30, 200 m pravno: 1. Dvoršak 2:57,18, 2. Praprotnik

Vse več naturistov

Ce letošnja turistična sezona sploh kaj obeta, je to posledica velikega porasta števila naturistov. Kopališča, kampi in drugi objekti namenjeni naturistom so prepolni. Zato si ljubitev svobodnega in sproščenega nabiranja zdravja isčejo svoj prostor kjerkoli. To pa nemalo kje povzroča nevšečnosti. Letošnji naval naturistov se posebno opozarja, da je potrebno temu novemu, nastajajočemu turizmu posvetiti več pozornosti, več organiziranosti. To tudi iz preprostega, komercialnega stališča v vrtincu mednarodnega turističnega tržišča.

To so med drugim povedali na tiskovni konferenci o turizmu, ki je bila prejšnji teden v Ljubljani. Predstavniki hotelsko-turističnih podjetij (zlasti iz Poreča in Vrsarja) ter predstavniki naturističnih društva so s podatki dokazovali eksplozijo tega gibanja, ki ga ne smemo več podcenjevati. Že predlanskim je bilo samo iz ZR Nemčije na nasi obali okroglo 2 milijona naturistov. Samo v 17 naturističnih kampih (od skupno 32 velikih) se je zvrstilo že tudi preko 65.000 domaćih dopustnikov te vrste. In če to število primerjamo s številom danes vpisanih članov v vseh 6 društvin (650 vsega), je razvidno, da je komaj vsaki stoti legalno priznal to pripadnost. Vse se razvija spontano. Ob obalah se širi »divje« plaže, prihaja do nerodnosti, zadrege, celo do banalnosti. Organiziranost, usmerjenost, vzgoja – vse stihiski prerašča ob sproščenosti človeka današnje dobe. Zato, kot so menili predstavniki iz obale, predstavniki

društev, predstavniki turistične zveze Slovenije in drugi, je potrebno več sodelovanja z ene in druge strani, več usmerjanja tega gibanja v ustreerne kulturne odnose, kakor tudi več reda in investicijskih usmerjanj. Pohvalno pa so omenjali agencijo Atlas v ljubljanski Nami, Alpetour v Creini v Kranju in druge, kjer se pripadniki tega gibanja lahko včlanjujejo in dobijo osnovne informacije.

K. M.

Realni OD padajo

Kranj — V prvih petih mesecih letosnjega leta je znašal poprečni osebni dohodek v kranjskem gospodarstvu 4.310 dinarjev in je bil za 14 odstotkov višji v primerjavi z enakim obdobjem lani. V družbenih dejavnostih pa je bil poprečni izplačan dohodek 4.718 dinarjev in je bil v primerjavi s prvimi petimi meseci lani višji za 11 odstotkov. Iz teh podatkov je razvidno, da se razlika med poprečnim osebnim dohodkom v gospodarstvu in družbenih dejavnostih zmanjšuje, saj znaša le še 9,4 odstotka; lani so bili dohodki v družbenih dejavnostih višji se za 10 odstotkov. V Sloveniji pa znaša razlika med dohodki v gospodarstvu in družbenih dejavnostih okrog 20 odstotkov, v Jugoslaviji pa 19,5 odstotka.

V Sloveniji so bili dohodki v gospodarstvu v prvih treh mesecih letosnjega leta višji od poprečnih OD v lanskem tromesečju za 12 odstotkov, živiljenjski stroški pa so se povečali za 11 odstotkov. Na podlagi teh podatkov lahko ugotovimo, da osebni dohodki v kranjski občini po rasti zaostajajo za Slovenijo in, da so realni osebni dohodki občutno padli. To potrjuje tudi dejstvo, da je poprečni dohodek v kranjskem gospodarstvu v primerjavi z lanskim letom večji samo za 7, v družbenih dejavnostih pa za 8 odstotkov. Tako nizek porast osebnih dohodkov v gospodarstvu je predvsem posledica politike delitve osebnih dohodkov v večjih delovnih organizacijah, ki ponekod temelji na slabših poslovnih rezultatih. V teh delovnih organizacijah je zaposlenih 73 odstotkov delavcev od skupnega števila zaposlenih v Kranju.

Iskra je dvignila osebne prejemke le za 7 odstotkov, prav toliko tudi Elektro, Tekstilindus za 4, Sava za 9, KŽK za 6, Gradbina za 4, Planina pa je izplačala celo za 5 odstotkov manjše poprečne osebne dohodke kot lani.

Po drugi strani pa je tudi nekaj delovnih organizacij, ki s povečanjem osebnih dohodkov v prvih petih mesecih v primerjavi z lanskim poprečjem močno izstopajo in so presegli poprečen porast OD v kranjskem gospodarstvu, SR Sloveniji in tudi dvig živiljenjskih stroškov. To so IKOS, GG, Vodovod, PTT, Živila, Elita, Cestno podjetje, Domplan, Merkur in še nekatera druga. Večina teh delovnih organizacij je v letu 1976 dosegla dober poslovni uspeh in je povečanje osebnih dohodkov predvsem rezultat povečanja dohodka.

V družbenih dejavnostih so največ povečale osebne dohodke Glasbena šola, Dom oskrbovancev Preddvor, Zavod za spomeniško varstvo, Kinopodjetje in Dijaški dom. Vse naštete organizacije so s poprečnim OD za letos nad poprečjem družbenih dejavnosti v občini. Najnižji OD pa ima OŠ Stanko Mlakar Šenčur.

L. Bogataj

baby niki
und kind und nika

Velik oddelek za dojenčke

- dojenčkova oprema
- otroški vozički
- otroške posteljice
- avtomobilski sedeži za otroke

Bogata izbira oblačil za mlade do 18 let

Celovec —
Klagenfurt-Bahnhofstraße 18

V Mojstrani bi radi zbiralnico mleka

Mojstrana — Želja po zbiralnici mleka v Mojstrani je bila ena od misli, izrečena na javni razpravi o kmetijstvu in preobrazbi vasi v mojstranski krajevni skupnosti, kjer se 76 krajanov ukvarja s kmetijstvom. »Čistih« kmetov je 48, ostali pa so zaposleni in jim je kmetijstvo dodatna dejavnost. Sedaj morajo kmetje iz Mojstrane nositi ali voziti mleko na Dovje, ki je sicer bolj »kmetijsko«, vendar je do Dovjega posebno pozimi in v slabem vremenu neugodna pot.

Za večino kmetov prinaša pomembni del dohodka les, vendar leta ni tako cenjen kot bi moral biti in kolikor truda je treba vložiti v spravo.

Gozdno gospodarstvo Bled in radovljiska TOZD Kmetijskoživilskoga kombinata iz Kranja pomaga kmetovalcem s posojili, vendar bi morala biti tovrstna pomoč izdajejo. Mogoče je to posledica oddajnosti, saj jeseniška občina nima kmetijske organizacije. Začepa tudi zelo iskana pospeševalna služba. Strokovniki-pospeševalci bi morali več na teren, med kmete.

Med mojstranskimi in dovškimi kmeti je pogosto slišati, da bi se morali uvajanja kmečkega turizma lotiti tako zavzetno kot so se ga v Škofiji Loka. Začetke kmečkega turizma je v krajevni skupnosti Mojstrana že srečati v Radovni, pri Sedučniku in v Mojstrani. Povsod ima gost na voljo vsaj osnovno prehrano in prenočišče. Žal pa marsikoga, se posebej pa Sedučnika, tepe slaba cestna povezava s središčem oziroma z glavnim cestom.

-jk

KRANJ — PLANIKA ZA PLAVALNI SODNIŠKI ZBOR — Na letosnjem slovenskem prvenstvu v plavanju za mlajše pionirje A, ki je bilo dva dni v letnem bazenu so pridobili tudi sodniki kranjskega plavalnega zbora. Tovarna obutve Planika jih je namreč za reklamo oblačila v bele majice iz adidasovega športnega programa. Vsaj tu bodo enotni! (-h). Foto: S. Hain

seca, položnico je prejel ob koncu meseca, nakar je plačal in sedem dni po vplačilu prejel opomin...

MUZIKALIČNI VODILNI

KRANJ — Vik in krik so zagnali v nekem podjetju, kjer jim je iz pisarn in drugih ne ravno težaških delovnih mest vodilni pobral vse tranzistorje, jih zaplenil in zaklenil v svoj predel. Že res, da je delavec na takšnih delovnih mestih glasba lahko spodbujala in nikakor ni mogla ovirati delovnega procesa, obenem je pa še kako tudi res, da intenzivno poslušanje besedil naših popevk delavcev samo poneumlja. In, vidite, jaz trdim nasprotno, vodilni je imel čisto prav, da je zaklenil vse aparate, kajti več širine in smisla ima, kot si mislite. Le kdo ne bi, v skrbi za delavca, naravnost ponorel, ko vstopi v pisarno ali delavnico, zaposleni pa si mrmlja tisto trapasto z zemljepisnimi pojmi skregano, Mississippi, tam kjer Krka žubori...

DAVČNA ZADREGA

KRANJ — Če imate lastno hišo in živite v Kranju, potem nimate na dopust ali na potovanje, če niste se plačali davka za hišo. Davčna kranjska uprava se je tako organizirala, da ima kurirja, ki raznaša položnice in če vas pač ni doma, potem je vam izročiti ne more. Zna se zgodi, kot se je še namerila bralcu, da vam jo dostavi že potem, ko je potekel rok plačila. Naš Kranjčan naj bi poravnal davčni dolg sredi me-

»Ko se je streslo in je začel leteti omet s stropom, da je bobnalo in pokalo ter se je soba v trenutku zapnila s prahom, sem na postelji prevajala tri mesece staro hčerko. Sklonila sem se nadnjo in se trdo oprla na roki. Misliš sem samu na to, da moram držati, če bo padlo po meni kaj težkega. Potem sem celo noč sedela ob njenem vozičku, pripravljena, da zbežim z njo ven, če se bo spet streslo.« Tako je povedala Francka Rozman iz hiše na Spodnji Beli štev. 2, ki velja za najbolj poškodovan. Oboki v veži so vsi prepredeni z razpokami in težko je reči, koliko je treba, da se bodo sesuli. Podobno je tudi v nekaterih prostorih Janeza Rebolja v Hrašah in še marsikje.

Razpoke grozijo

Nadaljevanje s 1. strani

bi jim prišle stanovanjske prikelice. Te si želijo tudi številne druge družine, ki jih je strah bivanja v poškodovanih prostorih.

Odpravljanje škode po potresu

KRANJ, 18. JULIJA — Izvršni svet skupščine občine Kranj je danes imenoval tri strokovne komisije iz gradbenih strokovnjakov, ki bodo takoj začele ocenjevati škodo po potresu. Izvršni svet se je zavzel za to, da bi saniranje poškodb zaupali strokovnim organizacijam, ki bodo delopravile kolikor mogoče dobro, solidno in po enotnih merilih. Sklenil je preučiti možnosti za najteje ugodnejših posojil pri banki in samoupravnim stanovanjskim skupnostim, ukrenil pa bo vse potrebno tudi za hitro preskrbo z gradbenimi materiali, zlasti cementom. Ko bo znana višina škode, bo izvršni svet preselil, če se bo potrebno potegovati za pomoč republiških solidarnostnih sredstev.

M. S.

Počitniški vozni red na Beli

Spodnja in Srednja Bela, omenjene vasici spadata v krajevno skupnost Bela, sta od Kranja oddaljeni nekako sedem kilometrov; čeprav sta le »vasici«, zaslужita bolj urejene avtobusne zveze s Preddvorom in Kranjem. Na Srednji in Spodnji Beli imajo namreč že dobrih štirinajst dni izredno posrečen vozni red. Tako tisti jutranji »brzi«, ki prihaja v omenjene vasici nekaj po šesti uri, vozi sedaj poleti (ko je pasja vročina in na naših cestah gost promet) le vsaki drugi dan. Šofer avtobusa, ki vozi na tej progi že nekaj let, ve, da to ni »šolska proga«, ampak redna in da je treba voziti tudi v času počitnic. Novega šoferja, ki na tej progi tudi že vozi nekaj časa, pa se ključ

ALMIRA Radovljica nudi v svoji industrijski prodajalni pri tovarni — Jalnova 2 damske jersey konfekcije po zelo ugodnih cenah

almira

Radovljica